

308517 ప్రతిదినము ప్రకటింప (బడును)

VOL. 2

జెన్నవట్టణము 1915 సం॥ జూలై నెల 23 వ తేది శుక్ర వారము

No 98

సంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౯౮

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేన, ప్రాచీనతీర్థి జేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సమీప మిక్కిలి విషయములతో ముద్రింపబడినది:—

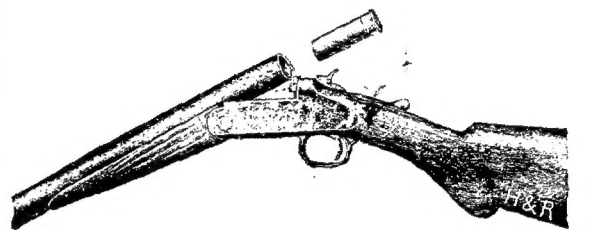
1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 మర్కగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల ముత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధనానుగుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రదేశ్మరణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేరి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పుటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన పాఠపత్రిక చందాదారులకు, తగినన్ని ప్రతులు కూతము ముద్రింపబడినవి.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

తుపాకులు! తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులతో మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తీర్చిచుక్కొన వచ్చును.

యక. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో, 12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

తామర తైలము

మా తామర తైలము ఒక్కడబ్బాను నాలుగు అంగులకు కొని నాలుగైదు సారులు రాచివడెడల తామర నిస్తూ లభింపను. నయమైనా కాని మౌనము మీ నాల్గు అంగుల కొని తీసికొన వచ్చును.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

దంత మార్గము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0 2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

ఈ దంతమార్గములో పండ్లు తోముటకు అవధిగల్గుగట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుచుండును. నోట దుగ్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు అనువైనది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-2.

కొనుటకు సవామేహములగు ఈ మాత్రము వాడుకవలెను. కీటిని తినుచు భుంజివడినవారికి తైలమును వాడవలయును. ఇది ప్రస్తుతము సేవాకాక బాడ్యములగుట వలన దీనిని వాడుక నుండును.

అమృతాంజనము డిపో, హైద్రాబాద్, బొంబాయి. అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేటి చందాదారు.

THE DAWN OF HOPE,

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.) AMRUTANJAN (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY.

of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

పరిశ్రమవిద్య.

చేతిపనులు నేర్పుకొనువారికి ఆర్జిస్తున్న ఫోటో గ్రాఫర్ల వ ఎక్. గోపాల స్వామినాయునిచే నమోదయ్యియున్నట్టి వ్రాసిన తెలుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు పనులు చేయునీతిని యొందుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వచ్చును.

భార్యగృహణ శీలము 1 భాగము:- ఇందు ఫోటోలీతీయ విధము, రేఖలపింఱు, గీటపింఱు, పద్ధతులున్నవి. తెలగి ఆజ్ఞాన దీక్ష 2 వ భాగము 1 ర భాగమున ఆభ్యాసులకు కఠినములని విడిచిన ప్రామిడెక్టార్డ్, ప్లాటినోమైట్, వివిధ ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెక్టుట, కంటికి కనబడక యుండి కావలసిన కనబడుటలను చేయు వివిధతంత్రములున్నవి. తెలగి ఆజ్ఞాన

విద్యార్థుడు 1 వ భాగము:- భావములజేయుట, ముద్రాక్షర నిరూపణ, వ్రాతనిరూపణములు, పెంట్టు, నల్లగుడ్డపూపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, టెల్, ఎలక్ట్రిక్ లైటు, లైటు, గిల్లు, ఎచ్చింగ్ బొమ్మలపై ఆగ్రీపులు మనమే చేసికొన నేర్పును. తెలగి ఆ దీక్ష 2 వ భాగము:- ఫోటోలీతీ కావలసిన సామానుల ఎలక్ట్రిక్ కనెక్షనులు, క్రుత్తిపెట్టెలు రకరకాలవియు, వివిధ పెంట్టు నిరూపణ, పన్నీరు, అత్తరులు, వార్నిషులు, ట్రెండింగు పనులు ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. తెలగి ఆజ్ఞాన.

చిరునామా:- ఎక్. గోపాల్ అందు కంపెని.
18 రామానుజయ్య వీధి, సామకాడు పేట, మద్రాసు.

Bhids & Sons, Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener
వేరుశనగలను బలుచు

నూతనాభివృద్ధినిందినయంత్రము

ఈ యంత్రము, వేరుశనగ కాయలను, వాటి లోని పప్పులను కుండగా బలుచుటకును, కాయలు బ్రదలుచేసి పప్పులను తీయుటకును ప్రత్యేకముగ నిర్మించబడినది.

మా యంత్రము యితరకంపెనీల యంత్రముల కన్న నాణ్యమైనది. మదరాసు రాజధానిలో ఎన్ని చోట్లనో మాయంత్రములు వాడుకలో నున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగుకొరకు వ్రాసికొనుడు.

భైడే అందు సన్స్,

సాంగ్లి, బొంబాయి.

కంతమును బాగుచేసి ఉచ్చాసమున నువాసన గలిగించును. సౌఖ్యమును హెచ్చించును. రుచిని గలిగించును. సగ్రమును శుభ్రముగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాను జేయును. పాతకబట్ట, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము.

తంబూలుముతో దీసికొనిన మిక్కిలి రుచించును. గొంతుకలో చల్లగనుండును. అజీర్ణమును ఆరుచికిని మంచి మందు. చుట్టకాల్చినవెంటనే ఉపయోగించినట్లయిన ఉచ్చాసముల నువాసన గలిగించును.

గి ఆజ్ఞాన పోస్టులిట్లు పంపినచో నొక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడును. అది బహుదినములు రాగలదు. మాదిరి పాకెట్టు అర్థకా పోస్టేజీపాంపు యొక్రిందివారికి పంపిన పంపబడును.

ముల్లరు ఫిప్పు 21 నుంకు రామ శెట్టివీధి,
మదరాసు.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీ పట్టణము.

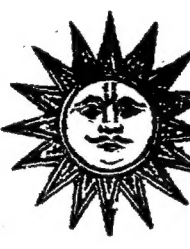
సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపనులు నేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామగ్ధ్యమును వృద్ధిచేయుట కనకూలముగ విద్యాపద్ధతు లవలంబింపబడుచున్నవి. విద్యార్థి భవనమును కనకూలముగ ప్రాచీన ఆర్యులయొక్క ఆదర్శములు గమనింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కలాపిల్లములందు బోధయు హస్తశిక్షయును గూడి జ్ఞానమును నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గము లేర్ప పగు బడినవి. (1) చిత్రలేఖనము (ఫ్రీహ్యాండు బా మెట్రీ కల్) (2) కర్ణ లేపనము (యెంకటింగు) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడము, కమ్మరము, పోతపని, యంత్రచాలనము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు, టెనెలింగు, (5) భవన లేఖనము) యుక్త కిపింగు కమ్మరియల్ కరస్పాండెన్సు (6) హార్వహ్యాండు ట్రైపులైటింగు.

ఈ సాంకేతిక విద్యలను నేర్పుకొనువారు గవర్న మెంటు టెక్నికల్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. జీతములు స్వల్పము. విద్యార్థి భవనమునందు కనకూలము కేటము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల బాస్ నెల 20 రూ. తాకితున కేటముదెను.

కోపల్లె హనుమంతగూపు, ఎం.ఎ., బి.ఎల్.
అధ్యక్షుడు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా ర్కును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెని.
21, హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

నూతనముగా వచ్చియున్నది.

బీట్ ఆల్ వాచ్

ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మార్కుగలది. పేరుపొంది నలీనరుపనిచేయబడినది తమిడుననే లీగముకుడ వున్నది. బహుసుందరమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. దానికారణముచేతనే యే బహుమానములేదు. బహు మానముల కన్నా గెడి యారముయొక్క పనిని గూచి సంఘీప్సించండి.

సుందరమైన వాచిగొల. నుతో సుందరమైన వాచిపెట్టెసమేతము వెల రు. 2-12-0 మాత్రమే.
బి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెని,
నెం. 7, కోవ్వెంకటాచలయ్యర్ సందు, మదరాసు.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతనసూక్ష్మము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచేత యూర చేసుబడిన నవిన రకపు సామాను లును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రలోకమున కెరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుక లోనికిం దేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటనశ్రేణుము.

ఇంగ్లీషుబాడీ టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్షికి రూ. 0.3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అంగుళము 1 కి రు. 1.0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింప దలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున క్రొత్త చందా దార్లనుజేర్చ వశెంట్లు గావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందివిధముగ ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి	రు. 50-0-0
50 " " "	20-0-0
25 " " "	8-0-0
ఏకరుస రెండు నెలలలోనైన 25 గురు	10-0-0

సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్న బడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్న బడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంటులీస్తులో చేరినవారికి మాత్ర మీకమిషన్ సన్వయించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమృతాంజనము డిపోవారి యావధముల యేజెన్సీ గూడ నెంపగబడును.

మేనేజరు.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపింపబడిన శ్రీ హార్డింజి హాస్పిటల్ అందు నర్సింగుహోములు బ్రాంచికి సము అస్సీస్టెంట్లు సర్ పుంకొనాని కావలెను. ఆంధ్రదేశముగా ప్రతి తాలూ యొక ట్రావిలింగ్ యనస్పెక్టరు నెలకు రూ. 0-1-0-0 తీరము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావిలింగు ఖర్చు రు. 0-0-0-0 కూడ ఇయ్యబడును. కావలసినవారు కి గారి కేర వ్రాసిన, దరఖాస్తుఫారము పంపబడును.

The Madras School of Commerce and Economics.

Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July Purely intended to give all facilities to Andhras from mafussil places. Full particulars can be had on application to

THE PRINCIPAL.

రంగులేదు. వాసనలేదు

తెల్లనినూనె
గేలను 1-కి లేక 8 1/2 రతులు రు. 2.

పేకింగు ప్రత్యేకము.
ఆర్. డి. మోడి అండ్ కో, నగడేవి స్ట్రీటు, బొంబాయి.

మోడినీలెము:- స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇదిమెడకు చలువజేయును. అజీర్ణమును మోయును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునపు చేయును. కేల సీసా 1-కి 0-12-0 లు మాత్రమే అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

తేలుము:- తేలు కాటువలన అపాయములేదుగాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము పట్టుముతో ప్రవేశించదు బాధ నరములవెంట పెద్దనము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన నోటినుండి మొదలగునటు చేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1 కి 8 అ. అమృతాంజనంకిపో, బొంబాయి.

వృత్తాంతములు

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష:— ఈసరికి పర్యవసానములు వెలువడినవి. అనగా నీవిషయము పునర్విచారణకు వచ్చునని తెలియజేయబడినది. కాని కొందరు సెనేటు సభ్యులు ప్రత్యేక సభాకాళిను గోరియున్నారని వింటిమి. వారి ప్రయత్నము లేమైనది యింకను లేలేదు.

వంగదేశ కాటక్ ము:— వంగదేశములో నానాటికి కాటక్ ము బాధకరమునున్నది. ఈవృత్తి కలకత్తాహిందూ సంఘమువారు వంగదేశ జైనుముఖలన బాధపడువాండ్రకు సహాయము చేయుటకు కొంతభవము నొసంగుచున్నట్లు వైసురాయగారికి విశదమైనది.

సింహచల దేవాలయమువారికి శిరోజములమీద రాబడి:— “సింహచల యశ్వస్త” ము మొక్కకొనిన బాలురు, బాలికలు, స్త్రీలు, పురుషులు అందరను స్త్రీపురుష విచక్షణము కావడంబోజములనిచ్చువాడుకలను. “తలవెంకకలనిచ్చు తెంపదవచ్చు! దల్లమా!” యను వారికా సమాచారము వింత గలిగించును. ఈ సంవత్సరము స్త్రీ సభివంశస్థావారికి నీకుబడి (2 లక్షలు) శిరోజములను కలము చేయు రూ 2050 లు వచ్చెను. కొనుక్కొనినవారిక విశేషమును వర్తకసంఘవారికీ

జర్మనుల క్రొత్తపద్ధతులు:— ఈ వాచులను గూడ కాల్చి కుగిండునట్టి ద్రావకమును జర్మను లిటీవల కనిపెట్టినారు. వైరికదళముల దండయాత్రకు సద్దముగ సగరములను పోటులను గానుటకు ముక్తకాశు దట్టముగా అల్లుట్టి వాడుకలను. వై జెర్మనీదేశ ద్రావకమును నొక బుడ్డియందు నడచబడియుండును. ఈ బుడ్డికి క్రొక్క నొక బుడ్డాయి యొందును. ముంద్రతీగ యుద్ధము వచ్చినప్పుడు కుక్కాయిని దెచ్చిన యెడల ద్రావకధార తీవ్రముగా కొన్ని గజములదూరము నున్నవారి వైకిగూడ పోయి పడి యాతీగ సంతక గాల్చి వారి చేయును.

పరమశివ సుబ్బరాయణముగారు, కుమార మంగలము జమీందారు— వీరి ఆనంభ విద్యకు చెన్న పురి న్యాయశాఖకు పాఠశాలలో గ్రహించి తరువాత చెన్న పురి క్రైస్తవ కళాశాలలో బి. ఏ. పట్ట పరిక్షయందు కృతార్థులయిరి. మూడు సంవత్సరముల క్రితము వీరు ఇంగ్లాండునకుబోయి అక్కడనుండి వీరి విద్యాలయ కళాశాలలో బ్రవేశించి, మొన్నను వ్యవహారభర్తాశ్రమము (జూనియర్) డిప్లొమీ సంపాదించి (క్రిస్టియనును) జయమునందరిని మొన్నటి యింగ్లాండు తపాలలో తెలియుచున్నది.

గుంటూరులో ఒక హరికథ:— 18-7-15 తేదీన గుంటూరులో, కలెక్టరాఫీసు శిరస్తాదారుగారైన, గిరిరావు పంతులుగారియిట్లో రామదాసుచరిత్ర హరికథ జయపరచెను. బహు అద్భుతముగానుండెను. ఆ జరిపినవారిపేరు తెలియని వారు. మదిరాసురయులులే (6) రూపాయల తీతములో గార్లు అట. హరికథలుచెప్పటయే వృత్తిగలవారుగూడ సంత వికరతముగ చెప్పలేరు. వారు ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబు, సంస్కృతము, హిందూస్తానీ, ఈద్రుదుభాషలందును ప్రత్యేకము గలవారివలె గణంబునున్నారు. ఇంకను చాలగ్రంథముల చదివినవారుగ నున్నారు. కారీలను బహువిద్యమైనది. సంగీతము నందు చాల అభివృద్ధిగలదు. ఇక భావములను బోధించుట యందభివృద్ధిగలదు. వీరు చాలభర్తాములను బోధించిరి. ఇట్టి కథలు జరిపించుచుందురని గోరెద. సభకు పెద్దలు పిన్నులు చాలమంది వచ్చిరి.

దేవాలయములోనికి మాలవానిని తీసికొని వెళ్లుట:— యూనెల 16 తేదీ కుకవారం త్రివిధముల శ్రీనివాసస్వామి సన్నిధికి వకొక చండాలుని దర్శనమునకై నిలుచుని పోయినట్లున్నది. ఆయనదినును లఘుసంప్రదానముగానినై తెలియుచున్నది. సుధావ్యవహారమునకే పుస్తకపండితులు. స్వామిసంప్రదానముచేయు సమయము పోయిన యావంతమునకి రు ౬౦౦ అపరాధమునున్నాడు. ఆకారకుని కేసుయింపరాధమున పాఠకులూహించుచున్నాడు. పేరు వ్రాయక: ఆకవనమున్ను అతిపరిచి దానిచే నిరోధించబడినది. కలిమికి నుగిసేను వ్రాశినందుకు అస్తితులు క్షమించి కృష్ణమదాన లిఖితమండీ వ్రాయు

బహుమతి నవల.

దేశభాషలో బహుమతి నవల నున్నాహుమతుకు గాను సవీగ్రంథకర్తలచే జక్కని నవలను వ్రాయించి, అందు భాషాసౌష్ఠ్యవాదులచే, వెనక నవల అధికముగనుండినది పరిక్షుతలేర్పణకుతో వారికి నేరంబియాభ్యులు విలువలను వర్ణపతకంబు నీపుస్తకభాండాగారవక వాసంకుటకు నియమించుకొని, నిబంధనలు ప్రకటింపగా: 1. వ్యవసాయ మార్పులకన్న యధికముగ లేకుండుటచేతను, పరిక్షుతలు ఆమోదంబకు పోవుటచేతను, వారివారి కంపిలేషన్లమీది. కావున మేమున్ను డిండు పకటింపిన నిబంధనల ప్రకారము యీ వత్సరము డిశంబరు 15 తేదీ వరకు నవలలు వ్రాయువారికి గడు వొసంగితిమి.

ఈ బహుమతి నవలకు యీ క్రిందివారు కార్య నిర్వాహ: సంఘముగ నియమించబడిరి.

- 1. బారు శ్రీరామసరసింహారావుగారు బి. ఏ. బి. యల్. అధ్యక్షులు. 2. అద్దే సత్యరామకృష్ణగారి, కార్యదర్శి బి. బి. కారి వీరభద్రారావుగారు. 3. కడ్డాది సుబ్బారామయ్యగారు 4. శ్రీపాద కామేశ్వరరావుగారు యమ్. ఏ. యల్. టి. 5. వరసింహంగారు యమ్. ఏ. యల్. టి. 6. డి. ఎ. వరసింహంగారు యమ్. ఏ. యల్. టి. 7. విస్వా ఆర్పారావుగారు యమ్. ఏ. యల్. టి. 8. అయ్యగారి బాపిరాజుగారు.

బహుమతి నవల నిబంధనలు.

- (1) దేశభాషలో బహుమతి నవలను వ్రాస్తానాహుమతుకు గాను సవీగ్రంథకర్తలచే జక్కని నవలను వ్రాయించి అందు భాషాసౌష్ఠ్యవాదులచే వెనకనవల సవీగ్రంథకర్తలనుండినది పరిక్షుతలేర్పణకుతో వారికి నేరంబియాభ్యులు విలువలను వర్ణపతకంబును శ్రీపుస్తకభాండాగారవకు నవల సొంగుచును. (2) పరిక్షుతలచే రెండవదిగా నామోదంపంబడిన నవలకర్తకు యోగ్యతా పుత్రమును, బదియూ పుంబుల విలువల ఆంధ్రగ్రంథములను, నొసంగుచును. (3) ఏ. నవల యాంధ్రదేశంబునకుంజెంది ఆంధ్రుల చరిత్రాత్మకముగానుండి క్రతువనాహు జిన్న యక్షరములతో 150 అచ్చుపుటలకుం దక్కువగానుండ 230 పుటల కధిక్కుగానుండ నుండవలెను. (నిజానచంద్రికామండలి వారు పోకటింపిన “నిమలాదేవి” అను నవలరీతిని ముద్రింతును) (4) సుమారు 300 పేజీలవై నొక్కప్రక్క మాత్రమే విడివిడిగా వ్రాసిన 150 అచ్చుపుటలకు సరిపడవచ్చును. (5) పరిక్షుతలచే 1 త్రై 2 భాషాసౌష్ఠ్యము పాత్రసోషణము కథాచమత్కృతి అనునాల్గువిషయము గాభాగించు విషయపరిక్షింపంబడును. పరిక్షులందు మాటికి యేంబదికితక్కువగాని గుణములు పొందినవారిలో ప్రథమునికి, ద్వితీయునికి బహుమతు లియ్యబడును. (6) నవల యొక్క సర్వస్వాంత్ర్యము నవలకర్తయే పొందును. మాపుస్తకభాండాగారమునకు నవల స్వాంత్ర్యమేమియు లేదు. 7. ఏ నవల ప్రథముద్రణము శ్రీసురాయపుస్తకభాండాగార ధనసహాయమున గావించి, మాప్రకు లన్నిటిని బుస్తకభాండాగారాధీశమున నుంతును. 8. మేము నవలకు ప్రకటించినది మొదల లాకవత్సరమునకు నవలకర్త ద్వితీయముద్రణ మొనర్పరచుడను. 9. నవలవ్రాసి పంపు వారు ఈవత్సరము జనవరి నెల 15 వ తేదీకి శ్రీసురాయపుస్తకభాండాగార కార్యదర్శిగారి కార్యస్థానమున కందరజేతువలెను. 10. తాము వ్రాసి పంపు నవలవై దయపేరువ్రాయక కార్యదర్శిగారిచే వ్రాయునట్లెరుముతో నవల నాయమును, దయపేరును బుచ్చుముగా వ్రాసి సకాలమునకుంజెందవలెను. 11. పరిక్షుతలచే నామోదంపంబడిన నవలలను దిగి వారివారి కందరజేతుదును. 12. బహుమతి, నవలను గురించి యేంబయ్యలైన దెలియఁగోరువారు కార్యదర్శిగారిచే వ్రాసిన అన్ని సంగతులు పూర్ణముగా దెలియఁగలవు

ఏలూరు అన్నదానసమాజము:— ఈసమాజమునకు బెజవాడకాపురము బట్టలకర్తలును మ-రా-శ్రీ సోదాగర్ అల్లులకేరీంజేరు సామెలుగారిమొదల వారి పుత్రులు అన్నదానముకొరకు రు 51-0-0 యాభయియాభ్యములు. విరాళమొనంగిరి యిదివరకు సుమారు 2 మాసముల క్రితంయీసమాజమునకు రు 50-0-0 లు దయచేసిన దానములు కలిపి. వీరు మాడిపూటకులకర్తగారగు మ-రా-శ్రీ, మునిషి మహాస్వామి యిబ్రాహీం సామెలుగారి వియ్యంతులు వీరు. పాలకొల్లు, కాకినాడ గుంటూరు వగయిరా అన్నదానసమాజముల ప్రతిసమాజమునకు ఏంబేసి యాభ్యములు పంపుచున్నారు. వీరారెజవాడలో గొప్ప అన్నదాన సమాజమునకునుగా ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. వీరిని దయచేసి సదా ఆయా హోగ్య అయిత్సర్యాభివృద్ధి నొసంగి కాపాడుగాత. అని గుడిమెట్ల సుబ్బారావు శ్రీకృటిగారు వ్రాయుచున్నారు.

కలగూరగంప.

రాజమండ్రి మొదటిబుల్.

పట్టణవాసం పట్టణవాసం అని సవనారిక శిఖా మణులంతా మొత్తమంటారే కాని పట్టణంలోవుండే దాని కంటే వేరు వరకం లేదు. మాచారా యీరాజమహేంద్ర వరంలో స్నానంజరు వెంటబుట్టలను బహులు ప్రక్కల బెట్టుకొని పొంగుటలకు కూర్చుంటారు. వాటి కనుగుగానే యిద్దరందలూర్చుచి. నూడెంట్లు తక్కినవాండ్లు కూడా ఆ పంచల్లో గూర్చుని చతువుకోడమో యేదో కకటి చేస్తుంటారు. అటువంటి వస్తువులు కంటికెదురుగా బెట్టుకొని కూర్చుంటే చునస్సెంత బాగా పోచేస్తుందో మీరే అలోచించండి ఇంక మునుగు కాలెలవిషయము అరణ్యలోదనమే అయినది. అయిదీ పోయినది. ఇన్ని సుపేటకు గంటిలత్తున్నారని కాన్సలరుగా యెల్లెవ్వరేనీరాగట. ఇకవైనా యీకష్టములు పోకపోతనా?

మొన్న వకాయన ఆంధ్రదేశములో లైబ్రరీలకుగిరించి ఒకవ్యాసము రాశాను. ఉండే లైబ్రరీలమొత్తములో యేవో నాలుకైరుత్తు తక్కినవన్నీ బాగా పనిచెయ్యడం లేదన్నాను. నేనేమో అనుకున్నానుగాని నిజమే. చూడగా యీవ్యాసోకక పుకారు. వసురాయలైబ్రరీ బాగా పనిచెయ్యడమే లేదట. సాయంత్రానికి దీపము యిట్టిం చేయడమే నా జవాబలేదు. ఇంకాయేమో యిప్పుడు చెప్పలేను.

విషపుకేసువిచారణ రద్దీవాసద్వింది కాని అందరికి కొంచెము సోమాంతనం వదలిపోయింది. నూడెంట్లు చదువు కొంతవరకు నున్నాట్టింది. పెద్దపెద్దవాండ్రంతా నీట్లు నొకకూ యేనాలుగుమెతుకులూ గలబు నేసిగాని కొద్దుకు పోవడం. విద్యార్థులంతా ఆయ్యవాళ్లకు పంకనామాల పెట్టి వారి నమన రించడం. ఇట్లావుంది యీవ్యాసితమామ.

ఆకుట్టికి యీ. టి.కి సరిపోయిందిలేఅంటారే పెద్దలు ఆమాట నిజమయ్యేట్లువుంది పోయిన సంవత్సరం జూలై నెలలోనే ప్రారంభమయి మూడు నెలలు అపవిత్రవర్షము కురిసింది. ఏటికి చాలా వెల్లువ వచ్చింది. ఈసంవత్సర మంతవరకు పూజ్యమే. ఏటి వెల్లువమాట చెప్పవలసిందేలేదు. నిన్న మొన్న యేవో రాదు జల్లులు పడ్డవి. మాడుడి కలిమహాత్మ్యం.

అయ్యో! యింకావున్నవిగాని మాంబు రైలు కమ్ములు దుర్మార్గులెవరో తీనేకారట రైలుపడిపోయిందట.బుట్టలు సరిగా చేరినవో చేరనో ఆ భయంగావుంది. ఈబుట్టచేరి మాంబు మాఆంధ్రసోదరులకందరికి చేరినన్న కుభవాద్రవస్తే చుట్టిక బుట్టపంపుతాను. ఈలోగా తనూరు చేస్తారు వారికై పోవలెను. ఇప్పుటికి నెలవిస్తారా.

దొరలసంచారము:— గోదావరీదేవుర డెల్టాలో నీటిపారుదలపీఠికై రాలు మాచి ప్రజలమొక లూలిందుకు మూడే రువకాంతు దయచేసిన గవర్న మెంటు మొదలు గారైన ఆ|| సర్ మో గాల్డుప్రూఆర్టుదొరవారు యీ నెల 18 తేదీ ప్రథమును ఆ|| మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు మున్నగువారి మొట్టెట్టుకొని మోటా రబండ్లవైక, పిప్పరవరకుపోదలచి ఆలోడ్డు చాలా దుస్థితిలోనున్నందున పోవీలలేక, వెనుమొట్టగాగింపం వరకుపోయి, చుట్టును నీటిదేహంపుకాబడిన ఆయిండ్లపీఠియు వర్షించలేనంత హేయముగానున్న ఆహారోగ్యపీఠియు జలచరిములవలెనున్న ఆ ప్రజలదురదృష్టముచాచి వారి మొరలూరించి విస్మయమై, వారిపీఠి చక్కబడుమార్గములను గు|| రాయచండ్రరావుగారితో ప్రస్తావించిరి యీసందర్భముననే డెల్టాగా ములు ఆరోగ్యపీఠి ఇంకపరిశీలనతో జూచిపో, విలేక విసుమంతగల యేమానవునకైనను విచారము గలుగకపోదని నమ్మియే, గాగిహారోగ్యపీఠి చక్కబాటును గు|| తాము దొరతనమువారిని తొందరపర్చుటకు కారణమును చున్నదని పంతులుగారు నొక్కివిన్నవించిరి వీరందరు 19 తేదీ ప్రదక్షిమున వెనలినుండి తిలుకుగాగింపుండా దువ్యగ్రామంబకు పోయి ఆకాల్యమాచి బండ్లనాపిరి. కలిగిన పెద్దబాస్కాటును అభిముఖమై మెంటు నే యధావిధిగా పంచాంగశ్రవణము చేయగా, శ్రద్ధాపూర్వకమోవి తెలిసికొనిఆనందించి అవిప్రకరురు 2 లు యిచ్చి సత్కరించిరి. యీ ప్రాంతములను గోరన్న మెంటు పరిపాలనాసంఘమొదలు వచ్చుటియే మొదటిసారి, అని కాళ్లకూరి వృసిహుగారు వ్రాయుచున్నారు.

విరావురము విషపుకేసు.

[స్వకీయ విలేఖకు నియోగముండి]

కోర్టువారికి

చే.లవాడు రాజాగారి కనివాడుకదా ఒకవేళ వాడు నందడేమో వానిపేరు వాడు బాపకములేదు

(1) కలెక్టరుగారు నిన్ను పరిశీలించిరి. నీవు అప్పుడు కప్పిన విషయం బాపకమున్నదా?

(2) అవును.

(3) నీవు సత్వైఖ్యని కెప్పించి నిరక్షాణమున్నదా?

(4) వాడు సత్వైఖ్యని నాకు తెలియదు.

(5) —వాడుచేపల వాడేనా?

జ:—సత్వైఖ్యని నానుభవముగల గొల్లవాడొకడు కూడనున్నాడు.

ఈవిషయమును సాక్షికి చదివి వినిపించగా అతడు దానికి వప్పుకొనెను.

కోర్టువారును గ్రాంటుగారును కొంతసేపు సంభాషించి ఇందుముఖుల మరల వాడుకొకడెప్పుడును సమ్మతించిరి.

అనంతరం కోర్టువారు చెప్పిన దేమంటే ఆ ఏర్పాటు చేసిన ఓరుగల్లు పార్థసారథిని పరిశీలించిట్లు యొక కొంత విషయమును బాగ్రత్త జేయవచ్చును.

చిత్తపు వెంకటచలం స్వామీసారథిని పరిశీలించినపుడు అతడు కెప్పిన దేమనగా, నేను ఓరావూరం ఎస్టేటులో ఓరుగల్లు పార్థ సారథిని ఒక భాగము యొక్క సారథిగా చేసితిని. లక్కనమేడను, గోలాల మాపును జనానా ప్లాంట్ చేసితిని. అది స్వేచ్ఛలకారమువ్రాచబడ్డది. ఆ స్వేచ్ఛలు 1/200 వైకి కెల్లెడి—అనగా కాగితముమీద 1 అడుగు భూమిమీద 200 అడుగులకు భర్తీగావున్నది.

(కాను పరిశీలించు.

మరల అప్రూవరు ఇందుముఖు.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు సీదవనండి పుచ్చుకొన్న విషయము నీకు బాపకము ఉన్నదా—అవును.

(1) ఆ సంగతులను నీవు జిల్లాకి దెచ్చుకొనగలవా?

(2) మూడు చదుతూపోతే నేను జిల్లాకి దెచ్చుకొనగలను. (కొనుము చదవబడ్డది).

(3) ఇప్పుడు వినిపించుటకంటె ముందుగా రామమ్మనా. ఆ రామమ్మ ఎవరు? ఇదియే ఆదే రామమ్మ (2 వ ముద్దాయి).

తరువాత గ్రాంటుగారు ఫిర్యాదును ఘం. 8-50 ని. ముగించెదనని జెప్పెను.

ప్రతివాడ మారంభించుట.

కనుకలేటి కొవ్వాయి:—క్రింది కోర్టులో కడదిన విషయము ఆమెకు (1 వ ముద్దాయి) చదివి వినిపించగా ఆంధ్రకు ఆమె వప్పుకొనెను.

కోర్టువారు:—నీ కేసును కెప్పనలెనని కోరికగలదా—అవును.

ఈ కేసు నామీద అనూనుచేయు విరోధముచేయు లేదన్నది. వాడు నా యింటికి వెళ్లేదానికికూడ ప్రార్థనలేదు నేను ఉండునట్లు పోగలను? నిల్వలకు ఉడుపులు తయారు చేసి, తరువాత రాజాగారి వుత్తరవుయాడ యింటికి వెళ్ళుమంట నేను పూహించి వెళ్ళనేలేదు. చాలాగా విషం కలిగినప్పుడు నేనులేను. అదివలన నా బిడ్డలకు నే నూనుకొనుచున్నది వారిని నా ఆధీనములోనే వదిలివెట్టితి. నేను. ఆ బిడ్డలను నా బిడ్డలకు నూనుకొంటిని గాని రాజాగారి బిడ్డలకులే నాదలేదు. బిడ్డలకూడ నానుంచిన చాల ప్రేమకవుండెడిది. నేను చిన్నదానిగా పుండుకపుడు నేను రాజాగారి తల్లివల్ల కేటడితిని. ఆమె కాలంకేసిన తరువాత నేను రాజాగారిని పెండ్లిచేసి. ఇంతకాలం కన్నుపడి పనిచేసి తీర నుభవదేశోజులు కన్నులకు నేలూటిపని చేసితిని కోర్టువారు నమ్మెదరా? వాడొక్కడండి నా రంంం చూపాను ఆ ప్రియేనది. ఎంత ఆగానాతడురాత్రే ఆటపకక్కునండి ౧౦౦౦ చూపానులేట్లు కన్నులకు. మావెద్దలకుడ మీదివాణంలో నేననిజేయుమంటిది నాను అణములుగా(దానియ)గావచ్చి, మాతల్లియు, అక్కయు ఇత్యే సకారము ఈ సంగతి నూనుచు వచ్చిరి. మేము ఈవాటి నానుకాము. రాజాగారు 4, 5 వందల వెలగల బహుమాన మాల లిచ్చుచుండును. రాజాగారికిల్లి బట్టలు గాను, వెట్టలు గాను 1000 చూపానులకు మైదునగలగాను బహుమాన మిచ్చుచుండును. మిట్టమొదటికండి కొట్టగానూ ఆన్న ప్రయలు నిచ్చుచుండెరి నాయెంటి:—పోనగుడ వాడు ప్రార్థన

లేకుండెను. ఎల్లప్పుడును నేను దివాణంలో వుండవలసి వచ్చి నందుకల్ల నాయెంటిని నేనొక కాపురముకి అద్దెకిచ్చితిని నాయెంటిని— 12. కూడ నాకు ప్రార్థనలేదు. అద్దెకున్న వారి ద్వారా— యెంటిని మరమత్తు చేయించు కొందును. వుత్తరవు లేక నేను వెళ్ళను.

2 వ ముద్దాయి.

చల్లా రామమ్మ ఈ కేసుకు వైకి వుపిన మేజిస్ట్రేటు ముందర యిచ్చిన వాగ్దానమును చదివి వినిపించి యింకా ఏమైన విశేషముగా చెప్పెదరా అని అడిగిరి. అందుకు ఆమె “లేదు” అని జవాబిచ్చెను.

3 వ ముద్దాయి సీతారామస్వామి.

ఆ విషయమును వాడికి చదివి వినిపించగా ఆమెకు చెప్పిన దేమనగా మా సంసారంలో 60 మందిమనుజులున్నాను. నా సంసారం మాత్రం 9 మంది 8 కొడుకులు 6 కూతురు

ఈతడి (కోర్టుకువచ్చి యుండునట్టియు లండునలో కాస న కాస్త్రము జనుతే నట్టియు 80 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఈతని కొమారుడు) వయస్సునుండి 5 సంవత్సరములకు నేను మాంధ్రకుతుడుగా నుంటిని గాని అయితే జంతు హింస నాయెంటు జేయనీయలేదు. నేను నీటిమాగ్గును ననుసరించి ప్రవర్తించుచుంటిని. నాకు త్రాగుట నాకుక. నాకు చాలుకు 40 వేలరూపాయలురాబడి, రాజాగారి రెండవకుమారుడు చనిపోవుటవలన నా కేసుము లాభము గలుగదు నా అల్లుడికి ఏ విధమైన లాభమును గలుగదు. వెంటకలిగి రాజాగారికి స్వంత మేనేజరు చేత వున్నాను. ఆయనకు నాకో ఏమి పని లేదు. నా బిడ్డలకు చదువు చెప్పించు వంటున్నాను. వారు వృద్ధికి రావలెనని నా కోరిక. నేనే చురపిరి భాగ పెట్టడము లేదు. నేను దుర్మార్గుడను కాను. కోర్టువారు నాయొక్కడతడు గురించి తెలుకొనవలయునని అభిప్రాయమున్న పక్షమునబ్యాంకిమేనేజరుగారిని విచారణచేయవచ్చును. కోర్టువారు పూర్తిగా విచారించిట్లుంటే అది వారికే దెలుసును. రామాయమ్మ రాజాగారు ఓరావూరం రాజాగారికి బాలుప్రాసించుకల్ల నాకును రాజాగారికిని విరోధము గలిగెను. ఏకోగుచున్నా వ్రాస్తే ఆమె చే ప్రామాణ్యము. ఏప్రివరో ఏగుచున్నావో జేసి వుండవలెను. కృష్ణస్వామి కెట్టివ్రాయుచి వెట్టికొన్నాడు. ఎవరుచిదిని వ్రాసిరో నేను జెప్పలేను మీరుకాలెననే పక్షముకు దానికాపియును, జడ్జులపనియు దానికి బాటును తీసుక వచ్చెదను.

రాజమండ్రి సెషన్సు కోర్టులో 19 వ తారీఖున నడిచిన తీర్పుము.

ప్రతివాది తనపు ఆనుబంధముగాను పితాపురంలో కడదిన ఏప్రిలులో సముమేజిస్ట్రేటుకు చాంట్రి అయ్యెత లింగముగారిని పరిశీలించగా అతడిచ్చిన వాగ్దానము.—నేను గడదిన ఏప్రిలులో పితాపురంలో సముమేజిస్ట్రేటుగా వుంటిని నేను ఇందుముఖులందరికీ ఏప్రిలు 9 వ తారీఖున వాగ్దానములను పుచ్చుకొంటిని. 8వ తారీఖున కెట్టివాని కొద్దిగా చెప్పెను. 8వ తారీఖున మునుపు ఆమె యును మొదటి రెండవ ముద్దాయిలకు సభ జెయుటలో వుండిరి. మొదటి రెండవ ముద్దాయిలకు మార్చి ౨7 వ తారీఖునపట్టుకొనిగది నాకు దెలుసును. వారినికాము దరికి తీసుకొనివచ్చిరి. తారీఖు ఫలానినని నాకుబాపకములేదు వారికి “రిమాండు” యిచ్చుటకుగాను వాద్యకి తీసుకొని వచ్చిరి. నేను రిమాండు యిచ్చితిని. వారు సముజెయుటలోనే వుండిరి. తరువాత రిమాండుకుగాను ఇందుముఖుల తీసుక వచ్చిరి. నేను ఆమెకు “రిమాండు” యిచ్చితిని ఆమెకూడ సముజెయుటలో వుండెను. ఎవరైన చెరసాలలో ఖయీలుగా వుండేవానిని మాడ ర లె నని అభిప్రాయమున్న యెడల నూనరెంటుగాని వుత్తరవులు బొందవలెను అప్పుడు నేనే జెయుట నూ ప రెంటు గా వుంటిని. ఏప్రిలు 8 వ తారీఖున కొద్ది గా వాగ్దానము యిచ్చినకోజుకు మండు ఇందుముఖుల మాడను కొందరు వచ్చిరి ఫిర్యాదు చేయబడ్డది. కోర్టుబంట్లోతులలో ఒకడు నాకు చెప్పెను. తెల్లవారి నేను కోర్టులో వుండగా కుర్చుకు జెప్పకొనెను. మొట్టమొదట ఎవరో ఖయీలలో మాట్లాడకు వచ్చి వున్నారని చెప్పెను. వారిని బాగుగా విచారణచేసి చెప్పెను చెప్పి తిని. నేను కోర్టు వద్దకుపోయి ల ను న గు పు ను ం టి ని నాకు బాగుగా విచారణ జేసుకొని వచ్చెను. తరువాత నేను

కాపురమువానికిని, ప్రెజిడెంట్ గాడుకును చెప్పిపంపితిని. ప్రెజిడెంట్ గార్డు పోలీసు హెతుకానిస్తేలులగు మాధనరాముడు సముజయులు ఆ వ ర జ ము లోకి ఎ వ రై న వచ్చి రా అని వారిని అడిగితిని. వాడు కొన్ని జవాబుల నిచ్చెను. ఎవరైనవచ్చి ఫ్రెసిలతో మాట్లాడుట నాకిష్టములేదు. అట్లు మాట్లాడనీయగూడదు కాపురమువానిని ప్రెజిడెంట్ గార్డుకు తిట్టితిని. వెంటనే సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు చెప్పిపంపితిని. నేను అతనిని అప్పుడే చూచితిని. అప్పుడు నుమారు తెల్లవారి 10 నిమిషములు. బతుటివారు వచ్చి ఖయీలలో మాట్లాడుట నాకిష్టము లేదనిచెప్పి దానికితగిన ఏర్పాటులజేయుచుచెప్పితిని. సోములు ఇందుముఖులతో మాట్లాడకు వుత్తరువు గావలెనని ఆతడడిగెను. అది అబద్ధమో గజమో అని తెలిసికొనలెనని అభిప్రాయము గలిగెను. అందువిషయమే నేనుకు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు కొట్టు దిగ్గరికి వెళ్లితిమి. ఆమె సోములతోటి మాట్లాడవలెనని చెప్పిందేమి అని అప్రూవరు వడిగితిని. సోములే నాకు తెలియదు. ఆయన రాజాగారి బాధమరదని నాకు తెలిసినది ఇందుముఖు, వానితో మాట్లాడవలసి న వ ప ని యే లే ద ని చెప్పెను. జరిగినది యితే, ఇంకనుమాడ ఏమివడవలేదు. తరువాత నేనుకు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు యింతకలికి వచ్చితిమి ఇందుముఖులపైను కొట్టు నాకు తెలుసును. అట్లును వాళ్ళొట్టు బాగా చూడవచ్చును. ఇందుముఖు 8 వ తారీఖున నావద్దకు వచ్చి యిచ్చినకొద్దివాగ్దానము నాకు బాపకము వచ్చుచున్నది. నేను ఆమెకుగాను చెప్పిపంపితిని. ఆమె నావద్ద పావు ఘంటసేపు వుండెను. తరువాత ఆమె తనయొక్క కొట్టుకు వెళ్లిపోయెనని తెలుచుచున్నాను. ఆమె వాళ్ళొట్టును వదలెను ఆమె కొద్దిగా వాగ్దానముల మిచ్చినప్పుడు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు అచ్చటవుండెనని నేను కలచుచున్నాను. అప్రూవరు వెళ్లిన తరువాత సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు వెళ్లిపోయినాగో వున్నాగో నాకు బాపకములేదు. ఆగోజునను తరువాత 8 వ తారీఖున సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు చూచిట్లు నాకు బాపకములేదు. ఆగోజునగాని దానికి వెతుకగాని గొంతుకు నరికి నేస్తానని ఏవో సంజ్ఞ చేయబడ్డదని నాకు తెలియవలెనది. 9 వ తారీఖు సాయంకాలం ఆమె కొంత వప్పుకొనెను. సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు వచ్చివుండెనని నేను కలచుచున్నాను వాగ్దానముల తీసుకొన్నప్పుడు అతడులేను. అక్కడికి వెళ్ళుచు ఆయనకు తెలియబరచితిని. ఇదివరకే జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి కడనుండి తంతి వచ్చినది.

అది కోర్టులో అని బాపకము. నేను ఒక్కోజు వాగ్దానము పుచ్చుకొంటిని. ఆమె ఒక్కోజు వాగ్దానము మిచ్చింది గతుక ఆమెను ఆరాత్రిమే సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు పంపింపిందితిని తరువాత 8 వ తారీఖున ఏ వుత్తరవులు చేయలేను. 9 వ తారీఖున నేరాకోపణ ప్రక్రము దాఖలు చేయగా ఆమెకు రిమాండు చేయెను వుత్తరు విచ్చితిని. సముజెయుటలో కొట్టున్నవి. అందులో ఒక కొట్టులో సాయంకాలం యందుచుండును నాయొక్క జెయుటలో మాడను పట్టి ఒకటి వుండ బుచున్నది. ఆ పట్టిలో నగదుసంబంధమైన సంగతి వచ్చివచ్చుచే సంతకము చేయుచుంటిని. నేను దానిని చూచి సంతకము జేసితిని. రెండుపుస్తకములు అన్నరు నాకు తెలియవచ్చినది ఒకటి నగదుసంబంధమైన విషయములకును, ఇంకొకటి పోలీసువారి దిన చక్రమును. ఎన్ని పుస్తకములున్నవో నాకు బాగుగ తెలియదు. నగదు. సంబంధమైన విషయములు వచ్చినప్పుడు నేను అందులో సంతకము జేసెదను. అయ్యే నగదు. సంబంధమైన పుస్తకముని చేను. నేనొక పుస్తకమున్నదని నాకు తెలియదు. ఒకే పుస్తకమున్నదని నేను కలచుచున్నాను. కావలూ బంట్లోతుల బుక్కు జడ్జి గారి కద్ద పుస్తకంకుల్ల దానిని నేటకు కొర్టుకు విడచిపోయిరి. 5 నిమిషములైన తరువాత వచ్చిరి. ఈ పుస్తకములు పోలీసువారికద్ద ఇది ఎప్పుడును నావద్దను తీసుకరావడలేదు. గంటప్పుడో విరరము ఏ వాగ్దానముగా— ప్రము వున్నది. 8 వ తేదిన ప్రార్థు 8 వ సాయంకాలం 6 గంటలకు వాగ్దానము ఆగోజుననే 18 తేదీ అప్రూవరుకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి వ్రాసినాను.

సంగీత చరిత్ర

దొరవారిరాజు.

గుడివాడ:—కీర్తి దినము ప్రభుత్వము 9 గంటలకు శ్రీ వారు ఆనందరాజు మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులు గారు జిల్లా కలెక్టరు చీఫ్ యాజమాని గారు మాటలను చెప్పి దొరవారు ఇంజనీరు వారు ప్రత్యేకము లైంగు గుడి వాడకు దయచేసి.

శ్రీవారి-క ఇదివరకే ఎగిన మా తాలూకా ప్రజలు శ్రీవారి దర్బారు కొరకు లైంగు సేవకు వెళ్ళి కీర్తి ప్రత్యేక మందిరము రూపము 1000 ముఖ్యము సమావేశమై సుత్సాహముతో శ్రీ వారిసముఖము నివేదించ వలసిన విషయములను గురించి ముచ్చటించు కొనుచుండగా భూమకట ముయొక్క గమము-వలన గలిగిన భృతి చెల్లబడినంతనే ప్రజలు కొందరు ప్రస్తుతము కలన బుచ్చుకొని ప్లాటు పూరముపై నిలవబడి యుండిరి.

ఇంది ఆగిన వెంటనే వారి సెల్లరను ప్రస్తుతము లం కృతులను చేసి ద-పుర భవనము ప్రకటించి చేసిరి. అంతట వారు తాము గంటకాలము మాత్రమే యిచ్చట నుండెన మరయు మీద గల కష్టములు ఈ స్వల్పకాలములోనే విని చేయ దగిన ప్రతీకారముచేసినదనియు వెల్లడించిరి. పిమ్మట జిల్లా సుసంకల్పదామి రైన శ్రీమంత్ జేముల వేంకట సుబ్బారావు పంతులుగారి ది. యే. జిల్లా ప్రజలు పట్టుకుని నీటిపల్లయ ముగురుకాల్వలు యిచ్చింది ఏ. బి. క్లాసులనుగూర్చి పంటకాల్వలను వృద్ధిచేయుట జమీన్ దారీ గ్రామములో గల కాల్వలవృద్ధిని గురించియు తెలుగున ముచ్చటించిరి. తాలూకా కలనకులదారుగారు రాను చంద్రరావు పంతులుగారు భూమికికరణ మొసర్చి శ్రీవారికి విన్నవించిరి. నందరావుగారుగా మధ్యమధ్య యాజనీరు గారిగోడను మాటలను చెప్పి యాజనీరు గారి కోడలు, కలెక్టరుగారివారిగోడను సుప్రసిద్ధులను కాంతభావముతో సుబ్బారావుపంతులుగారు విన్నవించుచు ములకు వినుచుండిరి.

పిమ్మట గుడివాడపట్టిక మునముగోడపట్టణగారగు పండ్లంగి ఆనందరావుపంతులుగారు కొల్లేటికి నీటిపల్లయ చేయుటగురించి ముచ్చటించుచు కొల్లేటి మిక్కిలి ముగురు ప్రత్యేకముగా దెల్పఁగూర్చు కొల్లేటి సాగుచేసిన నీటి పల్లయ ముగిరిల నష్టములగురించి గమక ఏ. బి. ముగ్గులపంతులుగారి శ్రీ వారి మామగౌరవము ఏర్పరచి గాని లేక యామగౌరవము తీసికొని ఎల్లమునకు సరే కొల్లేటిగారుగా సాగుచున్నట్లు ఏర్పాటు చేయించ వలెననియు కొల్లేటి వక్కాణించిరి.

ఇంకొందరు ప్రజలు చాలకొలదిలో ఏమేము సుగ కులు చెప్పకొన నీడమైయుండిరిగాని వానిన్నిటిని గురించి విచారించుట కిదనకుముగాదా ముచ్చటించి వైచాళముల కిట్లనిశ్చయించిరి:—

నీరు దెల్పకంతటికిని పూర్తిగా సప్తముచేయలేదను విషయము చాలకాలము ఆలోచనలోనున్నదనియు సాధ్యమైతే త్వరలో కాల్వలను ముమ్మడిచేయించి నీటిపల్లయ ధారాళముగా చేయించెదమనియు గ్రామములో పంచాయితీపద్ధతి నేర్పరచి గ్రామములకలమునే యుండునట్లేర్పరచెదమనియు యిట్లుచేయుటలకు మా ముఖ్యులను తీరగల వను నమ్మకము కలదనియు ముగురుకాల్వలు యిదివరకు వున్నవి సరిగా పనిచేయుచుండలే (కొల్లేటికాల్వలను త్రవ్వించుట సులభమే గాని మాగానివంటలు గల యాదినములలో యకరం ౧-కి ౧౦౦౦-౧౧౦౦ చొప్పున అట్లుమన్న పరియు అనిగొని కాల్వలనుత్రవ్వట కష్టపాధ్యమైనది గాని మీరు భూములకొని యిచ్చిపో మీద కావలసివచ్చి ముగురు కాల్వలను త్రవ్వించెదమనియు ఏ. బి. క్లాసులవలన ఇచ్చిరి యని సుబ్బారావు పంతులుగారు క్లాసులనుగూర్చిగాని ఇంక ఎవ్వరైన చేసిగాని లేక తీసికొని కొల్లేటికి నీరు సప్తము యందు చేయవలసినది అందరారావుగారుగారి. గాని ఆనందరావుగారు కోరినట్లు వైచానందరీ యిచ్చిందివరచి కొల్లేటికి యందుగా నీరు యిచ్చుట కెట్టి యరకాశము లేదని యును మామూలు పద్ధతి నీటిపల్లయ చేయమనుచున్నది ఏ. బి. క్లాసుల యిచ్చిందిలేదను అధికము భూమిగల మైన వాక్యములను వెల్లడించిరి.

జమీన్ దారీ గ్రామములోగల పంటకాలముల గవ్వ మొట్టమొదట తీసుకొని మరమ్మత్తు చేయమను గురించి కలెక్టరుగారితో సంప్రదించగా వారసీ సాధ్యముకాని పరి

యము జమీందారీ భూమియందు గవ్వ మొట్టమొదటి ఎట్టి వాక్యములతోను గోచరమవుటలేదనియు వెల్లడించిరి. అందుచే మేమావిషయముల చేయగలిగినది ప్రస్తుతము కను పించలేదనియు శ్రీ వారు వెల్లడించిరి.

కాలవ్యవధి లేమిచే నీటి దరఖాస్తు మంజూరులను గురించి ముచ్చటించుటకు వ్యవధి కలగవలదు ప్రజలందరికిని నిరర్హము కలిగినది. అంతట కలెక్టరు దొరవారితో నీవిషయము మాటిల్లా గా గొప్పపూర్వాయులైన అనుమతి గోపాల కృష్ణయ్యగారు ప్రత్యేకముగా ముచ్చటించగా అట్టి దరఖాస్తులను తాము దాఖలుచేసుకొని విచారించెదమనియు సది నయుగా శలవిచ్చిరి. వారు పీఠమునుంచి దిగుచుండగా గోపాలకృష్ణయ్యగారు తిరపున చెప్పిన వ. దరములను చిరు నవ్వుతో వైకొనిరి. అప్పటికి వారి గవ్వ సుపాపించినది ప్రత్యేకముగా భూమకట మిద్దముగావచ్చింది. అందరును ప్లాటు పూరముమీద నిలిచిరి. ఎకరకి ప్లాటుల వారలొకరించి లైలు కూసి కడల వారంభించినది. అందరు మామమండగ నే బందరు ముఖముగానే భూమకట ముచ్చటయెను. ఈ దరఖాస్తులను వచ్చిన ప్రజలందరికి తమ దివ్యభవనమునకు బిలిచి ఆతిథ్యముచ్చి ఆదరించిన శ్రీ అమ్మమ్మ గోపాలకృష్ణయ్యగారిని దేవుడు రక్షించుగాకయని కోరుచున్నాము.

కవురవరం, బా. పద్మనాభయ్య.

జెజవాడ.

జెజవాడ:—నిన్నటి దినమున ఏలూరునుంచి ఇచ్చటికి వచ్చిరి. పీఠాధికారులకు జిల్లా కలెక్టరు గారును, పీఠాధికారియగు గారును వచ్చి యుండిరి. గౌరవనీయులగు రావు బహద్రుల మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారును, కొండ మొకటపుయ్య పంతులుగారును ఇంక ననేకులు వచ్చి యుండిరి. దాదాపు 2000 మంది రహితులు తమ కష్టములను గూర్చి చెప్పకొనుటకై వచ్చి కలకొలిచి అల్లల దాఖలు చేసిరి. పాపము? వారిని చూచినంత మాత్రమున వారు నిజముగ కష్టముల పాలయ్యుటయి పుష్టముగ బోధపడగలను. (1) నీరు చాలులేదనియు, (2) దొంగలలో త్రవ్వబడిన చిన్న కాలుర లను చెదగొట్టుటకు నుంచలననదనియు, (3) నాలుగు అంకు శముల తూటలవ్యాధి నీరుబాగుగ సప్తము అగుటలేదనియు, (4) కాలురము సన్నగా నుండుటకే దరఖా విరిగి కాలురము పూడి నీటి పారుదల కాటకము కలుగుచున్నందున ఆ కాలురలను వెదకుచేయించవలసినదనియు, (5) ప్లాటులు తిరిగి కట్టుకొనుట దూరముగ నుండి లెక్కలను బట్టి మార్పులను చేయుటకుండు ఇంజనీరును ఉచిత్యోగమును స్వయముగ వెల్లి ఆచటి భూమి మామట యవసరమనియు, అటుల మాత్ర ముండుటలకు ఇంజనీరు చాల కష్టములు కలుగుచున్నదనియు, (6) కాలురలమీద ఎర్రపు బండ్లను, ధాన్యపు బండ్లను పో నీయకుండుటలకు చాల కష్టకష్టములను లోనగుచున్నా మనియు, (7) పంచాయితీల నేర్పాటుచేసి కాలురలలోని నీటి సప్తము గూర్చి యధికారమును వారికి వదలవలసినదనియు (8) తూముకు 7) యకరములు అనే నియమమును తొల గించవలసినదనియు, (9) కాలురలలోని నీరును ప్రతిదినము కొల్లేటి యందుడే ఏర్పాటుచేయవలసినదనియు (10) యిరిగి నీరు దానంతట అరచి వర్షించి పొలములకుమాత్రం ఆపరాధపు శిక్ష గూర్చు మెలేట్టి లాగుచున్నారనియు. రహితులు మనవిచేసి కొనిన విషయములు.

ఇందులకు దొర గారి సంగీత జవాబు:—రహితులకు తృప్తిగమగమలేకగా వారి సుఖావశాలలకు తెలిసికొంటిని అట్లుకే దొర గారికి ఇంకరలో వెల్లుగొన అర్జీలకు గతిమీ తులు కలుగలేదు. వారు మొట్టమొదటగా తిరిగి వారే మీద తేలుతును కలగచేయుచుగి దొర గారు శలవిచ్చుటచే తన, నీటిపల్లయ ఇంక నెక్కువగ గవ్వ చేయుటకు కలగ వలసినది యింకా లో కలగవలసి యుట రహితులకు మామగలేకగా వారు దొర గారునుచే రహితులు ఆభాగములై.

ఇదిగ్ని గాక తమకు తగినంత యరకాశముచ్చి తమకష్ట ములను చెప్పకొననియలేదనిమాడరహితులు చెప్పకొనుచుండిరి.

ఎంతతృప్తగ పని పూర్తిచేసుకొని వెల్లిగి దొరగారు రహితుల కష్టములను విచారణచేయుటకై తనకలెక్టరు సహిం చెదరని నమ్మచున్నాము. ఎంతసేపు వివిధ ఆసంగములే గమక విశేష కాలము విలేదనెడి భయముచేరహితులు దిగులు తెంద పులేరు. ఇంకరకే కలెక్టరు పనిచేయుచున్న రామ చంద్రరావు పంతులుగారి ఇంపునిచు మైలాధము కలుగుట కై చూక బద్ధకంకలులై యున్నారు. కాల్పటి రహితులతిరి గి తమపనిగూర్చి తాముయొడిచు కొనెదమగాటి-పురవారి

స్థానిక వార్తలు

జూలై నెం. కార్యక్రమము.

24-వ తేదీ శనివారము.

మదరాసు సార్ల మెంటు మీటింగు అవ 8-0

కర్ పా 'బ్ల్యు' ఘోషణ గురించి తెలిగవచ్చుట.....

25-వ తేదీ బుధవారము.

కాశ్మీరీయ కృష్ణగో మీటింగు. సా. 5.15

30-వ తేదీ శుక్రవారము.

ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరు వ్యవస్థా, ఆ. ద్వ. సా. 6-0

దీపములవేళి:—నేడు శేపు సాయంకాలము 7-7 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలెను.

కాలమానస్థితి:—విష్ణు సభికోష్ఠస్థితి 91-5 మాత్ర లు; అధిమాన్వస్థితి 77-8 మాత్రలు.

బ్రాహ్మసాస్థి రుయూయరు:—శేపు శని వారము సాయంకాలము 6-30 గంటలకు జయంతిగంగన్న, బి. ఏ. ఎల్. జీ. గారు భగవత్ సాసన గానిరుగు.

జేనిమిమన్ రీసీగురూము, బ్రాడ్వే:—నేడు సాయంకాలము 6 గంటలకు రివ. వి. ఎస్. ఎస్. హూషగ, ఎస్. వి. గా రంతరాత్మకుగూర్చి యుత్సవసంకెదరు.

బ్యాంకువిద్యోగము:—ఎస్. జి. ఎస్. ఎస్. రై. శ్రీనివాసుల సంబంధించి బ్యాంకువారు శేపుగూర్చి 9-8) గంటలకు తిరువళ్ళీ సముద్రతీరమునుగాన విద్యోగము గానించెదరు.

మరి మొకవకీలు:—గ. వి. ఎస్. కర్మగారి కోరిక మీద గా. ప్రధాన్యవ్యాయమూర్తి, వ్యాయమూర్తి శ్రీవా సయ్యంగారలు రాజకు హేంద్రవరమున పునైయలు సురత్సర యుత్సవము గేమ స్థిరముగా పనిచేయుచుండెన ఎస్. నరసింహులు గారి మోక్షాధికారిగా పనిచేయుట కంగీకరించిరి.

శారదా సంగీత సభ, తిరువళ్ళీ క్షేణి:—నీర రాఘవమొదలిపిడి నెం 81-826 శారదాసోలలో క్రిష్ణ జయంత్యుత్సవముల సందర్భమున ఎల్లాడి యూవారము సాయంకాలము 4 గంటలకు విదానము కృష్ణయ్యగారు పాట కచ్చేరి గానించెదరు.

భగవత్ త్రవ్వబోధి సభ:—ఎల్లాడి యూవివా రము సాయంకాలము 4 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ, పండిత, డి. లక్ష్మణాచార్యులుగారు హిందూ తిరువాజికో హై స్కూలుమీదలో నరసింహ సేవనైతము ప్రసంగించి కాల తేవల గానించెదరు.

పార్థసార్థి స్వాయిగుడి, తిరువళ్ళీ క్షేణి:—కడది 20-వ తేదీగూర్చి 10-25 గంటలకు వేళాంతర ప్రసాదము కంచికట్టలకు పనులును రంగారావుగారు భక్త దాహార మిడికొంటు. గుడిమీదల కాంతమూడై యాభవని మా పించెంటు. భక్తలకుమాడ పంపనాకృత్యములతో ప్రత్యుత్తర మిచ్చెంటు. దామిడ పూజాపరాయణులగు తదితర భక్తులు నవర్యామకొనెట్లు గుడిసేరవలలో కొండకొరంగా చారి భాగ వెల్లి నెల్లిమండగొట్టి గాయము చేసింటు. ఆ రంగారావు తదంతర మాగాయమున చికిత్స చేయుచుకొని పాలిమస్త్రమును వెల్లి నెరసిపోవారి తిరుమలాచారి శ్రీ వాసాచారి గుడిమీసేవకు తమ్ముకొట్టి బాధించివారిని కిగోర్చు చేసెను విషయము విచారించె బుచ్చుచుడి.

ఆన్లైను వైద్యము.

అండరు జూలై 22—బ్రిటిషువారి పుణ్యస్థానముల కున్న రూటుల విశేషములు మార్చిసె. 4 వ తేదీనకు తనిఖీచేసి, ఆపటాలమువారు 2 వ తేదీనకు ముద్రములతో పది యోగ్యుల, వైద్యమునకు, వామోర్ని కృష్ణయ్యగారు సర్వాను ఫ్రెంచిగారు మదయ చేసిరి నీరు సేవనెంటు మాదిరి. ఆ పుష్కలముండి తమకోవన యుండి తిట్టటా మొదలు జరిగిన ప్రతియుద్ధములో తమ ముఖ్యభూమల ను భవించెన ఫిరంగిదళమొకటతో నరి

విషయానుక్రమణిక.

వృత్తాంతము, బహుమతినకల, కలగూగంప	3
సామంతము విషయము	4
ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశము	5
సామంతము ...	5
ప్రధానవ్యాసము.	
సామంతము రాజ్యముల ఆర్థికస్థితి	6
విదేశీసామంతములు.	
మొత్తమునకు సమకాలిక యుద్ధమునకు నిష్పత్తి	7-8
ఇటీవలను ఆర్థికముల పరాజయము	"
సామంతములకు సహకారము	"
విదేశీ జన్యములకు సహకారము	"
సమకాలికముల సహకారము	"
జన్యముల ఆమోదములకు గట్టిపందేకము	"
జేతములనుండి ...	9-10
యుద్ధమునుగూర్చిన సామంతముల పాతములు	11
ఇంగ్లీషువారి గాములు ...	12-12a-12b
సామంతము:—	
సామంతము, కమ్యూనిటీజన్, సహకారము, హిందూమతము,	13
తాత్వికసామంతములకు సహకారము, సామంతములకు సహకారము	"
సామంతము, సామంతములకు	"
వృత్తాంతము:—	
రాజ్యములను, సామంతములను	14
కొత్తములను, సామంతములను	"
ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశము	15

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ జూలై నెల 23వ తేది

శుక్రవారము

సామంతరాజ్యముల ఆర్థికస్థితి

విదేశీసామంతములను విమర్శించునపుడు ముఖ్యమైన జిల్లాల, ఆర్థికము, ప్రాంతము, రూపము, ఇటీవలదేశము లయొక్క స్థితి, సంక్షేపముగ నిర్ణయింపవలయునందు చేయబడినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశముల స్థితి బాగాడెరిగినది. జిల్లాల స్థితియును సంపూర్ణముగ తెలియక పోయినను గనుగొనుట కవకాశములు విశేషముగ గలవు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు గోప్యముగ నుంచెడి విషయములు లేనందున నామహాసామ్రాజ్యముయొక్క ఆర్థిక స్థితి మనకు బాగుగ తెలియగలదు. విస్తీర్ణమునకును, సంపదలయ దను, సత్పరిసరమునందును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమును మించిన సామ్రాజ్యము లోకమునందు లేదు. ఈమహాసామ్రాజ్యమునందు జేశాదాయము సంవత్సరమునకు 297 కోట్ల రూపాయలు. తల బడికి రూ 61-8-0 చొప్పున నాదాయమును రూ 342 చొప్పున వ్యాపారాదాయమును గలదు. సంవత్సరమునకు ప్రపంచమునందు అన్ని దేశములందును సం॥ 10,725 కోట్ల రూపాయల వ్యాపారము జరుగును. అందు బ్రిటీషు సామ్రాజ్య వ్యాపారము 3045 కోట్ల విలువగలది యను బ్రిటీషు ద్వీపముల వ్యాపారము 1555 కోట్ల రూపాయల విలువగలదియను నై యున్నది. ప్రజలలో 10కి 12 మందికి వ్యవసాయమును, ఇదియలకు వాణిజ్య కర్మకార్యములును జీవనాధారములు. ఇతరపదార్థములు విశేష భాగము ప్రాంతములను పరదేశములనుండి వచ్చుచున్నవి. ఒక సంవత్సరమునకు 10,58,73,102 టన్నుల గోధుమన దిగుమతి యగుచున్నది. అందు సగము భాగము సామ్రాజ్యంతరీక్షాగములనుండి వచ్చుచున్నది. సంవత్సరమునకు 500 కోట్ల రూపాయల యాహారపదార్థములు దిగుమతి యగుచున్నవి. బ్రిటీషు ద్వీపములనుండి నిర్మాణ పదార్థములు విశేషముగ దిగుమతి చేయబడుచున్నవి. యూర

పుదేశములలోని వ్యాపారము విశేష భాగము బ్రిటీషు నాకలద్యారా జరుగుచున్నది. బ్రిటీషు ద్వీప వాసులు లోకమునందు విశేష భాగముల కప్పును బెట్టియున్నారు. ఇందువలన బ్రిటీషు ద్వీపమునకు యుద్ధసమయమునందు సమృద్ధి వర్ధిల్లవలయునని వ్యాపారము వలన ను కొంత యాదాయము వచ్చుచున్నది. ఆంగ్లేయులకు పరిపాలన యుద్ధనాకాదళ నిర్మాణము ద్వీపీయస్థితి వలనను లోకవ్యాప్తమైన సామ్రాజ్యము వలనను నవసరమైనది. ఆంగ్లేయుల యుద్ధ నాకాబలము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముయొక్క మొత్తముడలియొక్క యు వ్యాపార సంరక్షణమునకును జర్జుల గర్వ భాగమునకును గారణమైనది. యుద్ధ మారంభమై 12 మాసములు ముగిసినవి. ఆంగ్ల వ్యాపారపు ఎగుమతులు దిగుమతులలో మొత్తమున మూడవ వతు తగ్గినది. దిగుమతుల మొత్తము అనుదినమును హెచ్చుచున్నది. ఎగుమతుల మొత్తము తగ్గుచున్నది. కారణము ప్రజలలో విశేష భాగము యుద్ధసంబంధమైన వస్తువులను జేయుటయే యని గ్రాహ్యమగుచున్నది. యుద్ధమారంభమైన తరువాతను బ్రిటీషు పాలనము నవంబరునందు 6.5 కోట్ల రూపాయలను గతించిన రెండుమాసములందు 1950 కోట్ల రూపాయలను నప్పుచేసిరి. 2025 కోట్ల రూపాయల అప్పు సులభముగ లభించుట వలననే బ్రిటీషు ద్వీపముల ఆర్థికస్థితి బాగుగ నున్నదని విశదమగుచున్నది. బ్రిటీషు లోకము నందు జర్జుల రుప్యా లోకములందువలె బంగారము యుద్ధమునకై నిలువచేయబడలేదు. ఇంగ్లాండు బ్యాంకునందు 107 కోట్ల రూపాయల బంగారము నిలువయున్నది. జర్జులు బంగారము లేకునవలయు కరగించుచున్నారనియును వెంటనే మారనినోట్లను సృష్టించు చున్నారని తెలియుచున్నది. బ్రిటీషు హుండీలకు వట్టము 100 కి 1½ చొప్పున నుండగ జర్జుల హుండీలకు వట్టము 13½ చొప్పున గలదు. జర్జుల 1000 కోట్ల వ్యాపారము సంపూర్ణముగ నాగిపోయినది. బ్రిటీషు వ్యాపారము కొంతతగ్గినను నిరభ్యంతరముగ సాగుచున్నది. విజయమునకైన సరమైన యుద్ధసామగ్రిలను నిరోధము లేని బ్రిటీషు వ్యాపారము వలనను బ్రిటీషు ఫలమువలనను సులభములగుచున్నవి. ఆంగ్లేయులకు బ్రిటీషు ద్వీప సంపదల కాక బ్రిటీషు సామ్రాజ్యసంపదలన్నియును యుద్ధమునందు విజయమునకై తోడ్పడుచున్నవి. జర్జులకు స్వదేశసంపదలు సామ్రాజ్యసంపదలను నప్తమైనవి మితి రుండలిస్థితి ఆర్థిక విషయమునందు సర్వవిధముల సంతృప్తికరముగ నున్నది. రుప్యా దేశమునందును బ్రిటీషు సామ్రాజ్య భాగములందును గానలసిన యాహార పదార్థములు సహజవస్తువులు గలవు.

రుప్యాకు స్వయంసోపాధి స్థితిగలదని తెలియుచున్నది ఇంగ్లాండు ప్రాంత దేశములందు గానలసిన ద్రవ్యము ద్రవ్యము గలవు. ద్రవ్యమును తగినరీతిని యుద్ధసామగ్రికై యపయోగించుచు జర్జుల వ్యాపార నిరోధమును జేయుచు సంపూర్ణముగ యుద్ధసామగ్రి లభించువరకు జర్జులకు చిక్కకుండు కాలముగడుపుటయే మిత్రము డలి విజయమునకు సాధనముగనున్నదని యుద్ధతంత్రజ్ఞుల మతము. యుద్ధపర్యవసానము విజయమువలన దేలవలసి యున్నది గాని సైనికుల మరణమువలన గాదు. విజయమును బొందుటకై జర్జులు చూపెడి కట్టుదల సంసరమయినను ఆర్థికస్థితి, కాలము, ధర్మము వారి విజయమునకు బ్రతికూలముగ నున్నవి స్పష్టమగుచున్నది.

క్రొత్తగవర్న మెంటు అప్పుపత్రములను గురించి కొన్ని దినములక్రిత నివాపత్రికయం దొక ప్రధా

నవ్యాసము వ్రాయబడినది. అందు నూచించినటులు కోశాధ్యక్షుడు మధ్యమస్థితియందును వారు సమృద్ధిము శక్తికొలిది పత్రములను గొనుటకు తగిన ఏర్పాటులను జేసియున్న ప్రకటించబడినది. పోస్టాఫీసులద్యారా ఒక్కొక్క రూ 100 మొదలు రూ 5000 వరకు పత్రములను గొనవచ్చునని ప్రకటించబడినది. ఈపత్రముల వడ్డీ 100కి 4 చొప్పున నుండను. ఈవల 28వ తేదీనుండి ఆస్థుమధ్యభాగము వరకును దరఖాస్తులను ప్రకటించిరీతిని చేయవచ్చును. దరఖాస్తు చేసినపుడు కొనవలసిన పత్రముల సొమ్ము మొత్తములేయును నొకసారి ఇచ్చువలయును. పాలకులు 4 కోట్ల రూపాయల అప్పుపత్రముల నమ్మ నుద్వ్యక్తుగ నున్నారు. పోస్టాఫీసులద్యారా వచ్చెడి మొత్తము తెలియనందు ఏర్పాటులందు వ్యత్యస్తము లేకుండుటకై నాలుగుకోట్ల పత్రములు గాకను నీకత్రము లభిక్ముగ నమ్మబడునని ప్రకటించబడినది. ఈపత్రముల నిచ్చుటయందు దింకొక విశేషముగలదు అవి ఆర్జరు పత్రములుగాక బేరరుపత్రములుగ నుండును. అందువలన పత్రముల చలామణి బాగుగ గాగలదని తోచుచున్నది. నోట్లవలె పత్రములను మారుటకు ఏలుండును కాని ఈ యేర్పాటులలో మెకలోఫము గలదు. పత్రముల సొమ్మంతయును నొకసారి ఇచ్చువలయునని నియమము సమాజసమితి తోచును. భాగ్యవంతమైన ఇంగ్లాండునందు కోశాధ్యక్షుడు మెకలోఫాగారు 5 పిల్లిగులవ తున 5 సంవత్సరాలపత్రము 20 వాయిదాలమీదను పీసికొనుట కేర్పాటుచేయగా బీదమైన హిందూదేశము నందు దరఖాస్తుచేసిన పత్రముల మొత్తము నాతయును నొకసారి ఈయవలయుననుట కార్యసాధనము గాదు. సామాన్యులకు గవర్న మెంటు పత్రముల యొక్క విలువ తెలియదు. వారలకీధముగ ద్రవ్యమును గూతబెట్టు మార్గమును బోధించుటకు మధ్యమతరగతి వారు పత్రములను గొనుటకు ఏలుండుటకును వాయిదాల మీదను డబ్బులు పుచ్చుకొనెడి సర్కారులు జేయుటయు క్రమని తోచుచున్నది పాలకు లీమార్గ మవలంబించిన భూములకును సగలకును సొమ్మును వినియోగించెడి వాడుక ఈవిధమున కొంతతగ్గి పత్రములను గొనువాడుక పొచ్చి దేశాదాయము పెరుగగలదు.

రాగల జాతీయమహాసభ బొంబయిగరము నందు గూడనున్నది. గత జాతీయమహాసభ జరిగి ఆరునెలలు గతించినవి. మితవాదులకును జాతీయవాదులకును కలియకను నొకగూర్పుకై యేర్పాటు చేసినవా రింతవరకును నేమియును జేరకులు తోచును. జాతీయమహాసభ గూడ నున్న కాలము సమీపించుచున్నది పునఃసంఘటన రెండు రాష్ట్రీయసభలు గూడినవి. జాతీయసభ కధ్యక్షుడు బాప్టిస్టగారు. మితవాదులసభ కధ్యక్షుడు వాషియాగారు సభలుగూడిన తరువాతను నుభయపక్షముల వారికిని గలయభిప్రాయభేదము బలతరమైనది. గౌరీగారిని బాలగంగాధరతిలకుగారికినినడుమ పడవిన రాయబారము నిరుపయోగమైనది. ఇప్పుడైనను నీవిషయమును విచుచ్చించుటకై యేర్పడిన వారు క్రద్ధను దీసికొని యుభయపక్షములను జేరదీయుట సమంజసము. అలస్య మొత్తరీతిని చిత్తనను చెరుపును. రాగల జాతీయ మహాసభ కధ్యక్షులపదవిని సహించుట కిరువురు పేర్కొనబడిరి. సుప్రసిద్ధులైన సర్ సుబ్బాస్వామియ్యగారింకరు. కాని వారు వాదక్యమువలన నీ దుర్భర కార్యమును వహించజాలమని తెలియజెప్పిరి. నిర్ధారణ చేయబడిన రెండవ వారు సర్ సత్యేంద్ర ప్రసన్నసింహగారు. వీరు సామ్రాజ్య సభయందు నియమింపబడిన మొదటి మైందవ న్యాయాంగమంత్రి యని సర్వత్ర తెలిసి

బరోపా మహా సంగ్రామము

మిత్రమండలి సమకాలిక యుద్ధప్రయత్న నిర్ణయము.

జాతీయముల అస్తిగ్రహణముల సహజము

పోలండునందు ఘోరయుద్ధము

లిండా జర్మనుల వశమగుట

రుష్యనుపైస్వముల ఫిరభావము

జర్మనుల క మెరికాదేశపు గట్టిసంఘటన.

ఇంగ్లాండు

అమెరికాదేశపు ప్రతి

లండను జులై 21:—అమెరికాదేశపు ప్రతి యూరోపు దేశమునకు నమ్మబడుచు కలుగుచున్న భావలగుగూర్చి అన్వేషణమగుచున్న పార్లమెంటు ప్రజల సభలో ముచ్చటించిరి. ప్రస్తుతానికి నా కనుకూలముగ కనబడుటలేదు. ప్రేలుడు సామగ్రిలను చేయుమిల్లము చాల ప్రతి అమెరికాదేశమునకు పంపబడుచున్నట్లు నా కనుకూలము గలదు. అయినను మన మత్యంత స్నేహభావమును గలిగియున్న తటస్థదేశములవారు స్వాతంత్ర్యములకు భంగముకలిగించి వారికి మన స్తాపమును కలిగించుట పాడి గారు. మన మామిదయమున చాల బాగ రూక తతో పని చేయ కలసియుండును. అయినను ఈ విషయమున కలుగుభావము లొలగింపుటకు మంచి యుపాయమును దొరతనమునా రాజుచించ నున్నారు.

దుర్వ్యయ నివారణము

ఇంత గొప్ప యుద్ధము తటస్థ తలంపుగా తటస్థించి నపుడు కొంత దుర్వ్యయము తప్పదుగాని మెకన్నా గారును కిచిదు ప్రభువుగారును బాల్కన గారును ఆ దుర్వ్యయమును సాధ్యమగుంతవరకు తగ్గించుటకే ప్రయత్నించెదనని అన్వేషణ ముంత్రివారు నుడివరి.

సముద్రపునదుల యుద్ధాధికారపు చట్టము.

లండను జులై 22:—పార్లమెంటు ప్రజల సభవారు సముద్రపు పక్షుల యుద్ధాధికారపు చట్టమును మూడవసారి చదివి యామోదించిరి.

ద్వితీయ సువత్సర యుద్ధవిషయిక వైప్రార్థము.

లండను జులై 22:—ద్వితీయసువత్సర యుద్ధవిషయిక మగు వైప్రార్థము ఆగస్టు 4 వ తేదీన పెంటు పాలు క్రొస్తవ దేవాలయమున జరుగును. ఆ ప్రార్థనముకు శ్రీబాబ్బి చక్రవర్తిగారును జాతీయనాయకులును వచ్చెదరు.

వైవరక్షణమును గోరు ప్రార్థనము

లండను మధ్యాహ్నతి (విషపు) గారు 25-7-15 క తేదీన పెంటు పాలు దేవాలయద్వారసోపాముల మీద నిలువబడి వైవరక్షణమును గోరు ప్రార్థించెదరు. ఈ ప్రార్థన మారు బయట జరుగును. 8000 మంది వైనికు ప్రార్థనమునకు వచ్చెదరు.

జర్మనులదురాగతములు.

లండను జులై 22:—జర్మనులు విషద్రావక పూరితములగు గోళములను వదలుచున్నారని దురాగత నిరూపక సంఘమువారు గ్రంథస్థ మొనరించిరి.

యున్నది. వీరింతరాయమును జాతీయముహాసభయందంతప్రమేయమును గలిగించుకొనియుండలేదు. కాని గాథ మైనదేశభావనము గలదని ప్రతీతి గలదు. బొంబయి, చెన్నపురి, ప్రయాగప్రాంతము లందలి జాతీయ మహాసభయొక్క స్థిరసంఘములును సర్వవిలియం వెడరుబరచుచును సత్వేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు తగినవారని తెలిపియుండిరి. సర్వసత్వేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు నిరభ్యంతరముగ రాగల జాతీయముహాసభ కధ్యక్షులు గాగలరు.

తటస్థదేశములవారి నొలయుచుట.

లండను జులై 21:—పార్లమెంటు ప్రజల సభలో జర్మను లిడివరకు 95 తటస్థదేశములకును ముంచిరి దాక్టరు మెక్రానముగారు చెప్పిరి.

అధి నివేశనములమంత్రి నియోజనచర్య.

లండను జులై 21:—అధినివేశనముల మంత్రినియోజన చర్యను స్త్రీలుమొట్టమొదటగా ముగించు సవరమున నిరీతిపడింది. యుద్ధమును గూర్చియున్న యుద్ధపనులులోను సంధిచేయుటలో నచ్చి నన్ని విషయములలో బాధ్యోగల అధినివేశనముల మంత్రిల యూరోపముల చొంతనమునా తీసుకొనః శక్తియించిరిని స్పష్టముగ తెలియుచున్నది. అన్ని విషయముల పూర్తిగ వారిలో నాలోచించుటయే మంత్రివర్గము వారి సంపూర్ణకౌశిక అందులననే సర్వరాబర్త చొప్పునగా మంత్రివర్గ సమావేశమునకు వచ్చిరి.

బెన్లూయోడ.

లండను జులై 21:—డెప్పుడు శత్రుపట్టణమునకు దూకుగా ప్రయాణముచేయుచు నుడమును 6 గంటలకు నిష్క్రమించుకొనిన బెన్లూయోడ సహాయమును బెటాకీ స్త్రీయగు కల్పిడి.

లండనుజులై 22:—బెటాకీసహాయమున, బెన్లూయోడను చేరుకొనుచున్నది.

ప్రాము

ఆంగ్ల విజయమును జర్మనులు స్థిరపరుచుట.

లండను జులై 21:—ఆఫ్టర్నడము:—ఈవెజుకు తూర్పున ఆంగ్ల సేనలు మంగుగునులను ప్రేల్చిముట్టించి కొంత ముందరకుగూడ వెళ్లిరిని దైవములో జర్మనులు ప్రకటించిరి.

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను జులై 12:—పేరిస్-చాలాప్రదేశముల తీర్మానము ఫిరంగులు కాల్చబడినది. తూర్పుభాగమునతప్ప నితర ప్రదేశములలో వెచ్చటకు కాల్చుటపోరాటము జరుగలేదు. ఇచ్చట జర్మను లొక కందకమున కొంతభాగ మాక్రమించుకొనగలిగిరి.

ప్రొచియుద్ధరంగమును ఇటాలియను సేనాధిపతి దర్శించుట.

లాహోరు, జులై 22:—ఈమధ్య పారిసు సేనాధిపతి ప్రొచివారియుద్ధముఖమునకు బోయి, యచటి ప్రొచి సేనాధిపతులతో ముచ్చటించి, మిత్రమండలమువారందరకు గలసిరయేకాలమున శత్రుసేనను ధిక్కరించియెడ, శత్రువుల నిశ్చయపరచునని నిర్ధారించెనుఅని ఇటాలియను జర్మను పత్రిక వ్రాయుచున్నట్లు ని అప్పు ఎస్ గెటెలు విలేపు తొలివార్త విచ్చుచున్నాడు.

ప్రొచిపనివాండ్ర దేశభావనము

గజలలో పనిచేయువారిలో మునుపటికంటె ౧౦,౦౦౦ మంది తగ్గినను గజలప్రదేశములో చాలభాగము యుద్ధరంగము క్రింద యుండినను ౧౦౦౦ క పంపకైనను మొదటి అయిదు మాసములలో ౧౦౦౦ క పంపకైనపు కాలములోకంటె ౧,౦౦౦,౦౦౦ టన్నులమాత్రమే తగ్గెను. ఇందుకు కారణము పనివారిదు వారమునకు ఏమిడినముఖము అభిమానముతోడను పనిచేయుటయని తేలివది

రుష్యా

వార్తావద్ద తీవ్రమగు యుద్ధము

లండను జులై 21 — అక్స్టర్ డాము వార్తాకొరకు తీవ్రమగు పోరు ఇంకకావలగుచున్నది. జయపజయము లేమియులేలేలేన శత్రుబాటల ప్రక్కకుండి రుష్యవారు తీవ్రముగ పోరుచున్నారు. వారి సహాయసేనలు విశేషముగ వచ్చి నవి అని జర్మనులు ప్రకటించిరి. ఈ ప్రాంతమున బ్లొముఖస్థానము అచటికి జర్మనుసేనలు విశేషముగ వచ్చివనిగాని వారి కేమియు జయము లిగినట్లు కనుపడదు. యుద్ధము బహుతీవ్రముగ జరుగుచున్నది. జర్మనులు సేనానుడి దక్షిణభాగమున 1500 మంది మాత్రమే ఖుమీలకుగ కట్టుకొంటిరు తెలిసిరి. “అన్ని ప్రక్కలకండియుమాకు సహాయసేనలువచ్చివి. ప్రోవాకు వు పడమటనున్న స్థానముల రుష్యవారు వదలిపోవుచున్నారు. జనరలు వైరిమ్మగారు ఇరాంగోద్ ప్రాంతమునకు వెళ్లుచున్నారు.” అని జర్మనులు ప్రకటించిరి. ఎకెన్ గెల్ ప్రాంతముననే బహుతీవ్రమగు యుద్ధము జరుగుచున్నట్లున్నది. అచట రుష్యవారు జర్మనులకు అధిక సేనలతో తలపడుచున్నారు మేము కొద్దిగముందుకు పోతిమని మాత్రమే జర్మనులు చెప్పిరి వారి తవరటై అకట్టవరకుయింక పోయిపోలేదో సుదీను ముగ నున్నది

జర్మనుల ప్రతిబంధము

లండను జులై 21:—బెర్లినులో జర్మనీ వారిటుల ప్రకటించిరి. ఓస్ట్రో (వెంకాకు ఉత్తరమున మా సేనలు నారూ నడియుపనదులమీదుగా ముందునకు వెళ్లుచు 2 వోట్ల నారూ నదిని సమీపించ గలిగింది. ఓస్ట్రో వెంకా వద్ద నది యొక్క వాయవ్య తీరమును గూడ చేరినది. రుష్యవారు గూడ తీవ్రముగ ముమ్ముల వెదిరించుచున్నారు. రుష్య వారికి సహాయ సేనలు వచ్చినవి.

జర్మనులు ఖుమీలుగా పట్టుకొనిన

5000 మంది రుష్యవారిని తుపాకులతో కాల్చి చంపుట. లండను జులై 21:—వెల్నోగ్రుకు. రుష్యవారిటుల ప్రకటించిరి. రావరుస్కావద్ద జర్మనీవారు ఖైదీలగుగా పట్టుకొనిన 5000 మంది రుష్యవారిని తుపాకులతో కాల్చిరి. జర్మనీ వారికి సహాయముచేయుటకు వచ్చిరి అస్ట్రీయావారు దేశము కొరకు ప్రాణముల నిర్పించిన ఈ 5000 మంది రుష్యవారిని సమాధిచేసిన వెద్దేశ్యకాసమును చూచిరి. అనిమాదే వోలకు వద్ద ఖైదీలుగా పట్టుకొనబడిన అస్ట్రీయానైకులు చెప్పిరి.

రుష్యవారంగమున ప్రబలమగు పోరు.

లండను జులై 21:—వెల్నోగ్రుకు. అధికార లిటుల ప్రకటించిరి. మంగళవారమునాడు యుద్ధరంగము నందంతటను దీవ్రమగు పోరు జరిగినది. మా సేనలు జర్మనీవారి ముందునకు రాకుండ చేయుటయే గాక కొన్ని వోట్ల వారిని తలపడి పారదోలినవి. ఉత్తరభాగమున మిటోవ పర్వతమున ప్రధానమగు యుద్ధము జరిగినది. దక్షిణమున శత్రువులు అస్ట్రో లెక్సు ముట్టడించి నారూ నదీమీది ముందుకొని వెళ్లిరి. మేము విడికి తుడిగొంటుం వారి క్రూరకీ పోకోలితిమి. లుట్లికు ప్రాంతమున శత్రువులు తుపాకా పోషలు పిరుసేక్ ప్రాంతమున మేము వారిని నిలబరించితిమి. రాత్రి యగువరకును గూడ విల్వెజునది కిరెస్కొయును పోరు భరముగ జరిగినది. జర్మనులలో చాలమంది చాతముచేసి తరిమివేసితిమి. సోకలు ప్రాంతమున బరువదిని చాటిరి జర్మనులను మేము తలపడి వారిలో 1000 మంది ఖైదీలగుగా పట్టుకొంటిమి.

బొల్చికు సముద్రమున ఆంగ్ల జలాంతర్గామి

జర్మనివారి యుద్ధనౌక నోడించుట.

లండను జులై 21:—సేనానాయకుడగు మాక్స్ హోల్ట్ గుగాక పోమెరెక్ అను జర్మనివానౌకను ట్యాంకోలో కొట్టి జయమందిరిని దాక్టరు మెక్రానముగారు పార్లమెంటు ప్రజల సభలో నుడివరి.

గ్రామ మూకునికలను గాడి

రుష్యానై విరుల నభిరందించుట

లండను జులై 21:—వెల్నోగ్రుకు-మాస్కో-గారి ప్రతినిధులు కొందరు గ్రామమూకునికలను గా దర్శనమునకు వెళ్ళగా అయిన రుష్యవైరులకు చాల భయపడిరి. పర్యవసానమున విజయము కలుగునని అందరును విశ్వసించుచున్నారు

గోమూ పకటనము.

గొరిజియానద యుష్ము.

అస్మియను ఖయిదీల పట్ల ఇంకాళియనుల జాగ్రత్త

ఇట్లాంటి యనుల రణోదతి.

ఇట్లా లియనుల విజయస్థలము.

20.5.5

అర్చన పేజీ మూలలో యుద్ధము.

అమెరికావారు జర్మనీవారికి పంపిన లేఖ

అంధుడు జ్ఞాతై 21:—అధినివేశకముల మంత్రినియోజకమున నీరోజున జరిగినచర్యలూ అధినివేశకముల యుద్ధసిద్ధిని గూర్చి బోధన లాగాయ పొద్దుమెంటు ప్రజల సభలలో ముచ్చటించిరి. “ఉగాండా రెయిల్వేలో మనము విషయమును గంటిమి. మన స్థానముల నిలుపుకొనగలిగితిమి. ఏలయన అధినివేశకములలోని ప్రజల తమంతట తాము మనకు నేన నొనర్చిరి. ఇదియే కాక వీరినైన మన కత్కంఠతోపము కముగ నుండుటగూడ తటస్థించెను.

అన్ని యధారంభమున అన్ని స్థానములలోకంటె వైఖ
లాండులోని సిల్లి యుపద్రవకరముగ నుండెను. లేడీ
గోవెల్లాండు అచటక యొనర్చినకృత్యములే దాని ఔనుము
నకు మూలకారణమయ్యెను.”

“మొత్తము మీద విశ్వాసాన్ని వారినే ఆప్తికాశా
గూడజర్యవీచారు యుద్ధసన్నద్ధులై యుండిరి. వీరికి యుద్ధసామ
గ్రియంతయు విశేషముగ నుండెను. కామరూపులై వారికి రెండు
విమానములుండెను. కాని వీటిని బ్రతుకలపట్టుకొని జనరలు
బోధా గారి కొనుగిరి. మనకుగూడ ఫిరంగిదళములను మంతు
గుండు సామానును, మరఫిరంగులను అధికముగ నుండెను.
మనకు నైసికులు విస్తారముగ నుండిరి. అధిని వేశనములనాని మన
తోడే ప్రజలు తమ రాజ్యమునకు లైసికులు సహాయము సేసిరి.
టోగోలాండులొనున్న నైసికోద్యోగులు కానివారందఱు ఆ ముఖ
పాటులై యుద్ధమునకువచ్చిరి. మన పూర్వుల ధైర్యసాహ
సాదుల వీరు లని ట్లు చేయుటకు పురికొల్పియుండునని
మనము నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును. ఆఫ్రికా
పశ్చిమసరిహద్దు పటాలపు నైసికోకు లొనర్చిన కృత్య
ములకును, సహాయములయెదుట సహితము ధైర్యముతో
పోరాడిన ఆఫ్రికా రైఫులు పటాలపు నైసికు లొనర్చిన
పోరాటమికిని, ఆయా నైసికుల బోసరులాగా రెంతయు
కొనియుండిరి. ఈ నైసికులు కట్టుపాట్ల ననుసరించి ప్రవర్తించి
రిగాని యందులకు కల్పితములని నడువలేదు.

“ఇక వాక్యికా దేశీయలో, బ్రిటిషువారి పరిపాలన
పద్ధతిని గ్రహించి యనుమతించినట్లు నడవవలసిరి. అన్నివిధ
ముల సహాయము జేసిరి. రాజధక్తియగుతులై యుండిరి.
జర్మనీవారి పరిపాలన క్రింద నుండుట చే వీరికి బ్రిటి
షుపరిపాలనముననున్న నుండివెట్లను చక్కగ బోధపడెడివి. గల్లి
పోలిలోను ప్రాన్సులోనున్న పొరాదుచుండిన సైనికులగుర్చి
వారు ప్రసంగించిరి. ఆసైనికులయొక్క సామర్థ్యమునగుర్చి
అధికమగు నదిగి ప్రాయమున పార్లమెంటువారు పొందుటకు
తగినమాటలను తాము చెప్పులేమని బోనలలాగాదు నుడివిరి;

உதிக்

వడెనువద్ద తుగుమ్మలయోటమి.

సిమ్లా జులై 22 :- 21 వ తేదీయందుయమన ఏడెని
కోటిలోని రక్షకబలముతో నొకభాగముచేత కొంతదూరమున
తుదయ్యలు ఏర్పరచుకొనిన స్థిరచాసునుదాతా వానినచప్పట
నుండి 5 ముఖ్యమూరము తపిమిరి

ಅಮೆರಿಕಾ

అమెరికావారు జగ్గునీవానికి | వాసిరలేఖ.

అంధను జూలై 22 :—ఇటువైని జగ్మనివారు తమ జలాంతగ్గాములచే ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల చరిత్ర యెడల వారు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు శత్రులగుదురని జగ్మని వారికి తెలియజేయుటకు సంయుక్త రాష్ట్రములలో నిశ్చయించబడింది. వారి జలాంతగ్గాములు అంతర్జాతీయ శాసనము ననుసరించి ప్రవర్తించవలసియున్నదని కూడ తెలియజేయుదురు. లూసిటేనియా నాక మంపబడినప్పుడు అందులో చనిపోయిన ఆమెరికా డేజీయుల గూర్చి పరిహారము నీయవలయునని నిశ్చయించిరి. నిషిద్ధ క్షుత్తు ఫీసుకొనిరని ఆమెరికా నాకలకు మే మపాయము కలిగించము. అట్లాంటికుడముద్రమువై పోవుటకు వారును నాకల క్షుత్తుము. అని జగ్మనివారి మాచనముల వారు నిరాకరించిరి. ఈ లేఖ కు కవారమునాడు బెరినుకు పంపబడును.

దక్షిణహిందూస్థానము

తిరువానూర్ వరదల గొప్పనష్టము

తెలుగువాళ్ళు జులై 20: - జరిగిన ఆరుదినములలో
ఆతిథిత్వము వహించి నందుల వరదల పొలుచున్నవి.
[జాననమును సాత్త్వికము గావగలదు]

శ్రీ గంగా కారు గారు.

బెంగళూరు జులై 22:— బరోడా దివాన్ వి. పి. మాధవరావుగారు నిన్న సేపచ్చిరి. పటాన్ భగత్ అనుభవమంది రంముు శనివారమునాడు శ్రీగయ్య క్వారు గారికిని శ్రీమహారాణీ గారికిని వీరవిద్యోగార్తురు. సంస్కృత పరివదమునకు ఆరోజు వనే శ్రీగయ్య క్వారుగారు ప్రారంభోత్సరమును జరిపెదిగు ఆ సమయమున పూనా ఫెర్గుసన్ కళాశాలలో ప్రొవెసరుగు రెనడి గారు ఉపనివత్తులపైని యుపన్యాసమునమును ప్రధమమున జరుగును.

(శ్రీ) గవర్నరుగారి సుచారము.

నిన్నటి ఉదయమున ౧౨ గంటల ౧౫ నిమిషములకు
శ్రీ గవర్నరుగారు ప్రైవటు ప్రెయిసువై కర్నూలునకు చేరి
ఇచ్చటికి వీరికాక రాజకీయ సంబంధమైనదిగాదు వీరికి స్వాగ
త మొసగుటకు కలవరు వెన్నరుగారును, పోలీసు సూపరిం
టెండెండు విన్సెగారును, మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ నరసింహ
రావుగారును వచ్చియుండిరి. బండి దిగగానే గవర్నరుగారికి
వైర్యుగారు పూలచోరము కేసిరి. స్వాగత విలేఖనములుగల
విలంబులన్ని వెద్దరోడ్లునును కన్నుబడినవి. సాయంకాల
మగగంటలకు సార్వజనిక సభ జరిగినది. అందు స్వాగత మొసగ
బడినది. జట్టప్రోలు రాజుగారునున్న స్రమఖులందరు ఈసభకు
విచ్చేసిరి. వైర్యుగారు పురపాలక సంఘమువారియొక్కయు
శేషకాశ్రమిగారు జిల్లాబోర్డువారియొక్కయు స్వాగతప్రతుల
జదివరి. కర్నూలుబ్రాంచి రియల్స్రేలనకలగు మన్నలాపములు
యస్ యస్. యస్ రైల్వేవారికి తెలియజేయును మరియు,
వైద్యకాల, నీటికాళునలు మొదలగువాటినిగూర్చి దొరతనము
వారు సానుభూతితో విచారించుమరియును, జిల్లాబోర్డువారి
యావత్సకతలతో దొరతనమువారి సానుభూతినిపడదేనియన్నా
రనియును, కొయికతుంతలసారకాలకు గూర్చి చేయు సూచన
నేడని దొరతనమువా రాలొందింతురనియు శ్రీ గవర్నరుగారు
ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. తగినమనుష్యులు జతకడియెడల జిల్లా
పోస్టుఅండు టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసుల దొరతనమువారు కొద్ది కాలమున
నేర్పరుతురు. తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ ఉద్యోగులుకాని
వారిని నియమించుటగూర్చి దొరతనమువారు విచారించు
అని బదులిడిరి.

సభ ముగిసిన పిదప శ్రీగవర్నరు గారు పట్టణమంతయు తిరిగిచూచిరి. విజయపురము ప్రసిద్ధిగాంచిన కమామిళాను గోరిన చూచిరి.

భాగ్యంబాయి.

భోజనవసతి గృహకార్యనిర్వాహకుని

మోసపుచ్చుట

బాంబాయి జులై 22:—జె. ఇ. హార్మిన్ అనువాదానికి 18 గుర్రపుదళమున నొకమిడును వుద్యోగముకలదు. ఇతడొక భోజనవసతి గృహకార్యనిర్వాహకుని మోసగించి 250 రూపాయిలతోఁదగ్గరికి వుచ్చుకొనినట్లు ఇన్స్పెక్టరుప్రెసెన్టు గారి తనిఖీ గణధాని (ప్రధానమేజిస్ట్రీ)టు గారి యొడుట కేసు చేసిరి. ఫిగ్యూర్స్ లు తెలియజేసిరి. 30-4-15 ముద్దాయ భోజనవసతి గృహమున బసచేసెను. ఆపద్యహ్మముననే నేను బాంబాయి బ్యాంకు పూనాశాఖవారిపై నొకచెక్కును 500 రూపాయిలకు వ్రాసెయిచ్చెను. సామ్యుక్తుగ గలవా అని ముద్దాయి కార్య నిర్వాహకుని అడిగెను. అతడు తనవద్ద సంతసామ్మి లేదనిచెప్పగా, 250 రూపాయిలకు చెక్కునుయిచ్చెదని ముద్దాయియనెను. ఆసామ్మిను కార్య నిర్వాహకులకు ముద్దాయికినగుదు రూపకమున పెంబెయిచ్చెను. తరువాత ముద్దాయికి బ్యాంకింగ్ చిహ్నప్రాసిన తేదికి రు 10-0-2 ప్రెసలే నిలువయుండెను. ముద్దాయినిగూర్చి విచారింపిరి. పోలీసువారికి ఫిగ్యూరుచేయబడెను. ఇతడు సియల్క్ టు, టోను వ్వాడని పోలీసువాడు కనుగొనిరి. తనకు రావలసిన జీతము బ్యాంకింగ్ ట్రీ వేయబడుననియు, అందుచేతనే కార్యనిర్వాహకునికి చెక్కును యిచ్చితినియు యిష్టకు నాకువ్యోగము చేయినది అందుచే సామ్మికు కొద్దికాలముగో రాచ్చివేయుచున్నానని ముద్దాయి చెప్పకొనెను.

ఈ సేరమును చేసిన తరువాత ముద్దాయి ఒక హైంద
వుని దగాచేసివండుకొని మేజిస్ట్రేటుగారి ముద్దా
యికి రిమానములు కలిపింపించినని కోర్టువారికి వైస్సరుగారు
తెలియపర్చిరి. ఈ సేరము జరిగిన తరువాత నడచిన చర్యగాన
దీని మేజిస్ట్రేటుగారు గణనలోనికి తేక ముద్దాయికి 2 నెలలు
కారాగృహ నివాసము వేసిరి.

కలకత్తా జూలై 21:— ఇంగ్లండు ఆంధ్రబాగు పోలీసు
 ప్రేమనుగా నుండి ఇటీవల ఎన్నోమంది చేరుకుని పోలీసు ను
 ఇన్ స్పెక్టర్ జోతీంద్ర నాథ్ మిత్ర గారియొక్క టేబుల్ కు
 సీరం పూర్తి డి ఫ్యూటి (మే జస్టిస్) గు గారు
 విచారణకు హుగ్లీ జడ్జిస్ట్రిక్టుకు పంపిరి. జయ సిం
 బెట్ గ్రామవాస్తవ్యుకు గౌరవముగలవాడును భూస్వామి
 యు అగ్రామ పంచాయతీకి చెందినాడు. ఆరు మేనల్
 మామరహముయిన గిట్టిక కొందరు ఆంధ్ర బాగు పోలీసు
 సంబంధమున్నది చెప్పగా ఆంధ్రబాగును జూరు మున్సి
 పాలిటీకి చెప్పిన ఎంజి గుంటియు అట్టాయు (మంజుషాస్పెక్టర్
 ఆఫ్ సాన్స్ మి ఇల్లుకు పోవావేయించి ఆడిని అక్రమముగా
 అరెస్టుచేయించి నుడివివశము ఆఫీసు గా రక్షించి విడుదలచే
 యుటకు తీర్ణవిమర్శనకు వచ్చిని చెరసాలలోనుండి విడుదలచే
 కేసుచేయబడినది.

తూర్పు బెంగాల్ గవర్నరు కలెక్టరు.

కలెక్టరు జూలై 28:—తూర్పు బెంగాల్ గవర్నరు కలెక్టరు గారి నుండి వచ్చిన లేఖను జూలై 28వ తేదీనకు పంపించినట్లు తెలుసు. జూలై 28వ తేదీనకు పంపించినట్లు తెలుసు. జూలై 28వ తేదీనకు పంపించినట్లు తెలుసు.

బందిపోటు.

కలెక్టరు జూలై 28:—మంగళవారమునాటి రాత్రి బరహుల్ గ్రామములో వున్న క్రిష్ణగోపాల్ దాసు అనువాని యింట బందిపోటు దొంగలు పడిరి. వీరు 14 గురుండిరి. వీరికి ఖమ్మం మొదలగు నాయుధములతోను లాంఛన్లతో ఇంట్రప్రకేషన్లు. వారిలో నొకడు క్రిష్ణగోపాల్ దాసుగారు అజ్ఞాతముగా తమిళనాడునుండి విద్యార్థిగా వచ్చిరి. వీరిని చూచి వారిని తమిళనాడునుండి విద్యార్థిగా వచ్చిరి. వీరిని చూచి వారిని తమిళనాడునుండి విద్యార్థిగా వచ్చిరి.

నరదలు తగ్గిన కలరావచ్చునని భయపడటం

కలెక్టరు జూలై 28:—సిల్హెటునుండి 16వ తేదీ నొక విలేజు ప్రాంతములో కలెక్టరుగారికి తెలిసింది. అతడిట్లు తెలిసినను, నరదలమునున్నను, మరొకటి జూలై 28వ తేదీనకు పంపించినట్లు తెలుసు. నరదలమునున్నను, మరొకటి జూలై 28వ తేదీనకు పంపించినట్లు తెలుసు.

వదియవ బందిపోటు కేసు.

బారిసా జూలై 28:—పదియవ బందిపోటు కేసులో ప్రత్యేక న్యాయస్థానమునకు తీర్పు చెప్పిరి. ఈ కేసులో హంతకులు, సామ్యుద్, అను ముగ్గురు ముద్దాయిలు. బాబు ఇందుభూషణ సేతుగారు ఫిర్యాదుల తీరపున వాదించిరి. ముద్దాయిల పక్షమున బాబు కారద సేతు బాబు శేకంత్ గుప్తాబాబు ఆమోతావేన, బాబురాధ భారత్ కర్మకార్ గాల్గవారిని పిర్యాదీల వాదమును గూర్చి పోలీసు స్టేషనుకు సంబంధించిన దఫ్తురి, గ్రామవాస్తవను హాజరుచేసిరి. అనువాని యింట 18-5-15 తేదీన బందిపోటు జరిగింది. 8 గుర్రులతో యింట్లో ప్రవేశించిరి. తమోదలిచేలేపబడి హాజరుచేసిరి. భార్యయు పిల్లలతో పాటుగా కేసు వేసిరి. ఈలోపున దొంగలు కోడలినిగలను దోచుకొని, కొన్ని బియ్యమును, 200 రూపాయలుగల పెట్టెను తీసుకొనిరి. ఇంతలో ఇరుగుపొరుగు వారందరూ గుమికూడిరి. దొంగలు పారిపోయిరి. ముద్దాయిల ముగ్గురు హాజరుచేసిరి. కోడలును పోలీస్ పట్టుకొనిరి. 12 సాక్షులు విచారించిరి. వీరు మొదటి బోగ్సా కేసులను మైన సాక్షులు నిర్ణయించిరి. ఇండియన్ పీజిస్ కోడ్ 342,457 శాస్త్రమునకు హాజరు జంగులు నేరములని కోర్టువారు నిర్ణయించిరి.

రణవేసి ఒక్కొక్కరికి 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్షను కోర్టు వారు విధించిరి. హత్యయే విధించిరి.

పదకొండవ కేసు.

తరువాత కమిషనరు 11వ కేసును పీల్చిరి. ఇందులో కాలు ఇసామర్తి అనువారలు బందిపోటునైన నేరము నిర్ణయించిరి. వీరు నేరమును చెందియున్న కాకితిరగ్రామమునకు 4 వ దోహతిగా వెయింట 14-8-15 తేదీన బందిపోటు దొంగలు పడిరి. ఆ రాత్రి యామె తన మునుగునోగూడ నొక గదిలో నిద్రించుచుండెను. ఈ మునుగునకు 4 లేక 15 సంవత్సరములు. ఇరుగుపొరుగు వారలు చాలామంది ఇంటి వసారాలలో నిద్రించుచుండిరి. అక్కరాత్రి అయిన తరువాత ఇంటిలో 10, 12 గురు ప్రవేశించిరి. ఒకడు ఛందోబహిగుండియలపై గూర్చుండి యామె చేతుల గట్టివేసెను. వసారాలలోనున్న వారి చేతులు కూడ కట్టివేయబడెను. దొంగలంత ఆయుధముల మాపివాటి చేయింటిలోనున్న వారి నందఱులను వెల్లెరి. ఆందుచే వారు నోరెత్తరయిరి. సామ్యుక్తడ దాచినదో చెప్పవలసి ఛందోబహివాను అడిగిరి. కాని యామె నితరతయయ్యెను. చందోబహి లెదరింప నామె మనము ధనమున్నచోలు నెరిగించెను. దానిచే దొంగలు నేలకు చెరువొట్టి త్రవ్వి 151 రూపాయలను సూగిపొందిరి. ఛందోబహి వారు ముద్దాయిలపై నెత్తివచ్చిరి. వారిని పోల్చివేసెను. పోలీసు వారికి వృత్తాంత మెరుకజేయబడింది. వీరు విచారింపిరి. ముద్దాయిల నిరుత్తర పట్టుకొనిరి.

స్టేట్ మేజిస్ట్రేట్ కలెక్టరుగారికి యుద్ధం.

కలెక్టరు జూలై 28:—వైద్యసహాయ సంఘమునకు కొన్ని మోటారు బండల యిమ్మనిమిత్తము స్టేట్ మేజిస్ట్రేట్ కలెక్టరుగారికి బానిస 5,25,000 రూపాయలలోను 75,000 రూపాయలు కొనుగదయిందెను. ఇది భర్తీ అయినది ఈ సామ్యుక్తకు చేసిన యత్నములలో 77,720 రూపాయలు జరు అయినవి.

పంజాబు

డాక్ బందిపోటు కేసు.

లాహోరు జూలై 28:—జంగుప్రత్యేక పు మేజిస్ట్రేటు అయిన హ్యూగ్ గారు డాక్ బందిపోటు కేసును తీర్పుచెప్పిరి. ఈ కేసులో ముద్దాయిలు 25 గురు ఇందులో 12 గురే విచారణకు దొరికిరి. మిగిలినవారు పారిపోయిరి. ఈ 12 గురు ఇండియన్ పీజిస్ కోడ్ 395 శాస్త్రమునకు నేరస్థులజేయబడిరి. ఒక్కొక్కరిని 7 సంవత్సరములు కారాగృహప్రాప్తినిధించిరి. ఈకోర్టువారికి ఇంతకంటే అధికశిక్షను వేయటం కఠినములేదు. 2-8-15 తేదీన 50 లేక 60 మంది దొంగలు సాయుధులై ఆయుధాలతో దోచుకొనిరి. దీనికి పూర్వపు రాత్రియందు ఆచ్చటికి వచ్చి గాని యొక్కదు కాని మే కొల్ల గాని గాని యిరి. మరునాడు పగలే దచ్చి సచ్చంద విహారము సలిపిరి. దొంగలని గ్రామస్థులు కేసువేయగా కొందరు మహమ్మదీ లాహూరివారికి సహాయముజేయు నుద్దేశముతో వచ్చిరి. వారు రావేగమే దొంగలు పారిపోయిరి. మొదటి రిహార్టులో నేరములపై శిక్షలు మొదటి రిహార్టులో ముద్దాయిలపై శిక్షలు పోవుటకు యాకేసు యొక్క చిహ్నపురపాపమే కారణమని నిర్ధారణజేయబడింది. కోర్టువారిట్లు వేడిరి. ప్రజలు న్యాయశాసనమును ధిక్కరించి ప్రభుత్వ వారంభించుటచే నీ బందిపోటు కలిగినవి. త్వరితగతి నీ బందిపోటు లొకదా జరిగిన నొకటి సంభవించెను. ఇట్లెన్నడు జరిగియిందో లేదు. ఇకముందు జరగబోదు. ఇట్లని త్వరితగతివచ్చుటచే బందిపోటుకేసులలో జరుపవలసికొన్ని మర్యాదలిచ్చట జరుపబడియుండకపోవుట వింతసంగతి కాదు. ఒకేపర్యాయము పెద్దబందిపోటు నేరములు పెక్కులు జరిగియుండెను. అందుచేత పోలీసువారికి తరచితేకపోయెను. బందిపోటులు జరిగిన ప్రదేశముల నెక్కుదింపజేయుటయు, మొదటివి జరుగకుండచేయుటయు వారినిగర్హించిన కృత్యములే యుండును.

పంజాబులో మరెయొక బందిపోటు.

లాహోరు జూలై 28:—ఫరీదుకోట్ సంస్థానమున చాగ్లాలో ఒక మహమ్మదీ ఇంటిలో 6-7 మంది కొన్ని ఈటెలను ఒక కుచాకిరి పట్టుకొని 10 వ తేదీన చొరబడిబందిపోటు చేసిరి. వారు సామ్యుక్తను అతనిభార్యను గాయపరచి కొంతసామ్యుక్తను పట్టుకొనిపోయిరి. కాని విజయ తెలియదు.

యుద్ధముఖమునుండి వచ్చిన రోగభటులకు నుత్సవము.

లాహోరు జూలై 28:—యుద్ధరంగమున బోరి తిరిగి వచ్చిన రోగభటులకును లాహోరు రక్షక భటులకును వారికిని నుత్సవముచేయటం బుధవారము సాయంత్రమున పుర వాసులందరూ పురమందిరమున సభగూడిరి. పురమందిరమున ప్రదర్శనమునకు దీనికిని రాబడిన వారిలో 14 సిక్కు పటాళము వారిలో నొక సిక్కు డాక్టర్ న అన్న జలసంధిపోరులో గాయపడినవాడొకడును, ఫ్రాన్సిస్ రెజిమెంటున గాయపడిన పాథుని సిక్కు యొకడును నుండిరి. వీరిని జూచి పురమున తెల్లరు నాల్గిడి, వీరుచెప్పు యుద్ధవార్తలను నతితృప్తితో వినిరి. వీరిలో మొదటి సిక్కుపటాళమున 14 దానిని జంతులు సరేజులు హేమిట్టుకుగారు మిక్కిలి పొగడియున్నారను సంగతి చదువరులకు తెలిసియే యుండును. సభకు వచ్చిన వారిలో సెంట్రల్ సి ఎ ఒ మొగారు రి హాంతు మైరు బేటర్వారి నాయకుడొక మేజరు హాను గారిని గురించి సభవారికి తెలియజెప్పి, మేజరు హానుగారు తాము గాయపడిన భటులతో బొంబాయి చేరినది మొదలు ఇప్పటికి వరకును హైదరాబాదు పునాథానియు సహాయమును క్లామాప్రాతములపొగడిరి. చుట్టుము యుద్ధరంగమున హైదరాబాదు నైనికులు మాపిన శిష్టభిర్యముల నగ్గడిచి, యంతయుని గాయపడియుండు తమకొంతయు చారకరముగ నుండెనని వాక్రచ్చిరి. ఇంకను యుద్ధరంగమున విజయములై గూరున్న సోదరులకు జరుగిచ్చియు సామ్యుక్త తమయభిప్రాయము తెలియజేయు, అందరూ నొవ్వున్నుడిగి ఖిష్టితవాక్యములను వాదించుచున్నార. రాత్రి ప్రాప్తయినను, సభయంతయు జయప్రదముగ సాగెను.

అలహాబాదు

కొల్హానుగో గలభా అలహాబాదు జూలై 28:—పంజాబు ప్రత్యేక క్రిటుల తంజివార్త వచ్చినది. కొల్హానుగో భోజనానుగ్రుల ధరలు చాలావచ్చినందున ప్రజలు గలభాచేసిరి ఆమ్లెరుడము నుండి విలేజు సెంట్రలు న్యాయ సంస్థకు వ్రాసెను.

క్రష్టకర్మాగారమున 3000 మంది సమ్మేళింపటం అలహాబాదు జూలై 28:—క్రష్టకర్మాగారమునందలి పనివాండ్రు 3000 మంది సమ్మేళింపిరి. ఈవారములో గామియ మరల పనిలో చేరుకొన్న మిమ్ములకు చెరసాలకు 40 పెదమని నేనానాయకుడు వారిని లేదనించెను ఆ ఆమ్లెరుడము విలేజు సెంట్రలు సమ్మేళింపటం వ్రాసెను.

సంయుక్తపరగణాలు

సంయుక్తపరగణాల చారిత్రకసంఘము. అలహాబాదు జూలై 28:—పంజాబుచారిత్రకసంఘము మాదిరి. సంయుక్తరాష్ట్రములలోగూడ నొక చారిత్రకసంఘము స్థాపనచేయవలెనని డాక్టరు ఏ. వెంకటాచలం, మాజీముఖ్య అధికారి. బర్మ గారు ప్రకటనలేఖకు పంపిరి.

అలహాబాదులోను లక్నోలోను విద్యుద్దీపములు. అలహాబాదు జూలై 28:—అలహాబాదులోను లక్నోలోను విద్యుద్దీపముల నేర్పరచు సంబంధమున మార్చి కంపెనీ ప్రధాన భాగస్వామియగు సర్. రాజేంద్రనాథము కర్జీగారు క్రిందటి వారమున లెప్టినెంట్ గవర్నరుగారి కితిధిగా 2 దినములంది అన్నివిషయములను చర్చించిరి. లెప్టినెంట్ గవర్నరుగారు మంగళవారమునాడు దక్షిణమున పలుకుబడి గల లక్నోతాలూక దారులలో కొందరితో ముచ్చటించి రని యును ఈ న్యాయరమున వారు కొన్ని ప్రధాన భాగములను పుచ్చుకొనుటకంగీకరించినయును అకపరమైనవో ధనసహాయము చేసినవనిగూడ చెప్పినయు తెలిసినది. ముందు సంవత్సరము మే నెల నాటికి దీపముల ఏర్పాటు పూర్తియగునని మార్చియకంపెనీ వారు హామీచేయుచున్నార.

రంగూనులో మోటారుబండ్లకు నడుపువాండ్లు రంగూను జూలై 28:—మోటారుబండ్లకు నడుపువాండ్లకు ప్రత్యేకముగా లైసెన్సులు ఇవ్వవలెనని ఆలై సెన్సులో అనుమత్యుని (ఫోటోగ్రాఫు) ఛాయాపటము ఇదివర కెరిగదద పనిచేసింది. ఆ అనుమతలపైను విలాసములు నుండవలెను. మరియొక ఛాయాపటము పోలీసు కమిషనరుగారి ఆజ్ఞనుగో నుంచవలెను. ఇంచులవ్యయ మామిషియే భరించవలెనని పోలీసుకమిషనరుగారు చేసినమామన బర్మా దొరతనమువారామోదించిరి 15-8-15 మొదలెడి అనుబంధము.

సినిమా

రాజప్రతినిధి గారికి వచ్చిన యుద్ధ తంతివార్త.

సింహ జూలై 22:— 21 వ తేదీ ఇండియా మంత్రి గారిటుల తంతివార్త వచ్చింది.

రష్యా ౧౫ము.

అస్ట్రీయా జర్మనీ సేనలు పోరుచున్నప్పుడు శత్రువులు బాటిటకు పరగణాలలో ముందుకు వెళ్తున్నారని రష్యావారు వ్రాసిరి. రష్యావారిని తుక్కుముకు తూర్పున రీగావరకును తిరిమితిమి జర్మనీలు వ్రాసిరి. ట్రాన్సినిమెన్ ప్రాంతమున పోల్స్కి నుత్తరమున జర్మనీవారు చిన్న పోరాటమును గలిపి రష్యావారి కంకణములను కొన్నిటిని పట్టుకొనిరి. మేము స్ట్రోడాపిస్కానదీ సంగమమున కుత్తరమునకు సవగ్రడుకడ్డ వారుసాగరసంగమము వద్దను రష్యావారి స్థానములను పెక్కింటిని పట్టుకొంటిమి. జర్మనీ కుత్తరమున వారెనును చేరితిమి. సదియొక్క వాయవ్యతీరముననున్న ఆస్ట్రోలంకలోని స్థిరమగుకొటము పట్టుకొంటిమి అని జర్మనీవారు ప్రకటించిరి. వారురంగమున కిల్లర కిల్లర యుద్ధములు జరిగినవి. ముందు సేనలు తలపడినవి. నోవు బార్డి లెటెకోటలోని ముట్టడి ఫీరంగులు శత్రు సేనాముఖముపై ఫీరంగి గుండ్లను బరిచినవి అని మాత్రము రష్యావారు ప్రకటించిరి. చిట్టలాప దక్షిణమున ఇదివరకు రష్యావారాక్రమించుకొని యున్న బజాకాస్థానములకు వెళ్ళక వారాత్తుపల్లి మునున నైరుతిగను 15 మైళ్ళదూరముననున్న బ్లానెటగార్తెకు స్థానమునకి మేము వెళ్లితిమి. జనరలు మోయిస్కుగారు రష్యావారి వారాత్తు దక్షిణముననున్న రీజాంకినుండి తిరిగిరి. ఆయన అక్కడికిరెండు రోజులు ఇవాంగరండ్ రైలువేను చేరినది. అని జర్మనీవారు ప్రకటించిరి. మేము చిట్టలాపకు నదులమధ్యమున రాదనుకుచేరితిమి అస్ట్రీయావారు ప్రకటించిరి. శత్రువులు మాతస్థానమును భద్రముగ చేరిన రష్యావారిని.

సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారి ప్రకటనము.

ఈ సెషను తూర్పుననున్న చాయాహోగిద్దమా సేనలు మందుగునులను (వైల్డ్ కత్తుల కంకణములలో 15) గజముల ప్రదేశమునాక్రమించెను. ఆస్థానములన్నియు బలపరచబడినవి. జర్మనీలు తిరుగుతూ జరుగదగ్గ తలపడుచున్నప్పుడు. గాని మరల తలపడుచుండరాదు నై మాకులపరచుచున్నమాత నోత్సాహమును చూపుచున్నాడు. ఆగ్నేయకు పడమటనున్న చాలెంజి రైలుస్టేషనుమీదను అల్పానులో, ముఖ్యమును బుస్కూమర్ స్టేషను అని కాలిఫోర్నియామీదను పరాగువైమానికులు బాంబులను వేసిరి. తిరుగుతూ ఆగ్నేయముననున్న స్టేషనుమీదను మంతుకొట్టుమీదను గూడ వీరు 28 బాంబులను వదిలిరి.

ఇటీవల గమనము

మేము విజాంజో ప్రాంతమునందటకు శత్రువులను తలపడుచున్నాము కాల్స్ మైదానమున చాల మందులను పోతిమి అని ఇటీవల వ్రాసిరి గోరీజియా మంత్రి మొగను ఎడ్వికాల్స్ పీఠభూమిలోని స్థానములను ఇటీవల పట్టుకొనబోగా మేము ఇటీవల వారిని తిరిమితిమి అస్ట్రీయావారు ప్రకటించిరి.

బొంబాయి గవర్నరుగారు

హైదరాబాదునకు పోవుట

సికిందరాబాదు జూలై 22:— శ్రీ విల్లింగ్డన్ ప్రభువు భాగ్యసమేతులై హైదరాబాదులో 28 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు ప్రవేశించును. రెవీడెంటు గారి మందిరముననుండును. నైవాహనము శ్రీ గవర్నరుగారిని పగలు దర్శించును. మధ్యాహ్నమున నైవాహనగారిని చూచుటకు శ్రీ గవర్నరుగారు పోవుదురు. ఆ రాత్రియే కింగ్ కోతభవనమున శ్రీ గవర్నరుగారికి విందుగర్హితము మంగళవారమున శ్రీ గవర్నరుగారును, లేడిలింగ్ గారును గోల్కొండచూచుటకు వెళ్ళుదురు. రాత్రివారి గౌరవార్తము కొరకొక విందు రెవీడెంటు గారి మందిరమున నొసర్చుదును. జూలై మైదానముపై పండ్ల ముల జాతును. రాత్రి 10 లకు స్పెషల్ ట్రెయినుపై హైదరాబాదునుండి బయలుదేరి వెళ్ళుదురు.

యుద్ధమును గూర్చిన వాహ్యాభిప్రాయములు.

ఈ సభాసభకు యుద్ధములో ఇటీవలయొక్క నాకాదేశము సేనబలముయొక్క ముక్తమండలి ఇటీవలయొకటట్టుకు దోడ్పడగలగునది యొక్క నూహించబాలన నూతన విషయగ్రాహ్యమునందలి యొక్క స్థానమునలంకరించుచున్నది. ఆయన వీరుకనిపెట్టిర వెక్కువయెడలెన్నియొ యితరదేశములచే కృత్రిమముల పాల్గొని ముఖ్యమందిరి. ప్రస్తుత ప్రపంచమునకొకప్పుడు సహకారిగనున్న ట్రెపురైటింగు యంత్రము ముద్దమొదటి ఇటీవలదేశమునందున్నది. చురుకుదనమువారు కొనుచున్న దూరవాక్యకేవల టెలిఫోను) మున్నగుననేకయత్తులయంత్రములగౌరవము వెక్కువయు అమెరికాదేశమున కాలో పించుచున్న మొట్టమొదటి ఇటీవలదేశమున (ప్రారంభించబడినది. విశిష్టమహాచార గ్రహణము ఇటీవలదేశమున కనిపెట్టబడెనునది యెల్లరకును దెలసివెనుచు భూమిమీదను, సమాద్రముపైను శత్రువులకుట్టు బడులుపెట్టు యాచుతాగ్గ విషయము ముగ్గునీ యను నిటాలియను ప్రముఖునిచే కనిపెట్టబడినది. సముద్రమున దట్టగును చురుకు గల వాని వెల్లగు కనిపెట్టదగిన సాధనము (Telescope) కనిపెట్టినది గూర్చి సెప్పిపోయెను నిటాలియను పురుషుడు. తేలకొలది మైళ్ళదూరమున సంభవించు భూకంపమును విషయించగల మున్నెత్తమొక చురుకైన యంత్రమును కనిపెట్టినది యిటాలియను పురుషుడు. చిత్తశుశ్చక్రివిషయ చురుకైన నిటాలియనుల సాత్తు.

ఒక కాలమున లండను నగరములో జరిగిన విద్యుచ్ఛక్తి సభయందలి సభాధ్యక్షుడు ప్రపంచమునందలివరకెన్నడు కనివియందలి విశ్వచ్ఛక్తి సంబంధమును విచిత్రములను ఇటీవలవారు వెల్లగులని చెప్పినట్లు సమంజసముగనున్నది. ఇటీవలవారు యుద్ధవిషయములలో కనిపెట్టిన నూతనాంశములను బట్టి మే జపానీయులు వీరిని మిక్కిలి గౌరవించును. పారస్థానికమున్న ఆఫీసీవాగ్రాహియో ఆచు కర్మాగారమున నిటాలియను నాకాదేశమునకు సేనబలము కాల్పన సామానుల మాత్రమే గాక ప్రపంచమునందలి యన్ని దేశములయొక్క యుద్ధకాటలమును గావలసివచ్చి సామానులను నిద్రముచేయుచును. రష్యావారివై తమకుగలిగిన విజయమున కీ కర్మాగారమే మూలమని జపానీయులు క్లామింతురు.

1885 సంవత్సరమున ప్రపంచమునందలి యుద్ధవిషయములలో ప్రత్యేకముగనుగూర్చిన వారు క్రొవీకిరించుచు నీతినివాగ్రాహియో కర్మాగారమునకు కిక్కిరి నిమిత్తమై జపానీయులు తమయుక్తగ్రంథుల కంపిరి. వారచట సామాన్య పురుషాండ్రో బాటు కలసి యాచులెలు పంచేసిరి. రష్యావారిలో యుద్ధము పొసగినపుడు వీరు నేర్చిన విద్యవంతము ప్రపంచమునకుకంపము పుట్టుట్టు పోవు ఆగ్రగణ్యులను 802 మిటరు కొండవై ను పయోగ పరిచి నై న్యవస్తువులను జంకక తుట్టకు దడు జయము గాచిరి. కాని వారచట గోల్కొయిన ప్రాణావస్థయనకు తగినంతపలము వారికి కలిగెను. అందులకు ఆస్ట్రేలియాలో చేరుబడిన ట్రెవియెమిటర్ ఆచు యంత్రమును ఆ కొండకెక్కిరమునై స్థాపించగలిగిరి. ఈ యంత్రమునకును సేన రష్యావారి నాకాదేశమును నిమిత్తముత్రములో సతిభూగముగ సముద్రముసాను చేయుగలిగిరి. ఆపట్టినుండియు ఆఫీసీవామొన్నియొ నూతన యంత్రములకు కనిపెట్టుచున్నది. ఆ నూతనదర్శియంత్రమును పరీక్షింపుచువారి కనపరచుచు గోల్కొంతకాలము రహస్యముగ నుంచుకొని పిమ్మట వారియిచ్చ వచ్చిపుడు వెల్లడిచేయబడుచున్నది.

ఇటీవలదేశపురాజుకు ప్రధానాంగముగ పరిణమించబడగలదు యుద్ధములేని సామాన్యసీతిగతులు గలకాలము సంకయి సామాన్యవర గన్నదినకు సమయము వచ్చినపుడు తగిలుట దోడ్పడకకైకలవాడు. అది త్వరలో నీ యుద్ధమునందె వ్యక్తము కాగలను.

ఈయనపరిశీలనమునందలి లక్షణములకు బట్టి ముందటి కృత్తిరాగలవాడని ప్రజలనుకొనరెరి కాని యాయన సింహ సవమునకు వచ్చినతోడనే ప్రజలందరి యభిప్రాయములు మారి పోయి, మనోనిశ్చయ ముందీ యన, కెయిదురు చక్రవర్తియొకటి వాడని యనుకొనునొచ్చిరి ఈయన యువరాజుగ నుండినపుడు ఆనేక కర్మానుములు తొడిచి చెనాలో ముఖపెడెను. ఆకాలమునంతయు యాయన చరిత్రలు చదువుచుండును, యుద్ధప్రావీణుల నేర్పుటయందును వినియోగపరచెను. కావున నీయన యిపుడు యుద్ధరంగమునకు వెళ్ళినట్లు చాస్తావుదము కానేరదు. తనకుజయము నిద్రముగనుండినవానివలె వేగముగల రయిల్లరాద నిటువట్లు పరుగెత్తి పరాభవము నొందిన కెయిదురు పోలిక ఈరాజుకు పలికిరాదు. పరీక్షింపుటయలబట్టి తన మూలయొక్క పరాక్రమ పరీక్షింపుట, ఎన్నికవ్వముల దాకియైన నొందగలడు.

జర్మనులు విండా.

లండను జూలై 20:— జర్మనులు విండాలో పరీక్షించితిమిటవారు బాల్టిక్ పరగణాలోనికి చురుకుపోవుట ప్రమాదకరమున గాదని తెలియజేయుచున్నది. బహుశా రిగా నింధుకాపుకు నాకాదేశముఖ్యస్థానముగ తేలికొనుకలంపువారికి ఉండియుండవచ్చును కాని జర్మనీవారి రిగాను పశ్చిమమున 40 మైళ్ళదూరముననే ఆపివేసిరి. రష్యావారి పరీక్షింపబడినవిండా వద్ద యుద్ధము జరిగినట్లు తెలియజేయలేదు. అందుచే రష్యనులు విండాను తమతట తామే వదలి యుండవచ్చును. మోస్కోమిటోలకు సమయ రష్యావారు జయముగలుగుట.

ఈ లోపున కాగల్గు జర్మనీ వారి నై న్యపురుషులభాగము వెలికించి వారి తాలూకు సామానులు వగైరా బండ్లను బట్టుకొనిరి. మిటో మిట్టెల సమయ రష్యావారు జయముచిరి.

వార్సా, రిగాలముట్టె

లండను జూలై 22:— శత్రువులు వార్సా రిగాలవై వచ్చుట రష్యావారిని కలకరిపరిచెను. మంగళవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు అన్ని క్రైస్తవాలయములలో నున్న గంటలు మోగిసాగెను. బుధవారమున ఉష్ణయధికముగ నుండెను. దానిని లక్ష్యమునీయక ప్రజలు ఆలయములలో క్రైస్తవీయుండెను. వెల్సా గ్రామంలోనున్న కాపాన్ కిటిడ్రో ప్రక్కను విశేషము ప్రజలు గూడిరి. ఇచ్చట ప్రార్థనలు జరుపబడ్డెను.

నేల్సన్ బొగ్గుగనులలో పనిచేయు

వాండ్ర తిరుగ బాటు.

లండను జూలై 2:— ఒక్కవిషయమున తప్ప తక్కిన విషయములలో వీరు కోరినట్లు చేయుటకు వీరునుజమానులంగీకరించిరి.

లండను జూలై 2:— బొగ్గు గనుల ప్రదేశమున క్రొత్త విగ్నాటోయ్యుకొనిరి. వారికి రావలసిన మూల్యము నూటికి 5 చొప్పున ముందు ముట్ట ఇచ్చిరమహాసమే ఇంగ్లీషు బొగ్గు గనులపరీక్షింపు ఇటీవల జరిగెను. కార్బిన్ గోవరిగ గనులలో పనిచేయువాండ్రు సమావేశమున వీరిమాధానమున కందక గ్రీయుగా నొప్పుకొనిరి.

దక్షిణాఫ్రికాలో తిరుగ బాటు చేసిన కె పుచ్చారావు

ఆ. హామ జూలై 22:— లండనునుండి యిట్లు తిరిగి వార్తవచ్చిరి. ప్రత్యేకముగ రాజద్రోహము విచారణచేయుటకు ఏర్పరచబడిన కోర్టువారు కౌపువైకేసును వివరించిరి. కె.పు. మాజిజ్జి ఆరు వారాలవైపుతో తాను కీల్ మన్ మూపునకు పోతివయ్యెను, అచ్చట వాగువుల జర్మను ఉద్యోగియు లతో భుజించిరియు నొకసాక్షి చెప్పెను. మార్జిష్టిజర్మనీ వారి ఫీరంగిదళమునకు సేనానాడుకుడుగ నుండగ జరిగిన యొక యుద్ధములో తానుటిసిన సాక్షి చెప్పెను.

ఆంధ్ర మహాజనసభ వారి యువసంఘము.

ఈ యువసంఘమువారి సభ బెజవాడలో యూనెల 31 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు ఎద్వద్ద నైవాహనములో సమావేశమగును. విషయములు: (1) సేనాసంఘము సభ్యుల నియమములు మొదలగునవి (2) తృతీయాంధ్రమహాజన సభాసమేకము (3) దేశీయమహాజన సభకు ఆంధ్ర గాష్ట్రీయును గూర్చిన విజ్ఞాపన (4) ఇతరవిషయములు.

చెన్నపురి యువజన నిర్వాసంఘము.

ఈ సంఘమువారి ప్రారంభసభ 24-7-18 శనివారమునాడు సాయంకాలము 5-20 గంటలకు జూబిలీపు ౧ వరదామిత్రియప్ప రిథిలో నెం. 58, గల గృహమున జరుగును. సభ్యులను మో నూర్ము ప్రధానోపాధ్యాయులగు వి. వెంకట సుబ్బయ్య గారు (వి. ఏ ఎల్. టి) ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించును “హిందూదేశపు నాటకరంగము” అను విషయమున సి. ఆర్. వ్యాసము గారిక వ్యాసము చదువుదురు.

శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారక సభ.

ఈ సభవారి కోరికపై ఆఖిల భారత ఆయుర్వేద మహామండలి వారి సంవత్సరము డిశంబరు నెలలో ఏడవ మహాసభకు పరీక్షాసమయం చెన్నపురిలో జరుపుటకుగీరిందిగాన వాహ్యుగ సంఘము నేర్పరుచుటకు 2౬ వ తేదీ సాయంవారమునాడు సాయంకాలము ౫ గంటలకు చెన్నపురి జార్జిటలను తిరుగు వెట్టి పీఠి ౧౨ నెంబరు గృహముననున్న ఆయుర్వేద కళాశాలా నుండిరూప సభ జరుగునని పండిత గోపాలాచార్యులు గారు వ్రాసిరి.

THE GREAT WAR.

MILITARY SITUATION IN COLONIES.

A SIMULTANEOUS OFFENSIVE OF ALLIES CONTEMPLATED.

Sanguinary Conflict at Garizia.
STRONG AMERICAN NOTE TO GERMANY.
PARSI LADIES AND MUNITIONS.

Rumoured Fall of Windau.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

The War in the Colonies.

Mr. Bonar Law's Description of the Military Situation.

LONDON, July 21.
 In the House of Commons, in the debate on the Colonial Office vote to-day, Mr. Bonar Law sketched the military situation in the Colonies. He said:—The position in East Africa, unlike the victories in German South-West Africa, Togoland, or the likely success in the Cameroons, was largely one of stalemate.

He emphasised the failure of the German raid on the Uganda Railway and said the reason we were more than able to hold our own was that the colonists not only volunteered but were of a class whose services happened to be specially valuable.

The situation in Nyassaland at the outbreak of the war was most precarious of all possessions. Its safety was largely owing to the acts of great enterprise by the steamer "Lady Gwendolen".

Turning to a general consideration, Mr. Bonar Law pointed out that in Africa, as in Europe, the Germans were much better prepared and had a superiority in artillery, machine guns and ammunition. They actually had two aeroplanes in the Cameroons, but fortunately Britons seized these and sent them to General Botha. We had a superiority in artillery, machine guns and ammunitions. We had superiority of men, and our Colonial fellow-subjects had splendidly supported the Empire. He instanced that 95 per cent of unofficial Europeans in Togoland took up arms. We were surely entitled to say that the spirit of our forefathers animated the Colonies to-day.

Mr. Bonar Law paid a tribute to the work of the West-African frontier force and the African Rifles, who had shown the greatest courage in the face of modern weapons. There had been no excesses and no want of discipline.

The natives had shown that they appreciated British rule throughout. They were thoroughly loyal and had helped in every way. Perhaps nothing had done more to make the African native appreciate British rule than his experience of German rule.

Mr. Bonar Law concluded by referring to the soldiers of the Dominions fighting in France and Gallipoli. He could say nothing which could possibly raise the estimate of the House and the Empire of the quality of those troops.

Mr. Steel Maitland's Statement.

LONDON, July 21.
 Winding up the Colonial Office debate Mr. Steel Maitland emphasised that now it was quite clear that it was intended to take the responsible Ministers of Dominions into the confidence of the Imperial Government in every matter concerning and during the war and also in all matters arising in the peace settlement. The whole wish of the Cabinet was to consider all things freely with them. That was why Sir Robert Borden attended the Cabinet.

The American Cotton Problem.

Its Great Complexity Emphasised by Mr. Asquith.

LONDON, July 20, 9-20 P. M.
 In the House of Commons the great complexity of the problem of the transmission of United States cotton to Europe was emphasised by Mr. Asquith. He said he himself was not satisfied with the existing state of things. He believed a great deal of cotton which was necessary for the manufacture of explosives reached the enemy; yet we must be very careful not unduly to infringe the rights and legitimate susceptibilities of neutrals, with whom we were on terms of perfect amity. The Government hoped, however, to find soon a more adequate solution of the various difficulties. (Loud cheers.)

The Question of Retrenchment.

Mr. Asquith's Declaration.

LONDON, July 20.
 Referring in the House of Commons to the question of retrenchment, Mr. Asquith declared that some waste had been inevitable in a campaign so unforeseen and so gigantic, but Mr. McKenna, Lord Kitchener and Mr. Balguy would see it was reduced to a minimum.

Customs War Powers Bill.

Third Reading Passed.

LONDON, July 22.
 The House of Commons has passed the third reading of the Customs War Powers Bill.

Neutral Vessels Sunk.

LONDON, July 21.
 In the House of Commons Dr. Macnamara announced that hitherto the Germans had sunk 95 neutral vessels.

The Inauguration on 4th August.

The King and Leaders to Attend.

LONDON, July 22.
 The King and the leaders of the nation will attend at St. Paul's Cathedral on August 4th to inaugurate the second year of the war invoking God's help.

An Intercession Service.

The Bishop of London will hold an open air intercession service on the steps of St. Paul's on July 25th. Three thousand troops with massed bands will attend.

German Atrocities.

Use of Prussic Acid.

LONDON, July 22.
 The Atrocities Commission records that the Germans are employing shells filled with prussic acid.

British Attack and Progress.

Admitted by Germans.

LONDON, July 20. (6-25 P. M.)
 AMSTERDAM.—A British attack eastward of Ypres, following on the explosion of mines, is admitted in a Berlin communique, also some British progress.

The Steamer "Benalla."

Reached by Rescuing Steamer.

LONDON, July 21.
 It is officially announced that the steamer "Otaki" reached the "Benalla" which was on fire east of Durban at six in the morning.

Making for Durban.

LONDON, July 22.
 DURBAN.—The "Benalla" is making for Durban, escorted by the "Otaki."

The British Army in Europe.

Sir John French's Praise.

LONDON, July 22.
 Reuter's correspondent at the British Headquarters says that Field-Marshal Sir John French inspected the 4th Division, and thanked it for its splendid work, especially its endurance and courage in the second battle of Ypres. Sir John French visited all units. Addressing the Divisional Artillery, the Field-Marshal mentioned that it had been with the Division since it landed in August and had shared its fortunes in every engagement since Le Cateau.

Welsh Coal Strike Settled.

LONDON, July 22.
 The Welsh coal strike has been settled and men's demands have been conceded except on one point. A New Settlement was made yesterday in the Welsh mining area. Roughly the settlement is equivalent to five per cent advance in wages. The agreement is almost identical with that recently made in the English mining area but the Welsh agreement includes all surface workers. At a conference at Cardiff the Miner's delegates overwhelmingly ratified the agreement.

FRANCE.

Italian General's Mission To French Front.

Plan of Simultaneous Offensive.

LAHORE, July 22.
 The London correspondent of the "C. and M. Gazette" cables:—The "Giornale d'Italia" states that General Porros' mission to the French front has had the effect of sketching the outlines of a simultaneous co-ordinated offensive by the Allies which cannot fail to produce an immediate sensible influence in the final outcome of the conflict as a whole.

The Patriotism of the French Miners.

Working 7 days a Week.

LAHORE, July 22.
 The "Times" Paris correspondent pays a tribute to the work of the French miners. Despite a deficiency of 16,000 men and despite some mines being worked

TELEGRAMS.

under bombardment and others unworked, the output of the first five months in 1915 was only 1,000,000 tons lower than in 1914. The men's Syndicates are animated solely by a desire to increase the efficiency. An official enquiry has been necessitated owing to the tendency of the men to overtax their strength by working seven days a week. (A.C. & M. Gazette cable ")

A Paris Communique

LONDON, July 22
 The Paris Communique says:—There was violent cannonading at various points but no infantry action except on the eastern border of Argonne where the Germans gained a footing in a trench forming a salient

RUSSIA.

Heavy Fighting Along the Whole Front

Russians Holding Enemy

LONDON, July 22
 PETROGRAD.—A communique records heavy fighting along the whole front on Tuesday, the Russians repelling German attacks and at some points attacking successfully.

The communique says the northern fighting is centred west of Mitau.

Further south the enemy bombarded Ostrolenka and attacked the Russian Bridgehead on the Narew. The Russians on the right bank of that river attacked and drove back the enemy.

The offensive of the enemy in the Lublin direction was arrested on the Podel-Piascy front. A desperate battle on both banks of the Vopr last night until late at night. The Germans were driven back with heavy loss.

The Russians furiously attacked the enemy, who crossed the river Bug in the Sokal region and took a thousand prisoners.

The German Advance.

A German Report.

LONDON, July 21
 A Berlin communique says the Germans northward of Ostrolenka, advancing down the tributaries of the river Narew, have reached the Narew at two points. They also claim to have occupied the north-west bank of the river at Ostrolenka. The communique admits strong Russian counter-attacks and the arrival of Russian reserves.

Spirit of Russian Soldiers

Grand Duke Nicholas' Speech

LONDON, July 21
 PETROGRAD.—Addressing a Moscow deputation Grand Duke Nicholas spoke enthusiastically of the splendid spirit of the soldiers. All were confident of final victory

5000 Russian Prisoners Shot by Germans.

LONDON, July 22
 PETROGRAD.—A communique says that Austrian prisoners taken near Cholm declare that the Germans shot five thousand Russian prisoners at Rawajuska. Austrian soldiers who arrived as reinforcements saw a large cemetery in which these martyrs had been buried

Germans at Windau.

German Offensive Held up Near Riga

LONDON, July 20
 The German claim to have entered Windau indicated that the German dash into the Baltic Provinces was seriously planned, probably with the object of securing the Gulf of Riga as a naval base. The German offensive, however, was held up some forty miles westward of Riga. It is possible that the Russians have evacuated Windau as the Russian "communique" does not mention any engagement there.

Russian Success between Mitau and Shavli

Meanwhile, the Cossacks successfully attacked in German rear, capturing an important convoy. The Russians were also successful between Mitau and Shavli.

The Attack on Warsaw and Riga.

Services of Intercession

LONDON, July 22
 The enemy's approach to Warsaw and Riga has aroused intense feeling in Russia. At 6 o'clock on Tuesday evening, the bells in the churches throughout the country clanged the call to prayer, the beginning of 24 hours' Intercession Services. The churches were packed on Wednesday, despite the heat, the people standing wedged in while the Priests and Choir were chanting interminable Litanies. Open-air Mass was celebrated outside the Kazan Cathedral at Petrograd in the presence of a huge throng.

ITALY.

Italian Determination

How Trenches were Captured

LONDON, July 21
 The Italians captured trenches in a most determined manner. Wire-cutters crept up at night armed with grenades and knives with which they attacked the enemy artillery. Italian infantry then completed the work by daylight, crawling forward with bags of earth on their backs as protection against shells. When they halted they used the bags as a parapet from which they sprang upon the enemy with the bayonet. Thus five miles of entrenchment were carried. The losses on both sides were heavy.

Refugees from Gorizia describe the town as on the verge of capitulation, the garrison feeding chiefly on vegetables. Complete darkness prevails at night, and anyone opening a window is shot.

TELEGRAMS.

Fierce Fighting on Corso Plateau.

The Territory held by Italians.

LONDON, July 21.

A telegram from Udine says that fighting on the Corso plateau is very fierce. The Italians, as a result of recent successes, hold all territory west of a line between Gorizia and Monfalcone.

A Rome Bulletin.

Guns and Prisoners Taken.

LONDON, July 22.

ROME - A communique says:—The battle in the Isonzo Region continues marked by great intensity. We advanced at Plava and captured part of the line of heights commanding Gorizia and Isonzo bridges from the right bank. We expelled the enemy from a number of trenches on the Corso Plateau after desperate fighting day and night capturing maxima rifles, munitions and many prisoners. The total prisoners captured during the last three days is 3478. They state that the Austrian losses are very grave.

The Great Battle of Gorizia.

Bloody Encounters.

LONDON, July 22.

The battle of Gorizia is of first class importance but it is apt to be overlooked owing to the Russian battles. But this tremendous and intensely sanguinary conflict raged furiously all yesterday at the bridgehead of Gorizia. The Italians in the evening captured the commanding height of Monte San Michele southward of the city. The Austrian communique claims that Major General Boog retook the height, with reserves but admits that the Austrians are resisting the Italians with difficulty in the adjoining hills. All encounters have been of a most bloody character.

Austrian Prisoners.

Italian Precautions.

[LONDON, July 21.]

Over two thousand Austrian prisoners have already arrived at Udine and have been submitted to the minutest medical examination and disinfection. Some have been placed in quarantine in order to prevent the introduction of epidemics, especially cholera, which is now raging in Austria.

GERMANY.

Rioting in Cologne.

ALLAHABAD, July 22.

A "Pioneer" special cable says:—The Central News Amsterdam correspondent says that rioting is reported from Cologne owing to high food prices.

3000 Strike at Krupps.

ALLAHABAD, July 22.

The Exchange correspondent at Ams says that 3,000 of Krupp's workmen are striking, and the Commandant has threatened to imprison them unless they come by the end of the week. (A Pioneer Cable.)

UNITED STATES.

The "Blockade."

United States's Note to Germany.

LONDON, July 22.

[WASHINGTON.—The United States has decided to inform Germany that further loss of American lives through German submarines will be regarded as an unfriendly act. The note tells Germany that it is incumbent upon her to make submarines conform to international law. It insists upon reparation for the loss of American lives on the "Lusitania" and rejects the German proposals to give American vessels immunity when not carrying contraband or to transfer four belligerent vessels to American registry for Trans-Atlantic traffic. It is expected that the note will be sent to Berlin on Friday.

AFRICA.

Trial of Kemp.

Before the Special Treason Court.

ALLAHABAD, July 23.

A London cablegram says:—The special Treason Court opened at Pretoria yesterday with the trial of Kemp. A witness testified that he accompanied Kemp and Maritz to Reetmanshoop, where they dined with German Officers. Latter, the witness was present at a fight where Maritz commanded German Artillery.

INDIAN TELEGRAMS.

[ASSOCIATED PRESS AGENCY].

SIMLA.

War Telegram to H. E. the Viceroy.

SIMLA, July 22.

The Titanic Struggle in the East.

[The following telegram dated the 21st instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—The Austro-German offensive still progresses. A Russian communique says that the enemy's progress in the Baltic Provinces continues, and a German communique states that the Russians were forced back east of Tukkum towards the Riga. The Germans made a minor attack north of Savalki in the Trans-Neimen Region and captured some

TELEGRAMS.

Russian trenches. A German communique also claims the capture of many Russian positions north of the confluence of the Skroda and the Pissa and junction of the Narew near Novograd and states that the Germans reached Narew north of Szkva and occupied the permanent fortification of Ostralenka on the north-west bank of the river. A Russian communique merely states that on the Narew front, isolated artillery fighting and advance guard actions took place and the siege artillery from the fortress of Novo Georgevsk successfully bombarded the heads of the enemy's column. A German communique says that south of the Vistula the Germans advanced as far as Blonie Gorjoc position, 15 miles west, south-west of Warsaw and well behind the Bzura and Rawka position, hitherto occupied by the Russians. General Moysersch is said to have driven the Russians out of Lijanke position south of Warsaw and his cavalry is said to have reached Radom Ivangorod railway. An Austrian communique says that the Austrians occupied Radom between the Vistula and the Bug. A Russian communique says that the enemy have carefully approached their new position.

British Commander-in-Chief's Report.

Sir John French reports:—Our troops after exploding the mines near Chateau Hogge east of Ypres occupied about 150 yards of the enemy's trenches and have since consolidated their positions. The Germans continue the attack on Les Eparges, but were again repulsed. The French show much increased activity with aircraft and dropped shells on the station Chalange, west of Aronne and on Colmar station an important junction in Alsace. The airship also dropped 23 bombs on the station and ammunition depot southeast of Les Eparges.

The Southern Theatre.

An Italian communique says that their offensive continued along the whole Isonzo front, and progress made especially on the Corso plateau. An Austrian communique mentions that they repulsed Italian attacks against the Bridgehead of Gorizia and against the points on Edge Carso plateau.

Turks Near Aden.

Attacked and Driven from their Position.

SIMLA, July 22.

On the morning of the 21st instant a force from the Aden Garrison attacked the position taken by the Turks, a few miles outside the settlement, and drove them from it, the pursuit being continued for a distance of five miles.

CALCUTTA.

The Bank of Bengal.

Balances and Deposits.

CALCUTTA, July 22.

The Bank of Bengal statement for the week ending the 20th July shows a decrease of Rs. 12,00,000 in Government balance and Rs. 50,000 in other deposits. Loans have decreased by Rs. 200,000 and mercantile bills by Rs. 500,000. Accounts of credit are up by Rs. 2,75,000. Cash is down by Rs. 200,000. The Banks holding of the Government securities is up by Rs. 100,000, but the total figure of 495½ lakhs is no higher than the figure for the 27th April last. The Bank rate remains at 5 per cent.

The Statesman's Supplementary Fund.

Fully Subscribed.

CALCUTTA, July 22.

The "Statesman's" supplementary fund of Rs. 75,000 to complete Rs. 5,25,000 raised by that paper for a Motor Ambulance Unit has been obtained the total now standing at Rs. 77,720.

Zamindars Appointed Special Constables.

Charged for Refusing to Put on Belts and Batons.

CALCUTTA, July 22.

At the High Court, to-day, Mr. Justice Sherfuddin and Mr. Justice Chapman were engaged in hearing a rule issued on behalf of Pradip Singh and twenty others, Zamindars of Muzafferpore, against an order of the District Magistrate of Muzafferpore, directing the prosecution of the petitioners for refusal to accept belts and batons when appointed Special Constables. There was a dispute between the lessee of a ferry and the petitioners followed by rioting in which the latter were the aggressors. The Magistrate drew up proceedings under Section 107 Criminal Procedure Code, and while it was pending the lessee of the ferry informed the authorities of the apprehension of a breach of the peace and prayed that the other side be appointed special constables. This was accordingly ordered. They went to the Police office, but refused to accept belts and batons. Their Lordships reserved judgment.

AN APPEAL IN A DACOITY CASE.

Mention of the 'Emden' by the Court.

Jury Frightened.

CALCUTTA, July 22.

[At the High Court before Mr. Justice Sherfuddin and Mr. Justice Chapman, Babu Monmathonath Mukerjee moved for the admission of an appeal on behalf of Abdul Sager and two others, who had been convicted by the Sessions Judge of Hooghly of dacoity and sentenced to six years rigorous imprisonment and a fine of Rs. 500 each. The case for the prosecution was that on the night of the 22nd January last the accused with others committed a dacoity in the house of one Kristo Rakit, a money lender of the village of Sandhipur. The Jury by a majority of four to one found the accused guilty. The Sessions Judge in his charge to the Jury referring to the benefit of the doubt, said:—"You remember the 'Emden' and how it sank several steamers at the mouth of the Hooghly Well at that stage was it proved that those ships had been sunk by an enemy warship? It certainly was not when the first telegram about it appeared in a newspaper, for at that time it was all rumours and conjectures and the people did not know what to believe. But there came to

TELEGRAMS.

be published statements of a seaman, a telegraph signaller, and so on. It came a time when a prudent man, if asked, would have said: 'I may be wrong, but no doubt that those ships were sunk by an enemy warship.' The Jury said that they were frightened by the 'Emden' and that they accused guilty." Their Lordships admitted the appeal.

Motion to Set Aside a Decree.

Against a Defendant Fighting in the Dardanelles.

CALCUTTA, July 22.

An interesting point was raised at the High Court to-day for setting aside a decree on behalf of a defendant who is now fighting for His Majesty. Some time ago one Narsing Dass Nathulal obtained a decree against Messrs J. A. Munro and Co. for Rs. 48,000. Mr. J. R. Newland, who was one of the defendants in that suit, applied to-day, through Counsel, for a rule calling on the plaintiff to show why the decree should not be set aside. Counsel submitted that Mr. Newland was served with summons in England, where he joined His Majesty's forces, and was now serving in the Dardanelles. It was a provision at Home, Counsel said, that a defendant was actually on service, he had a right of action against him, but Counsel was not aware that it applied to the High Court here or not.

Mr. Justice Chaudhuri:—It is not yet extended to the High Court here, but under the circumstances of the case I will issue rule."

A Sub-Inspector Committed to Sessions.

CALCUTTA, July 22.

The Deputy Magistrate of Serampur has committed Sub-Inspector Jotindra Nath Mitter, lately accused in the Arambach Police station, now on suspension, to the Hooghly Sessions Court, Section 220, Indian Penal Code and Section 107 of the Police Act, for wrongful and malicious arrest of Sheikh Zohad Rahim of Chingachak, a respectable landholder and President of the Local Panchayat, acting on information, knowing it to be malicious causing a search to be made of the complainant's house, in quest of property connected with the dacoity case, and his detention under arrest without any grounds for suspicion, until the Sub-divisional Magistrate issued an order for release.

UNITED PROVINCES.

U. P. Historical Society.

ALLAHABAD, July 22.

Dr. J. is and the Hon'ble Mr. R. Burn have been a circular letter advocating the formation of a Historical Society on the lines of the Punjab Historical Society.

Electric Supply Scheme.

For Allahabad and Lucknow.

ALLAHABAD, July 22.

In connection with the Electric supply scheme for Allahabad and Lucknow Sir Rajendra Nath Mukherjee, a well-known Engineer, who is now senior partner Messrs. Martin and Company, spent a couple of days in Allahabad last week as a guest of His Honour the Lieutenant-Governor and discussed the scheme in his bearings. It is understood that His Honour the Lieutenant-Governor had a private meeting with a group of influential Lucknow Taluqdars on Tuesday morning, and they expressed their willingness to take up a substantial block of shares in the venture, if necessary pecuniary support was secured. Messrs. Martin and Company have every hope of having the supply instated by next May.

PUNJAB.

An "At Home" to Military Sick from the Front.

An Interesting Function.

LAHORE, July 22.

On Wednesday evening certain Municipal Councillors held an "At Home" in the grounds of the Town Hall to meet the Officers and men of the Lahore Indian and Indian Military sick returned from the front. Prominent among these latter, who were conveyed to the military hospital in motor ambulances, were a man of the 14th Sikhs, who had been wounded back from the Dardanelles, and a Pathan who had been invalided home from France. Both men were surrounded by admiring groups, who intently listened to the accounts of their experiences. It will be remembered that the 14th Sikh was the regiment that earned high praise from General Sir Ian Hamilton. Mr. Owen, the Secretary, introduced Major House, 3rd Buffs, shire Battery, 1st Wessex, who on behalf of the committee gratefully acknowledged the kindness of their hosts, and said that since the Wessex arrived in Bombay they had met with every consideration. Major House paid tribute to the record of the Indian soldiers in the theatres of the war, and expressed his regret that some of those present being badly wounded. He had conversed with many of them and had been most interested in their said. At his call the troops gave rousing cheers for their Indian comrades. The function lasted until a late hour and proved a great success.

A Fresh Dacoity in the Punjab.

LAHORE, July 22.

A dacoity was committed on the night of the 21st instant at Bhagala in Faridkot State in the house of a sowcar by a gang of six or seven men, armed with swords and spears. They wounded the sowcar and his wife, took away property, the extent of which is not known.

TELEGRAMS.

BURMA.

Motor Drivers in Rangoon.

New Rules for Identification.

RANGOON, July 23.

The Local Government have accepted the proposal, which comes into force from the 15th August 1915, of the Commissioner of Police, to issue special licence for professional motor car drivers, in which the photograph of the driver and history of the positions held by him with his previous employers, their names and addresses are to be given. A second photo of the driver is to be filed in the office of the Commissioner of Police also at the driver's own expense.

BOMBAY.

A ROBUST, WELL-BUILT
MUSCULAR PARSİ LADY.

Wishes to make Munitions.

Tired of Making Shirts and under Garments.

BOMBAY, July 22.

A Parsee lady writes to the "Times of India" "May I, through the columns of your paper, lay at the feet of the Indian Government our humble and devoted service in the making of arms and ammunitions? We are now sick of making pyjamas and shirts and undergarments for our valiant soldiers, and now wish to have something else by way of variety. Those of us who cannot leave their homes or are unable to undertake harder duties, may of course stick to the making of clothes. But for a robust, hardy, well-built woman like me to sit at home and work mechanically at the sewing machines and thus waste my masculine energy, rather than take my place in the factory and work like a man, is to my mind nothing short of semi-idleness and want of adequate patriotism."

The Manufacture of Munitions.

BOMBAY STILL IDLE.

A Chageman's Vigorous Letter.

BOMBAY, July 21.

Mr. E. B. Jeffries, a chageman in the G.I.P. Railway Workshop, Bombay, writes to the Press saying that some time ago there was such a stir in the papers about shortage of munitions and the urgent need of erecting factories for their manufacture in every place where it was practicable, that we were in expectation that a start on a grand scale would soon be made all over India, but nothing has come of it. Bombay with its vast resources worthy of this time have been in the forefront of the movement. Apart from the paid hands there is a great many here who would do all in their power to help. It is cruel to think that while our brethren at the front are fighting for their King and Country we here remain idle feasting our eyes on the telegrams full of horrors of war, our hearts throbbing with pity for them yet unable to move a finger to help them.

Lord and Lady Willingdon.

Visit to Servants of India Society.

POONA, July 22.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon visited the Servants of India Society this evening. They were received at the entrance by the Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastriar, President of the Society, and Mr. Devadhar, senior member of the Bombay Branch. The members of the Society now in Poona were then one by one introduced to their Excellencies. They were then shown the rooms occupied by the members. After seeing the many addresses presented to the late Mr. Gokhale during his tour in South Africa and the very valuable gold and silver caskets in which they were enclosed, their Excellencies saw the Guest House and the First Member's quarters. They then went round the gardens and the spacious Library of the Society, which they very much liked. In the library they spent some time in conversation with the members, after which they took tea. At the time of leaving they were garlanded by the President, and then left, expressing themselves greatly pleased at all they saw, after spending an hour on the Society's premises.

The Responsibilities of the Bombay Woman's Branch.

BOMBAY, July 22.

Lord and Lady Willingdon is making a great effort to help the women of the Bombay Presidency alive to the fact that their enthusiasm for the tasks undertaken by the Bombay Women's Branch of the War Relief Fund must not diminish, seeing the great responsibilities the Fund has undertaken.

Cheating a Hotel Manager.

A European Convicted and Sentenced.

BOMBAY, July 22.

Today, before the Chief Presidency Magistrate, Inspector Stenson charged a European named J. E. Halpin, who formerly held a commission in the 18th Cavalry Regiment, with cheating the Manager of the Hotel Magistie in respect of Rs. 250. The prosecution story was that on the 30th April last the accused came to stay at the Hotel and on the same afternoon asked the Manager whether he could cash a cheque for Rs. 500 drawn on the Poona Branch of the Bank of Bombay. The Manager said that he had not sufficient cash just then, whereupon the accused asked him whether he could cash a cheque for Rs. 250. The Manager consented and paid out the cash. Subsequently it was discovered that the accused had only Rs. 10-0-2 standing to his credit in the Bank on the date on which the cheque was drawn. Enquiries were made and a complaint made to the Police, who succeeded in tracing the accused to Sialkot. Halpin, in his defence, stated that he expected

TELEGRAMS.

that the salary due to him from the Army would be paid in at the Bank to his account and that was why he cashed the cheque with the Hotel Manager. He had subsequently lost his Commission and was prepared to repay the amount if sufficient time was given to him. He threw himself entirely on the mercy of the Court. Inspector Stenson brought to the notice of the Court that the accused, subsequent to the commission of his offence, had been convicted of cheating an Indian and sentenced to three months' simple imprisonment by the District Magistrate at Sialkot. The Magistrate refused to take this into consideration, as the offence was a subsequent one, and sentenced him to two months' simple imprisonment.

EAST BENGAL.

The Tenth Case of Dacoity.

Two Accused Sentenced.

BARISAL, July 22.

The Special Tribunal, yesterday, disposed of the tenth case of dacoity, in which three Mahomedans, Hatim, Jangu and Hamed, were the accused. Babu Indubhusan Sen conducted the prosecution. Babus Sarada Charan Sen, Sasikanta Gupta, Ashutosh Sen and Radha Charan Karmakar defended the accused. The case for the prosecution was that on the night of the 18th May last, a dacoity was committed in the house of one Harichandra Behari of the village Dasputy of Gournadi Police Station. Eight or nine men were alleged to have entered the house. Harichandra and his wife being aroused by their daughter-in-law, Sarada, managed to escape from the house and raised a hue and cry. In the meantime, the dacoits snatched away the ornaments from the persons of Sarada and took some quantity of rice and a wooden box containing Rs 200 in each. By this time, the neighbours collected in large number and the dacoits decamped. The accused Hamed, Hatim and Jangu were recognised by Sarada and Harichandra. Twelve witnesses were examined, who corroborated the first information. The Court convicted Hatim and Jangu under Sections 392 and 457 of the Indian Penal Code and sentenced them to three years rigorous imprisonment each. Hamed was acquitted.

The Eleventh Case.

The Commissioners then took up the eleventh case in which Kalu and Esomuddi stood charged with dacoity. On the night of the 14th March last, a dacoity was committed in the house of Chando Bewa of the village Kakchira of Banna Police Station. That night Chando Bewa was sleeping in a room with her grandson, aged about 14 or 16 years. Certain neighbours, were also sleeping in the veranda. Shortly after midnight 10 or 12 men entered the house. One of them sat upon the chest of Chando Bewa and tied her hands. They tied the neighbours also. The dacoits who were armed with Lezas, Ramdos and knives, threatened the inmates to silence. They demanded Chando Bewa to disclose the place where money was kept, but she refused to do so. Her grandson, however, under threat of death, disclosed the place, and the dacoits dug out the earth and secured Rs. 151 from two places. Chando Bewa recognised two men whose names she did not know. Information was lodged with the Police who investigated into the case and arrested the two accused and sent them up.

Distress in East Bengal.

CALCUTTA, July 23.

On account of the prevalence of famine condition in Eastern Bengal the tenants are unable to pay the rents and the Zemindars are borrowing largely to pay the Government revenue. At Naokhali distress is wide spread. Gratuitous relief is needed for three weeks more, and test relief work is necessary for some time to come. In the twenty-five centres of relief work Rs. 2,675 has been distributed.

SOUTH INDIA.

The Governor's Tour.

Arrival in Kurnool.

KURNOOL, July 22.

H. E. Lord Pentland arrived at 12-15 A.M. yesterday by special train at Kurnool. The arrival was private. The Collector Mr. Vernon, Police Superintendent Mr. Withinslaw. The Municipal Chairman Mr. Narasimha Rao were present to receive him. The Chairman garlanded His Excellency on alighting. All the main roads were decorated with welcome arches. The Public reception was held 5 P. M. yesterday in the Collector's Office which was tastefully decorated. All the prominent officials and Non-Officials in the District, and the Rajah of Jatpore were present. The Chairman read the Municipal Address and Mr. Seshasastri the District Board address. His Excellency making a joint reply said that he would bring to the notice of M. S. M. Railway the grievance respecting the inadequate service on the Kurnool Branch Railway. The Government will sympathetically consider the question of grants for the drainage system, relief of congestion and the new hospital. Government has hearty sympathy with the needs of the District Board and will consider any proposal made regarding the incomplete secondary school for Koilkuntla. One more Post Office and one additional Telegraph Office will soon be opened in the District. If proper men are available the Government will consider the nomination of Non-Officials as Taluk Board Presidents. After the reception His Excellency drove round the town. He visited the Abdul Wahab Khan's tomb famous for its flat arch. (From our Correspondent.)

H. H. The Gaekwar.

BANGALORE, July 22.

Mr. V. P. Madhava Rao, Dewan of Baroda, who arrived yesterday, will entertain Their Highnesses the Gaekwar and the Maharani of Baroda on Saturday at his residence, Patan Bhavan. H. H. the Gaekwar will open the proposed Sanskrit Academy on Saturday, when Professor Ranade, Ferguson College, Poona, will give the inaugural address on "Upanishads".

The Bombay Governor's Visit.
Programme Arranged.

SECUNDERABAD, July 22

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon arrive at Hyderabad on the 26th instant at 8 A. M. and will stay at the Residency. H. E. Lord Willingdon will receive His Highness the Nizam during the day, and will pay a visit to His Highness in the afternoon, and Their Excellencies attend a banquet at the King Kothi Palace the same night. On Tuesday Their Excellencies will visit Golconda and a dinner will be given in their honour at the Residency at night. On Wednesday afternoon Their Excellencies will attend sports at Futtah Maidan, subsequently leaving Hyderabad by special train at 10 p. m.

Floods in Travancore.

Loss Feared.

TRIVANDRUM, July 22

The monsoon is in full swing in Travancore and there is a constant heavy downpour for the last six days. The rivers are in flood. Loss of life and destruction of property are reported.

Weather Report.

SIMLA, July 23

There has been extension of rainfall in Gujrat and along the hills in the United Provinces. Fairly widespread rain has continued in the Peninsula, Burma, Assam and Bengal. Rainfall has been nearly generally in Lower Burma, Assam, Konkan, Malabar and Madras Deccan, and local in Upper Burma, Bengal, west United Provinces, east and north Punjab, Gujarat, Central India, Bombay Deccan, Hyderabad, Mysore, South-east Madras and north Madras coast. A few falls also have occurred in east United Provinces, North West Frontier Province, east Rajputna and Central Provinces.

The Principal amounts are Moulsmein 4 inches, Diamond Island, Kyaukpyu and Akyab 1½, Bassein 1, Myitkyina 4, Cherrapunji 8, Shillong 1½, Sibsagar 1, Jalpaiguri 2, Meerut 4, Mussooree 1½, Bareilly, Bhuj and Veraval 1, Marmagao 5, Ratnagiri 3, Karwar Mercara and Calicut 2, Mangalore and Trivandrum 1½, Cochin 1, and Waltair 3.

FORECAST:—Decrease of rainfall in the Peninsula and increase in Bihar.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

A Turkish Convoy Destroyed.
By Russian Torpedo Boats.

LONDON, July 20

PETROGRAD.—Russian Torpedo Boats have destroyed a convoy of fifty-nine Turkish sailing vessels bound for Tribizon with munitions.

The Wales Miners' Strike.

LONDON, July 21

As a result of the visit of Mr. Lloyd George to Cardiff the South Wales Coal Strike has been practically settled. The men's demands have been provisionally conceded with one exception which will probably be compromised. The Conference of M. S. M. delegates to-day is expected to ratify their Executive's acceptance of arrangement.

Strike on the Standard Oil Co's Estates.

LONDON, July 21

NEW YORK.—Five thousand employees of the Standard Oil Company at Bayonne in New Jersey have struck and six outgoing vessels are delayed.

మదరాసు కార్పొరేషన్

1915 సంవత్సరము జూలయి నెల 28 తేదీ

బుధవారము సాయంత్రము 5 గంటల 15 నిమిషములకు మదరాసు కార్పొరేషన్ వారి స్పెషలు మీటింగు జరుగును.

విషయములు

1. ఎ. ఎ. నె. 24. ఏ. కంప్లెక్టు, ప్రకారము ముచిసిటి స్పెషలుకిని, మురుగునీటి పనులకును గావలసిన పోతపోసిన ఇనుపగొట్టములను స్పెషలుచేసి ఒప్పగించుటకు గాను పెట్టుకొనబడియున్న టెండరులను ఆలోచించుట.

2. బిస్మిన్ మిల్సు సబ్ స్టేషను నుండి, ఒకటెనిమిళ్ళ, బ్రిక్ బిల్డింగ్, పరశువాకము హైరోడ్డుల వైపుగా పరశువాకము హైరోడ్డు, కెల్లెనురోడ్డు కలియుచోటు వరకును, బేసిన్ బ్రిడ్జి పవరు స్టేషను నుండి పల్లికువరకు, వర్మపాపు, మనగాను సర్రము హాస్పిటాలు వరకును, మిక్కిలిదిగువు గానుండు వరుస లై కులవేసి కొనుటకు ఉత్తరువు లిప్పించి పనినదిగా కోరుచున్న మదరాసు ఎలక్ట్రిక్ స్పెషలు కార్పొరేషన్ వారు పంపుకొనిన విజ్ఞాపనము.

3. మూటూరు లగ్నీయంత్రములకు యిండ్లను కట్టించుటకు పెట్టుకొనబడియున్న టెండరులు.

జనరల్ డిపార్టుమెంటు } జె. సి మొహోని
22 జూలయి 1915 } ప్రసీదించు.

జూ బు లు

విలేఖరులకు సూచన.

గతము గారి కాన్ఫిరమేషన్ సర్వీస్ ప్రకారము గారు కృష్ణాజిల్లాలో పర్యటించు. - 21-7-15-న తేదీ నుండి ప్రకటింపబడినది.

బులును రామజోగారావు గారి రాక, బకంపురము. - వాక్కు ప్రకటింపబడుచు విలేఖరిసూక్తము లేకుండు విమర్శ నము ప్రకటింపబడదు.

కే. కే. రావు గారు. కొత్తూరు. మాతృగీతన పుస్తక తేదీని తెలుపగోరెదము.

గుంటూరు వార్తలు. మునిసిపాలిటీలో ఆక్రమణలు. కంబంపాటి మహారాష్ట్ర గారి విషయము సురక్షము లేదు. పరీక్షింపబడదు.

I ఉపాకర్మ.

ఆయా. ఈ రాక్షసనామసంకల్ప రామాళ కృష్ణ త్రయోదశి మొదలు ఆర్యమునకు కృష్ణ పక్షివరకు శుక్రమాస్మయము.

కొండరు గ్రంథకర్తలు గురు శుక్రాస్తమానములందు ఉపాకర్మ చేయవలసినదనియు, మరికొండరు గురు శుక్ర మాస్మయములందు నూతనకటూరూకృతి చేయవలసినదనియు చెప్పియున్నారు. పంచాంగకర్తలు వారి సుప్రదానగ్రంథముల ననుసరించి ప్రాసించుచున్నారు. నేనును కొన్ని కార్యక్రమావళిచనముల ననుసరించి ప్రాసించితిని. ఒకటింటికి భేదము కలిగియున్నందున శ్రీమత్సరమహాసేతాద్రి విరువాతికులైన శ్రీ శృంగేరి శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు మహాదేవ సన్నిధానునకు విజ్ఞాపనపత్రిక పంపుకొంటిని. ఈ ఆమాళ కృష్ణ పంచమిది నమన శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు సంస్థానమునండి ఆహ్వానింప బడిన రాక్షసనామ సువత్సరీయోపాకర్మ నిష్ణయపత్రిక యందు సిద్ధాంత వైన మభ్యాంకితములు.

శుక్రమాస్మయము కల శ్రావణపూర్ణిమాస్మయ నిషేధించి నిర్దోషమైన ఆమాళపూర్ణిమ సోమవారము (26-7-15) ఆపస్తంబ-వీర ప్రాచీన పాపకర్మ చేయవలసి. బుద్ధ్యముల స్వకాళాధిపతియగు బృహస్పతి స్వప్రకీరణంబున స్వశ్రేణునకును సుందర శ్రావణశుక్ల చతుర్దశి సోమవారము (28-8-15) నవీర ప్రాచీన టూరూకర్మ చేయవలసి.

కార్యకేంద్రం సిద్ధాంతి రామకర్మ.

II కన్యమహాదనసభ.

ఆయా. ఇదివరకు నాలుగు కన్యమహాదనసభలు కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరిజిల్లాలందు జరుపబడినవి 5-వ సభ నీ యేడు మాస్మయలో జరుపవలసినదని యంతరంగకన్యకు యొకరుకు (తత్కర్తృత్వము) గానపాసింది యుడలేదు. ఇందుకు ముఖ్య కారణము కార్యరీత్యావలంబ ఆలసత్వము తోచుచున్నది. ఇదియే గాక నేను లనేకవిధముల పత్రికలలో సభావిషయక సమాధానములు గోచరుండైన ఒక్కమాత్రమైన కారణమున దెబ్బతెచ్చుచు బహిరంగసమాధాన మిచ్చి యుంకలేదు మరియు కార్యదృగ్ధి గారి కేకయో యరసర కార్యములు గలవనియు, అతివీరవలకు పని నివ్వనింపనట్లుయు తెలిసినది. పనియిగిసియునుగాడ చాలకాలమైనది. ఇంతవరకు నేనిధమైన ప్రత్యక్షముల సభావిషయమున జేయకపోవుట యటుండ పత్రికలలో సభావిషయమై తనాకమాపకుల కొక జవాబైన నీయటం కరుణోచనీయు. ఓ కార్యరీత్యావలంబ లారా! ఇంకనైన శ్రద్ధవహించి యుత్సాహపూరుకుల సోదరులకు తరుసమాధానము ప్రార్థితులు. ప్రస్తుతము గర్భస్థ వాక్కు మైనందుక సభజనపుటకు మీ గాకపోయినను, మీగు సమయమున జగత్తుకై తిరుప్రయత్నములుజేచు ప్రార్థితులు సాప్రాధిక కర్మపుష్పక పత్రికామూలమున సమాధాన మొసగుడు.

గుంటూరు. ఒక విద్యార్థి.

III

సందర్శనము - కోడలు

ఆయా. హిందూమతములలో ననేకలోపములుగలవు అందుముమై ది శ్రీమదుర్గాదేవి కొండరు అత్తగారికిందను

బాధపెట్టెడివారు గలరు కొండరు కోడండ్రలను బాధించు నాచు ఈదివరకులో నవనగరివలను దిట్టగు కొండ్రు తోనుడనున్నాడు వీరికిభర్తలమీద నాధ క్షిత్తుల; అత్తల మీదనా ప్రేమలేదు, మేలుదులన్న వా కట్టరు. తోడికోడండ్రు నా కోసిపెట్టుచున్నాడు, వీరమాయ, వీరిట్లు, వీరిపన్నా గములు భగవంతుడైన బట్టలేదు. చిన్ననాటనుండి తనభర్తలకు విద్యాబుద్ధులుగలిగి వాలో వైరముగానుండుట యిష్టము భర్తయింట లేనిసమయమున కక్కిరవారి పీనుపెట్టు బాధని వ్వియని చెప్పలేదు. అదేవిధమైనదైన మానవద్వితవారిని నల్ల రలోబెట్టి, నింక నెత్తిమీద మోపియొక్కను రావండునట్లు చేయుచు చాటుచాటు ఇంటిలోనున్న సామానుల నమ్మి సంసారముల ధ్వంసముచేయుచున్నాడు. అమ్మవారు కొండ్రు, నిష్కారణముగా పాపమేయుచున్నారని చీవాట్లు దిను వారింటిలోనుండు పెద్దవారు. భర్తలమట్టులకైతెలైన ఇంటికి వచ్చినవాడే మీకేయో గోగయరమ్మను అత్తగారింటున్నయెడల పంచేయరు, చేయుచున్నట్లు నటించెదరు నాచు గ్రామాంతములకుంబోయియో చకచకగా పంచేయదురు. శ్రీలింగుకుటుంబ కారణమేమి? జ్ఞానకూత్య లగువారికి న్నాతిత్వ మివ్వరాదు. ఈశతాబ్దము ప్రజలలో దైవభక్తి తగ్గుచున్నది. వోపకారబుద్ధి నశించిపోవుచున్నది. స్వలాభమే వారికి ప్రధానము. అందువలన దైవమత్తము కాన్పించుట లేదు సంసారముల మతభేదములకు మీలేచున్నది మన దేశమున మానవశక్తి అర కష్టముగా జేయువిద్యలేదు. వల్లన, గల్లన ఈలోపములెప్పుడు పోవునో యప్పుడే దేశము బాగుచును.

సంఘాభిమాని.

IV త్రిమిత్య సోదరులకొక మనవి.

ఆయా. ఆంధ్రదేశమునందలి రాజులనియు త్రిమిత్యులనియు వ్యవహరింపబడుచున్న రాచవారు పూర్వ కాలమునం దనన్య సామాన్యమైన పాపమ పరాక్రమములకు గవణదిన సంగతి ఆంధ్రలోక మెరియేయున్నది. అట్టిత్రిమిత్యులు నేడెట్టిని తిలోనున్నదియు ఆంధ్రసోమరు తెల్ల చెగిరివిషయమే!

రాజమహేంద్రవరమునందలి ఆంధ్రసామంత నికేతనమువారు ఆంధ్రులజ్ఞానాభివృద్ధి కుపకరించు గ్రంథరాజములను ప్రకటింప నమకట్టి ఇప్పటి కొకవర్సరము కావచ్చును. ఇంతటియందీ త్రిమిత్యులకు చరిత్రములను ప్రకటింప నిశ్చయించబడినది. అప్పటిప్పటియితరగ్రంథములను ప్రకటింపమత్సరమున కథను మొకచరిత్రగ్రంథమునైన ప్రకటింప బద్ధకంకలులై యుంటున్నాటి త్రిమిత్యసోదరులెల్లర తమతమ కుటుంబచరిత్రములను తామెగియున్నయితరవిషయములకు, తెలివినో ఒకగ్రంథరూపమున ప్రకటింపబడుచు ఆయాకుటుంబములపూర్వపుత్రాంతములుగొన్ని ప్రకటింపబడు నేరి సమగ్రమునట్టియు, గ్రంథాలు మొదటియు ఆంధ్రత్రిమిత్యులచరిత్ర కొంతకాలముగా వెలుగడగలదు. కాబట్టి అట్టివృత్తాంతములను యీ మాతృమాభాషాపత్రికలో ప్రకటింపిగాని మాత్ర ప్రాసీ గారి తోడ్పడుదులేని ఆంధ్రలోక మొత్తము మనపూర్వ వృత్తాంతముల ఆచారాగ్రామము తెలిసికొనగలము. అతితగ్గ గాక మనపూర్వల గౌరవమును మనము కాపాడినవార నుగురును. కావున, నా మాండ్రత్రిమిత్య సోదరులారా! వాచ్చి పను నాలింపుడు! కాలము వృథాయును పోవుచున్నది. జీవితములు కాల్వోములుగావు. తోడిపంపుములు మనకంటె చాలరెల్లు ఉన్నతస్థితికి వచ్చుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో మనకు చరిత్రములైన సాగ్రతరణదినవో మనసంఘము ముహూర్తికిరి ఆసోగతిసాయి గాకతప్పకు పేర్కట, విచారించిన జాగ్రములేదు.

వత్సనామ రామజగపతివర్మ.

V

శ్రీరాజ రాజ నరేంద్రాధ్ర భాషానిలయు.

ఆయా. 9-7-15 శుక్రవారమునాడు మా నిలయమునందు బ్రాశ్రీ పురపాలకులు కాశ్రీగారి యాగిపత్తయను నిక్కడికి సమీపమునందు మరికొండవాస్తవ్యులు నగు శ్రీమాన్ నర సింహాచార్యులుగారిచే ఆహ్వానధారసభ జరపబడినది. వరుసున ఆచార్యులగారు విశ్వవారములను మిగుల సుధృఢతో ఆవధానమున పూర్తిచేసిరి. వ్యస్తాక్షురము, నిషేధాక్షురము, దత్తాక్షురము, సమన్య పూర్తితో నింకను నమగనికి పద్యములు చెప్పయనచ్చిరి ఈ యిమిది విషయములై గాక చదవంగము

చీట్లపాఠ్యకలనాకుట, గంటలకులెక్క పెట్టుట ఉపాంగములుగ బెట్టుకొని యుండిరి. ఇంతియే గాక ఆంధ్రుల ప్రకృతసమగూడ నొక యుపాంగముగ తీసికొని యుండిరి. ఈ పండ్లెందు పనులు ఏక కాలమందు ప్రారంభించి రిగంటల కాలములో పూర్తిచేయగలిగిరి. ఆచార్యులవారు ఇంతకు పూర్వమున నీ స్థలమున ఆవధానం బొనరించి యుండిరి. కాని ఈ కార్యమును మహా సుధృఢతో పూర్తిచేసి యుందరికి నాశ్చర్యముగలుగజేసిరి. రాజపావణమును, ప్రజానామమును, లేక ఆంధ్రభాష కను హీనస్థితి నున్న యీ ప్రాంతమున నింతటి విద్యావంతులు బయలుదేరుట జూడ మన నుకృతచింత. మరియు చెప్పవలసి యుండును. ఆవధానము పూర్తియగు వరకు చాల రాత్రి యై నందున సభ చాలించి తిరిగి 12-7-15 తేదీన సభ జరపబడినది. చ|| రా|| రామకోటిశ్వరరావుగారుచుచు|| గురురాజ రావుగారు ఆచార్యులవారికి కృతజ్ఞతా వందనముల దెలుపుచు ఆచార్యులవారి మేధా శక్తిని కొనియాడుచు నుపన్యసింపిరి. పిదప ఆచార్యులవారికి తాంబూలాలు నిచ్చిరి అగ్రాసవాధిపతిగారి యంత్యోపన్యాసముతో సభ మగింపబడియె. మరల నొకసారి ఆహ్వానధానము చేయించి ఆచార్యుల గారికి పారితోషికమిచ్చుటకు తలంపుగలదు.

ఆంధ్రభాషా సేవకు

VI పోత నామాశ్మకవి.

ఆయా. భాగవత ప్రణేతరుల పోత నామాశ్మకవి బమ్మెరగివాని యని యిదివరకు ఆంధ్రపత్రికలోఁ బ్రచురించి యుంటిని పత్రికాసాతరము భిన్నాభిప్రాయము కావంకుటంకేసి ఏవోక మర్గాగీకాం"యి యిటీవల లభించిన యాధారములతో దీని నె మరల బలపఱచున్నాఁడు.

పోత నామాశ్మక డాటు వీరియోగి. ఇతఁడు రచించిన భాగవతమునకు సంపూర్ణ ప్రతి యొకటి బమ్మెరగి మూడుక్రొనుల మారయందున్న వేబ్బకొండ యుగ్రామమున నాంధ్రసాహిత్య పరిషత్తునాకి లభించినది. అందు పంచమ, ఏకాదశి, ద్వాదశస్కంధములు పోతఁడే రచించబడినట్లుల ప్రాచుర్యము కలుగుటయే గాక యామాభాషయు ముదితగ్రంథములతో బోల్చిచూచిన ననేక వ్యత్యాసములు కానవచ్చుచున్నవి. మఱియొకవిశేషము భాగవత వచస్కంధమున నిష్ట దేవతాస్మృత, కవి రంజితావ వచస్కృతానులతో నేర్పూరి నింగయ్య యిరువదిపద్యములతోఁబూర్ణభావ మొనరించి నట్లున్నది. లిఖితప్రతియొ దులుల గాక రెక్కన పుంధములందునులే వొక కంఠపద్యముతో కృష్ణాని యారంభించబడెను. ఇది గాక యాగ్య సాతపద్యములు మునితత్వ ప్రకములొందికావు. పంచమపూర్ణములొక వికాదశ ద్వాదశస్కంధములలో నిర్జీవత్వాసములంతగాలేవు గాని ముదితప్రతికంటె మార్పు తెల్లకరలవు. సుపూర్ణముగ పోతన రచించి భాగవతము బమ్మెరగినిరూపములభిరుదులు మానాదకుఁ దోడ్పడుచున్నది. పోత నామాశ్మకవినిరచించి బమ్మెరలో నొకటిల స్థాపించబడినది. అది బహుకాల కళ మునజారి నేటికి బాటకట్టు గాఁబడి యున్నది. దాని బమ్మెర పోతరాజుగారి యీ ప్రాంతములవారంగురు. అది పోతరాజు నకు జ్ఞాపకార్థముగ నిలపబడినదని యనేమియు చెప్పెదగ భాగవత వచస్కంధములలో "పంచమపూర్ణ" పురంబుయొ బోత" నను వచనముబుట్టి పోతనముగా రచించి వారు సమయొదితము పోతరాజు గారిచోటిలొ వాగొను నాచార మీదుట్టుపట్టుల విస్తారముగాగలరు ఈవిషయమై తలవిన కొలదిగ నాధారము తెల్లను లభించు రున్నది పోత నామా శ్మకవిగూర్చిన "పండిట్టు" అను దంపకవితియు నేలొండ పల్లిలో బొంబేయొద్ద గున్నటు, దెలియుచున్నది విచారించి యావిషయ మింకొకమాటు విశ్లేష గా ప్రాసెరకు అయితరాజు. జీశీకొటి గామా రావు

ఆంధ్రవసతి గృహము.

ఆంధ్రవసతి గృహము తిరిగి పూర్తియై గోధు నందున్న జను నిల్లయకు గృహమునందు చాలై రిక తేదీనండియు ప్రారంభింపబడినది. చేరవలదిన తెలుగు విద్యార్థులు వెంటనే దరఖాస్తులను పంపుకొన ప్రార్థితులు

ఆంధ్రవసతి గృహము.

C/O ఆంధ్రపత్రిక 7 తులశిశ్రీని, మదరాసు.

వృత్తాంత లేఖలు

రాజమండ్రి వార్తలు.

(ఒక విశేషమునకు నంది)

కాలమాససీతి.

రాజమండ్రి జూలై 17:—ఈ మధ్యకొద్దిగా గడ్డలు కురిసింది. కొద్దిగా ఎండలు కనిపిస్తాయి. గోదావరికి కొత్తనీరు తగులుటవలన జిగురువలన నదులు మొదలగు జున్నులు ప్రారంభమైనవి నీరు కాదుకొని ప్రాగెనువారు మాత్రము కానరాదు.

బడిలిలు.

గోరేతనపువారి కళాశాలలో నాటకాభ్యాసముగానున్న యన్వేషణవాచాని గాకిని, తాతానాథ్యుని గాకిని నైదావేట బడిలియనది.

పురమందిరము.

మాపురమందిరపు పరిపాలన గరిగలేదు. బల్లలు, కుర్చీలన్నిటినిగన మూల కేపడియుండవలెను. అచ్చటచ్చటిపట్టికి రెండుమూడు సంవత్సరములనుండి వాసనీల్లు కాలుచున్నది కాని పాగు చేయించువారులేరు. కార్యదర్శి గారేమి చేయుచున్నారో తెలియదు. పురమందిరముల గట్టించుట నుభయ కాద్యోగిపాలనా సంఘమువారు దీనిని గ్రహించెదరుగాక!

సర్వజనక పుస్తకభాండాగారము

వీరేశలింగ పుస్తకభాండాగారము.

ఈభాండాగార కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు గరిగా పని చేయుచున్నట్లు నోచును. పురమందిరమునకు బోయి యచ్చటల పత్రికలం బుడిచిందినవో వీరేశలింగ పత్రికలు వచ్చుచున్నవో తెలియదు. వీరి విజ్ఞానకల్పరి యిప్పటి కెన్ని మాసములనుండియో వెలుగుతుంటున్నది. ఈమధ్య వీరి భాగదాగారమునకు దేశాభివృద్ధికరములగు నుపన్యాసములేమియు నియ్యబడలేదు. ఈభాండాగారమునకు జరుగవలసిన బృహత్ జ్ఞానోత్సవము కో క్రిందటిసంవత్సరము జరుగలేదు. ఈసంవత్సరమున బడిలిగలనని తోచుటలేదు. ఈభాండాగారకాఖ్యుగు హిందూపాలకమాజు పెట్టుకొని కేటుగ వ్రాయునక్కరలేదు. కార్యదర్శిగారికి నైనను శిక్షింపకొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

అమావాస్య.

ఈఅమావాస్యనీరు మండలమున లేదా? వర్షములన కోమట్లతిప్ప యింకెవరైనాకారా? వ్యాపారములను చేయు వారందరు వర్షములే. వర్షభేదముకర్తలేదు. ఒక హిందూవులను తలంపరాదు. పుస్తకపుడిచిలవారు మహమ్మదీయులు. చిల్లర దుకాణముల వారు కంసాలు గుండ్రములగుడ వర్షములు. అమావాస్యవాడు చీట్ల పేకలతో గాలము గడవరాదు. దేవుని వారాధింపుడు. స్వార్థపరా యులై జీవింపకుడు. ప్రాకటల సలుపుడు, నీతిశతములం జనవుడు. ఇదియే మోక్షము, ఇదియే నిజమును. ఇదియే గారి మీ మీ క్యరహరములగున్పు ముచ్చటపుడు.

విద్యార్థులు - బోగము పేకలు.

విద్యార్థుల వివాహ సమయములందుగూడ బోగము పేకలు పెట్టుచున్నారు. విద్యార్థులే కొంతమంది బోగము పేకలు బుండవలయునని వాదించుచున్నారు. ఆహా! మా పురమున నిట్టి విద్యార్థులున్నారని చెప్పటం కౌత్యము నిగ్గుపడుచున్నాను. వీరి నేమనవలయునో నామ తెలియదు. జ్ఞానములేని విద్య విద్యకాదు. పెట్టిపోషించుటకొరకు చదువు చదువు కాదు. మీ అక్కలను స్మరింపించి మీ కల్పారాకొంటికో నామ తెలియదు. ధారాశబ్దంతో నాలోచింపుడు. మీగోరము గాపాడుకొనడు.

విద్యార్థులసభ

కార్య నిర్వాహకసభ జరిగి యిప్పటికి రెండుమాసములయినది. అప్పటినుండియు పరిపాలనాసంఘమువారు లేమి పని చేయుచున్నారో తెలియదు. సబోర్డేట్ కుల నచ్చు నేయించి కాలజీ లగ్నిటికింకను పంపలేదు. తేవమల్ల రాజగోపాలరావుగారితో ప్రతికనుగుంచి మాట్లాడినట్లు కానిం దు. పత్రిక కృషిమాసములకు వెలుగునో తెలియవచ్చును. మనకు మాటలతో పనిలేదు. విద్యార్థుల ద్వారముంది చంచాల మగు చేయుడు పని ప్రారంభింపుడు వానిసభ కాదని మాపుడు. విద్యార్థులేమి చేయునరని యాతేపించువారిని మాట్లాడకుండునట్లు పని చేసి మాపుడు, రెండు! చేల్పొనుడు!

నెల్లూరు వార్తలు.

సర్వోపశాని మానుమంతరావు.

నెల్లూరు రంగ నాయకులపేట వుల్లము నడిచి డిల్లీయు ను వర్తమానుల అట్టేడెడ్డ పడమటికట్టున వెన్నాడిరి

పుదమం 17 1/2 అండ్ కాలువవస్తుకు 16 సం॥ లు వరుసుగుల ఒక వైష్ణవశాలను స్థాపనమునకు పోయి ప్రవాసమున పడి చని పోయినాడు.

గతవారము లెక్క

1915 సం॥ జూలై 12,13,14 తేదీలలో విశేషవార్తలు కురిసి మా పురమున ఎండలు తగ్గివని. ఏటికి ప్రవాహమువచ్చి సర్వేపల్లి కాలువకు పూర్తిగా డి.పి. డబ్బులవారు నీళ్లు పెట్టివారు.

మనిసిపాలిటి

మనిసిపల్ సాగిలింజు అప్పవర్షుకు నిలిచిపోయి 4 రోజులకు వక్రకోణ దొడ్డు శుభపరుస్తున్నను సుమంట్టుఅందరు యితర గ్రామములనునందున పేయరుల కష్టములు చూచుటలేదు. చెప్పకున్నను మనుష్యులు దొంగలేరు అని మేస్త్రీలు జవాబులు చెప్పవచ్చును. యాలాగున రి మాసములనుండి జరుగుచున్నది. యీ గ్రామములు కొంజిలు మాటా దరిచేత వాట్లు కాకలెనని బలిమాలి నేయించుకొనుచున్నారని యీలాటిసంగతులు విచారించరు. శక్తికూర్తై ప్రభుకు. వారు మాయుండెట్లు రానేరారు. కొత్తకొళాయిలు యింటి ప్రజలకు యివ్వరు.

నీళ్లు పూయలేదు అంటారు.

నెల్లూరు డిప్రీట్టుమునపు రోజులు కాజుయోకలపు మీద పోయినారు. వక్రకోణ కొంచెము యెసిలిక గా వున్నది

నెల్లూరుపురమున రేబల లక్ష్మీరంగారెడ్డిగారు కట్టించిన టెన్టేవోలులో యేమి సభలు గాని నాటకములుగాని పెద్దమనుష్యులు పత్త్రహించె అలంకారము గా వుండక తాళం చేతి పూకి దూరముగా వున్నది. రీడింగరూముకు మాత్రము యుద్ధపుకాగితములు చదవవలెస్తాను.

ప్రేక్షకులపేటలో కక్రకా అయ్యవారి దేశములో గజేంద్రమోక్షము వుత్సవములు 10 రోజులు జరుగుచున్నవి. పండిట్ల సాగముగా చేరిగారి అన్నరానము వైశ్యులు వారి ధర్మకర్తలు జరపుటలేదు. ఇంతవరమానము వుండే గొప్ప వక్రక వైశ్యులు చూచితే విశదమగును.

(అక్కరాయి వెంకటరాచయ్య)

మన్యసిపల్ ధర్మవైద్యశాల.

ఇచ్చట రోగులకు విచారణ అత్తలయ్యు. వచ్చిన రోగులకు మందులిచ్చి పుపుట ముండవ్వము. ఇప్పటిదాక్టరు వారు బీదజనులయం దతిప్రేమగలవారైనను, నెల్లూరునందు పాపాతికరోగులు వీరి ధాకమున ఆలస్యమునకును భయపడి స్టోకావారుపేట వైద్యశాలకు బోవుచున్నారు. వారిపని చాలకష్టతరముగ నున్నది. కారణము విమర్శనీయును. ఎచ్చట జనసమృద్ధి యెక్కువగుచుండుటచే పేటకొక్క వైద్యశాల యుండగని జనులు ఆరోగ్యరంజులు కావారు.

మూలస్థానేశ్వరస్వామివారి కేవాలయము

అనాదిమగు స్థలము. బ్రహ్మీ విచారణము చక్కగ నున్నది. వారిలో శ్రీయుత కొత్తూరు ముప్పయిశ్రేష్ఠిగారు మిక్కిలి శ్రద్ధాధర్మలతో స్వామి కార్యముల నిర్వహించుచున్నారు వారును కొంతమంది మూలపేట వాస్తవ్యులను చేరి ఈఆలయమున హిందూమతగ్రంథనిలయుమున స్థాపించి దలచి యున్నందుకు హిందువులు కృతజ్ఞులు. వారిపూర్వీకులు దేవాలయముల చరిత్రజ్ఞాపకమునకు దెచ్చుకొనుటకు ఇదియొక సాధనముగా నున్నది. నెల్లూరునందలి శ్రేష్ఠులందరు ఈసా కార్యమున సాధింపగలిగి యున్నారు.

కేవాలయము నందలి దొంగతనములు.

శ్రీమూలస్థానేశ్వరస్వామిదేవాలయమున కొన్నిరోజుల క్రిందట కొన్ని నగలు పోయినది. అందుకుగాను ఒక అప్పవని భద్రకృత చేసియున్నాడు. తిరిగి మూడురోజుల క్రిందట మరికొన్ని నగలు పోయినవి. పత్తెలు దొంగకుటలేదు. ఈ కాలమున భక్తిశ్రద్ధాపరులగు అప్పకులు దొంగకుట అరుదు. అర్చకుల నీతికి భంగము కలుగుచుండుటచే ఇట్టి అపస్మారకములు గలుగ వలసి వచ్చుచున్నవి. కేవాలయము నందలి బోగము దాని స్వామివాద్యవృత్తికి యోగించిననే కాని మంత్ర విహీనులగు పశువు అర్చకులకు ముచ్చుద్ది కావాలను. ఇట్టి దొంగతనములు సామాన్యముగా బోగమువారికి అర్చకులకు గల స్నేహభావములచేతనే గలుగును.

ప్రతికాపాతకులప్రాకారము

1. పత్రికలలో హిందూదేశవార్తలు పూర్తిగా నుండవలయును. 2. విదేశవార్తలను అట్టిచేరి. విలన కొంచెముగా నుండవలయును. 3. అట్టిపత్రిక ఆంధ్రప్రతిభ ఒక్కటని చెప్పవచ్చునని ఉత్తరజిల్లాలవిషయమే యెక్కువ. 4. ఇంగ్లీషు హిందూపత్రికలోని విషయము లిందులో నుండవు. 5. ఒక

విషయముతోనే పత్రిక నిండించక నివసము ప్రతిజిల్లా విషయములు సంగ్రహముగా వెల్లాయుండవలయును. 7 చందా చార్జ్ అభిప్రాయముల మేరకు వార్తాసంస్కరణము చేయవలయును. 8. ప్రతిజిల్లావార్తలని తెలిసికొనునట్లు వాటిపేర్లు ప్రైవేటులో చేయించుటమంచి. 9 మధ్యమధ్యవక్త-9 ప్రకటనలుండవలయును. 10. చదువార్తల పద్యములు వింతలు మాస్యమునుండి తీరవలయును. 11. ఈవిషయములు ఆనేగూ పూయించుట నేరంబి. మరయు ఈవిషయము లన్నియు దేశముల ప్రార్థనలుగా తలచి, వారి ప్రార్థనల కనుగుణ్యమగుట్లు వార్తాసంస్కరణము చేయునపుడు ఆంధ్రప్రతికాధిపతులకే చెల్లును. అట్టివార్తాసంస్కరణము వారసీరే "ఆంధ్రప్రతిభ" దేశమాతృకయగుట అంత అధికయోక్తి కావాలదు. ఆంధ్రప్రతికాధిపతులకు ఆమితశ్రీ గలుగగలదని నమ్ముచున్నాము.

ధర్మల దుస్థితి.

విధవలగు స్త్రీలు వారి జీవితముల గన్వలాటలయందును, పొడిగింటి క్యరహరంబులయందును, ఇతర దుస్థితి నలయందును, దొంగ సవ్యాసుల పురాణశ్రవణములయందును, కార్యోపాతములయందును, గడుపుచు నిరయము జెందుచున్నాడు. అట్టివారు విద్య నేర్చుకొని తమ సర్వకాల సవ్యరస్థలయందు దేవుని ధ్యానింపుడు, అనేక పరిశ్రమల చేర్చుకొని తమజీవితములు నీతియందు ప్రవర్తింపజేసివారు ధర్మగురురు

నెల్లూరు మూలపేటయును స్థాపించబడియున్న శ్రీ సరస్వతీపూజము; 27-6-15 తేదీన ధర్మపరమందిరము నుంచి సర్వజను బాధితముగా జరుపుకొని జ్ఞానము సంపాదించ వలగు నట్లు ఏర్పాచియున్నాడు. ప్రతిదినమును సురాసరి 21యందిపాంచముల వచ్చుచున్నాడు. నిరుంధులు ఆయ్యవేయించుటకై రు 4 లు విరాళమునొసంగి శ్రీముతి అశిక్యాల గురునాథ రావుగారు వందనీయులు

యోగ్యురదేవస్థానముల దుస్థితి

(యథార్థ వాది.)

మా గ్రామము కృష్ణాతీరంబున ఉత్తర కల్లూరు మీలో చేరిన కృష్ణామండలములోని ఒకపల్లెకూటము. యీ గ్రామంబున "శ్రీ సకలేశ్వరస్వామివాద్" ఆలయములు పూర్వము ఒక శతాబ్దము క్రిందట మాగ్రామ కరణములవల్లనే కట్టించబడినవి వాడుక. ఆమూలములకు కనీసము పాను. ఒకటకు రు 2000 (పందెండు వందల రూప్యముల) ఆదాయము రాగల య 20,00 ల యీనాం (మాగాణిపూమి) వుండియు వాటి దుస్థితియేమిని వర్ణింపగలను. ఆరణ్య గోదూలేవు ధ్వజ స్తంభములా నేడోరేపా వీధిని బోవువారి పయిన బడులాగున నున్నది. ఆరణ్యంబు అర్చకులు మేములతో పకువులు కట్టుకొనుచుండిరి. పురుట పిడకల గుడిసెలు పేద గోతులు పెట్టుకొని వివిధోగియగుకొనుచుండిరి. యొకమట్టు పట్టులవారుమాడా అప్పవైద్యుడు పశువులను కట్టి నేనుకొనుట కలదు అర్చకుల పాల్గొంట్ల పంచములు. అవసర మున్నప్పుడు వారలవల్ల పశుభయమేయించుచుండు ప్రజలు యీ ఆలయములనుధ్యగా పోవుచుండురు. ఇందువలన పొరుగురు వారు పంచములు సహా యీ గుడులనుధ్యగా పోవుట తటస్థపడుచున్నది. ఆలయములోకి దేవుని నేనించుటకు బోవువారి పయిన ఆలయములు పశులాగున వున్నవి. వరాహముల విహారములు ఆరణ్యలో మెండు

యీనామలమీద ఆదాయమంతయు అర్చకులకేయు యితరాదాయములు ధర్మకర్తల కేతము. ఇంక ఆంజనేయుల కోవిల యొకటియున్నది. దాని విషయములో మరయొక తరి విన్నవించెద. యీ ఆలయములలో ధర్మకర్తల కలవు ప్రకారం నడచుకొనినవారే చేతుకలు చేయించవలెను గాని లేకున చేయించుటలేదని నిర్బంధము గలదు. శివ ప్రదక్షిణముగాని ఆంజనేయ ప్రదక్షిణముగాని వెళ్లినట్లయిన కట్టు కొయ్యలు తగిలి కాళ్లు పుండు పడవనార లేరు. విష్ణ్వర్చకులు తండ్రి కొడుకులకు సరిపడదు. గ్రామాంతరములు తిప్పు వేంచేయుచుండురు. వైద్యమునకుమాడా ఒక్కొక్కప్పుడు నష్టమే. వారు భుజించి పెట్టుచున్నను ప్రతిరోజు ఆయన తపస్వండా పెట్టుచుండవలెదా? యింత ఆదాయ ముండియు యీ ఆలయముల దుస్థితి యాద కడుంగకు విచారము. ధర్మకర్తలు దయయాచి యేదిధముగా నయినను ఆలయములను చుంచి లోకి తెచ్చెదరని నమ్మకము

స్వార్థిమహాసభ

ఎవరు కావలెను?

(డబ్బుపాపరావు.)

ఈ సమస్య గాఢ విచారమున జన్మించినదేమో? తనవిధియేమి? అయిన ఈ ముద్రేకలు పాశ్చాత్య దేశ పాఠశాలలు విశ్వవిద్యాలయములు పాఠశాలలు విశ్వవిద్యాలయములు ఇప్పటికే శిశువిద్యాలయములు అలభ్యత పొందుచున్నవి. అందుచేత యమునానది బాణరయొక్క సవరణ ప్రాంతములకు జేయుచున్నారని చెప్పవచ్చును. అట్టి దేశ తమదేశమేదో తమవిధియేదోయోగ్యమైనదేమో? ఆహంకారముపాతదా? లేక మరేదైనామైనను అసకార్యకాలాధికారములను తిరిగివచ్చుచున్న కీటములెరిగివచ్చునని ఇట్టివిషయములు సమీక్షించినచో కాని యేదోవిధముగ విశ్వవిద్యాలయములను వేరీయున్న పాఠశాలవిషయములు తట్టునో? విద్యార్థులను వలెనో చూచుచున్న విశ్వవిద్యాలయము అట్టిస్వతంత్ర మిచ్చుట దుర్లభము విశ్వవిద్యార్థులు మారినగాని పాఠశాలవిద్యార్థులు

అవును. దాని మార్పుగోచరమున ముందేదేము, మననాయకులు అట్టివానిలో మనము జోక్యము గలుగజేసికొనిన అదనిమనాని పండ్ల కట్టులాచునటులుండును. బాల్యము రాజకీయవ్యవహారములలో జోక్యముండరాదని మననాయకులు చెప్పవచ్చును. విద్యార్థిదశలోనే మనము నీతి మత, సాంఘికవ్యవహారములు నేర్చుకొనలెను. ప్రపంచమునందు కన్నులువిప్పి చూచుచుండలెను. పాపపుణ్యముల తారతమ్యములరయనలయను. భీతినివిడచి వైరమువలంబించునలెను. మనసోదరబృందములో నెందరు అజ్ఞానాంబుధిలో మునిగిలెక్కింపరాని సీగరెట్లు, బీడియన్, నోటబిడికొని నాసికగుండ పొగును రప్పించుచు తమ ముందరమగు హృదయమును విషంబుచే నింపుచున్నారని వారి పాఠశాలాధికారులు లేక యాధీశమున్నంత కాలము దండెందురు. శిక్షితకాలములో వారి బాధ్యత కనుగొను వారెవరు? విద్యార్థులకు గాను మన యాంధ్రమండలములో యెన్ని సిగరెట్లు గంటకు ఖర్చు అవుచున్నవో యొకటి నాలోనింపును. తన సోదగ విద్యార్థులు తాను నొకమాత్రమొక్క సంవత్సరమునకు తమ నేమభిమతులు లొకటి యరియు ప్రతివిద్యార్థియు కలవినగాని లాభములేదు. అట్టి వికమత్వము ఏకీభావము నొందిన గాని తా మేకార్యము నెరవేర్చు జాలరు. తా మొనర్చుకలసిన కార్యములు జేసేటటులవు. మీరు దుర్వినియోగములకు తగుల జెట్టు ధనము నొక సూక్ష్మనియోగమునకు వినియోగించుట. మిత్రులనున్న బీద బాలురను మీవలె జూచుకొనుదు. ఎండవను వానరును వాడుచు తడియును యాపంచకు యీపంచను జేయున్న మానవుల యందు కనణగల్గి రాత్రిపాఠశాలలు స్థాపించబడును. విదేశీకస్తువులున్నా గాని కనణగలక కానేరదను పిచ్చిద్రవ్యము పొందోడును. కలవుదనులలో మీ స్వగ్రామములందు మీరాసన్నకలసిన కార్యమునకు మితిలేదు. పుస్తక భాండాగారములను స్థాపించి రెండు మూడు దినముల కొకసారి, నీతి, మత, సాంఘిక ఉపన్యాసము లిచ్చుచు గ్రామముల నందఱు భాగదా గా రాభిలాషులుగా జేయునలెను. ఆ గ్రామమునందలి కుభ కార్యములనుచును లోకోపకారకత్వములు సభాకట్టుములకలె నిరపరచలెను ఆకట్టుములు, లోకోపకారములకు వినియోగింపును. రాత్రిపాఠశాలలను పోషింపును. జాతీయవిద్యాలయములను గాపాడును. బీదవిద్యార్థులకు ధన సహాయముచేయును. కనకపుత్రులను లచ్చిత్రించి సోదరవిద్యార్థుల కండజేయుదు. మిత్రగ్రామములలో సౌకర్యములరయుచు, చేయుచు మీరు మీ గ్రామముల ఆరోగ్య సౌకర్యములను చూడవలసినవారు మీరు. అట్టిగ్రామములలోవిద్యార్థులందఱునొకసంఘముగా గూడుదు ఆ గ్రామములలోకతాలాకా సంఘముండలెను. ఆయామండలములలోని తాలుకాసంఘముల కొకమండల సంఘముండలెను. వీటికన్నిటికి విద్యార్థి మహాసభ అధికారులు. అక్కడనే విద్యార్థులు తమ విద్యార్థిత్వములను నేర్చుకొనుదురు. విద్యార్థిత్వము రాష్ట్రమున కెటులు పయోగము అనాడే చెలియగలదు. ఆదికమున

మనము పెద్దల హితోపదేశమును నవిస్తరముగ వివరము కలవులలో స్వగ్రామముల కేగుటకునగా స్వగ్రామము నితి గతులముట? కని ప్రతివిద్యార్థి తలచవలెను. ఈపద్ధతిగూడ తమ విద్యా సంపాదనములో నొకభాగము ప్రతిబాణండు తలచవలెను. విద్యార్థి దశలో జరుగవలసిన యంతములన్నీయు బోధించుచు నొకపత్రిక ప్రచురింప బడవలెను.

విద్యార్థులు దేశసేవసంఘములుగా గూడవలెను. ప్రతిపాఠశాలలోను విద్యార్థులు తప్పక యుండవలె. దావలస తాము వైద్యకాశ్రమము నేర్చుకొనుటయేగాక తమ సోదర సంఘమున కెంతటి మహోపకారము చేసినవారగుదురు? ఇట్టి సంఘములు దేశమున కెంత యుపకారము చేయునలెను? ఇట్టి విషయములు నేర్చుకొనుటకే యిట్టి సంఘములు స్థాపించుటకే యీ విద్యార్థి మహాసభ కావలెనని యిన్ని దినములనుండి మొట్టమొదట గుర్తు గలిసి యాలోచించుకొనుటకే నాలుగవ కొకసారి సమావేశము గావలెనని మేము ప్రాముఖ్యము. మేము రాజకీయ వ్యవహారములలో ప్రవేశించుట మాకేము తెలుసునని ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్య విషయములో ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు జేరగ పైకొచ్చి గానలసిన విషయము మొదలగు వానిలో జోక్యము కలుగజేసి కొనుటకు మాకేము హక్కు ఉన్నది? తమ దేశాస్థితిగతులే తమకు చెలియనలెను దేశపు స్థితిగతులు చెలిసికొనుట కనకాత మెక్కడ? మన నాకుకులలో కొందఱు దలచునటుల రాజకీయ వ్యవహారములను యీ సభకును నెంతమాత్రము సంబంధముండదని నిశ్చయముగ జెప్పుచుంటిని. పెద్దల సహాయమువల్లనే జరగవలెనను నూహతో నాంధ్ర మహాసభ జరుగు దినములలో యీ పట్టణమునందే జరుగునటుల ఏర్పాటులు గావించబడినవి. రాజోవు ఆంధ్ర మహాసభ కాకినాడలో జరుగవలెను. విద్యార్థి సభ గూడ యక్కడనే జరుగవలయును కార్యనిర్వాహకసభయైన ఇప్పటినుండి ప్రవర్తించుచు నుండునని లాభములేదు. ఈ సభ విషయమై కాకినాడ పౌరులు బాగుగ నాలోచించి మాకు తగిన సహాయములకు నెరవేర్చినదని నమ్ముచున్నాము ఏవట్టయిన సభ జరగనో ఆట్టణవాసులు ప్రాసాదించిన గాని కార్యము నెరవేరదు. ఈ విషయము బాగుగ నాలోచించిన వారు ఆంధ్రమహాసభ దేశ సేవకొక యుపయోగమే

యంతకన్న యీసభ యెక్కువ యుపయోగముల యొక మానరు. రాజోవు సభకు మన యాంధ్ర విద్యార్థిత్వ సందర్భము విచ్చేసి పెద్దల హితోపదేశముల నాలకించి మీరు చేయవలసిన విధిక్రమములను జేయుచు దేశభక్తి స్థితి ప్రకటింతురగాక!

బొంబాయిలో దేశీయ నాయకత్వ ద్వయ:— బొంబాయిలో మెడికల్ కాలిజిస్ట్రేషన్ మన చట్టము నేర్పరచునపుడు దేశీయయత్యలకు, చారిత్రాత్మకమునకు నేర్పరచున భంగమును కలుగబోదని యొప్పించి యున్నారని మొన్నటి “బొంబాయి క్రానికల్” పత్రికలోని విషయము కొంత శోచనీయము. పునవసరములో విద్యుత్తి 25 సంవత్సరములనుండి ఆయుర్వేద వైద్యకాలయొక్క సర్వజనాదరణీయముబదిచేయుచుండెను. ఇటీవల పునవసరతెచ్చును అచ్చటి కమిషనరుగలసి (జిల్లే) మన చట్టము ప్రకారము పట్టపరిక్షయందు కృతార్థులుగానివారు పరిక్షేయరాదనియు, ఆయుర్వేదవైద్యకాల పట్టపరిక్షాసాధులకు నిరపుగాదనియు జెప్పి, యీవైద్యకాలము మూడుటకు మునిసిపాలిటీవారి నొత్తిడిజేసినారట

ఉదయింది లెక్చరు:— బొంబాయి నెషన్లు జడ్జి గారిచే నురికిత ధింపబడిన కామవెకటపు, కరణవెంకటేశాయవద్దనుద్దాయలను, ఉత్తమ వ్యాయాసముగా అప్పియజేసిరి. ఈ ముద్దాయి లిగవురుకు మరి నలుగురితో లాలోచింపి యొకనినిజంపి చెరువులో పాలివెట్టికట్టు ఫిర్యాదు చేయబడెను. వైద్యయొక్క సాక్ష్యము ఫిర్యాదుల వాదముతో కేకీభరించుచున్నదని నెషన్లు అప్రిప్రాసరణి యద్దరు ముద్దాయిలకు నురికిత, మిగిలిన గురువుకి ద్వీపాంతరవాశితును విధించెను. కాని ఉత్తమ వ్యాయాసములో గొట్టి రిచ్చిమెండు గారు ఫిర్యాదులను 3 సార్లు వాజ్యాలమునకును వైద్యుని వాజ్యాలమునకును పరస్పర భేదములన్నట్లు గనపరచి, ముద్దాయిలందరు నిర్దోషులని వాదించెను. వ్యాయాసత్తయి రిచ్చిమెండుగారి వాదమును అంగీకరించి, ముద్దాయిలు అర్హులను విడుదలజేసిరి

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
 అందరి ముగస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాలమునుండి అపూర్వనాసనమును కలను. ఆలోకవోల సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు చేతిరుద్దలోగాని చొక్కాలు వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచివెంటట ఒక సందవనము మధ్యలోనుండు యొక సుఖమును వాసనను అసభవించ వచ్చునో అంతఅసభవించును. ఇతర వాసనలు యేవేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదనమే ఒకబుడ్డికి ప్రాసించువును.

వెల 1/2	ద్రాము 1-కి రూ 0.8-0	వి.సి. చార్జి రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము
1	ద్రాము 1-కి ,, 0.12-0	
1/2	అవున్సు 1-కి ,, 2.0-0	

ట్రాన్స్మిల్లహార్ సుగంధకార్లు ఒకటికి వెల 0—1—0.

వీటినితీయునపుడు ట్రాన్స్మిల్లహార్ రను శేరుకు పోషించి తీయవలెను. ఈసుగంధ ద్రవ్యములు ప్రతి మహిళకును గొప్పగొప్ప కేరుగల మణిములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు :—ఆగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమిక్ కంపెనీ, నెం 15 జూమారునీగు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్ :—మేహతా పునవత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, వైసబాక్ కోడ్, భూలంగడిసమీపం, మద్రాసు.

USE KATOL
 AND MOSQUITOES WILL WORRY YOU

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది
కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుగుబాటు మున్నగు క్రిములుబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0.5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును సారవోలును. 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ. 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చిను నను, పడకటిండ్ల పొడిగు నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేటిలను చిరుగుబాటునుండి కాపాడును. ప్లేగు, మైసాయిడ్ మలేరియావోగములు చాకుండ కాటోలు వత్తు కాపాడుచుండును ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నుండునని ముందు నేరదు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములయందు ఆమెలుగాను పలికవలను గొప్ప బహుమానములను పొందినవి. అందులకును కంపెనీ, జనాక, జవాహర్ వారిచే లియారు చేయబడినవి.

సోలు ఏజెంట్లు :—
 టి. హర ఆంధు కో, 16 వైసబాక్ కోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు వరమామృతము

లో ప్రఖ్యాతి మైనది గను.
ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1-1 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శిలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు
నొప్పులు, కీళ్ల పొట్టు, పక్షవాతము, వాపులు,
గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
అమృతము వంటిది. నువాసనగలిగియుండును.
చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి
లోకలి నొప్పులు నశింపజేయు పోగలవు.
దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.
పంచభావచీటి మాచిలోనిన హాగము గలుగదు.
అమృతాంజనమునకు సాటివేరులేదు.

అమృతాంజనం డిపో, 03, ఫ్రేంకోడ్డు బొంబాయి; లేక రీ తంబు సెట్టినిధి, మదరాసు.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది వనోపధి సారాపరిల్లా సెక్రటరీజులను మరియు కల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ల పొట్టు, పాకివామవు పొట్టు
ర కలట్టు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్మమునకు కాంతిని గలిగించును. వాడినంత
తలకు పుష్పిని గలిగించును సెక్రటరీజులు కుద్దిపజిది వృద్ధిచేయును దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. గెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుకడును. సీసా రెండు. 1-4-0.

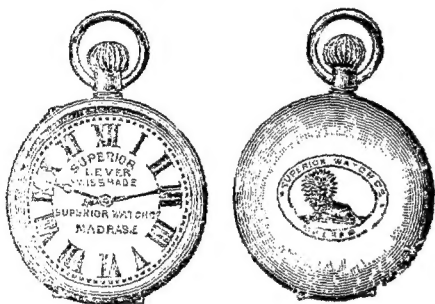
కుష్మంతుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు
బతు మందు) నాగవల్లి తైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్లు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజీ 0-4-0.

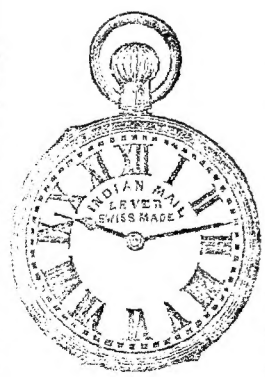
ముందు

వెనుక

నే మిదివరకు తెలుగుదేశము స్వీకరించునండి తక్కువ
వెలలో వైగడియారమున రప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా
పంపుచుండఁది యందఱతెలిసినదే. ఈ ఘోరయుద్ధముయందు
నన, ధుఃఖ్యం ప్రయాణలకు వెనుదీయక మనపటికన్న మేలి
మిగ నుండఁజూచునది లెంపుతో వైచిత్ర్యమున నుండుమాదిరి
గడియారములను ఈ మాడతూరి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు
ఁజూపఁజిల్లదులు అధికముగ తెలిసిన వీధిసాదలును కాని. యానం
దింతురను న ద్వైతముతో నచే వెలకే యిచ్చెదము. మునుపటి గడి
యారము రఫ్ మాన్ మెంటు. ఇప్పుటిది గిల్టయూమ్ మెంటు ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును.
దీనికి దానికి నుంచిమానియెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనిమేరు ఎర్రనిసిరాతో రైలుమీద నుండును.
“మి.మామ” గుఱుతుతో మాపేరు గడియారము వెనుకమాత్రా చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు
ప్రేగుమాదుక్కు. దీని పనిచారితన మహావ్యయ చక్రవార్తముల కెప్పు లమర్చియుండును. డెప్టుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
దూముండును. దీనిచే గడియారమును చూచు మొదలైనవి చేరవు. వేయేల! ఒకటితెచ్చించిమాడుదు. ఈ గడియారము
మృదువై మైమిద మాకంపెనిమేరు గడియారము పేరు గిల్లు ఆక్షరములతో నుండును. వెల్మెమాత్రా బాతెలున గ్యారంటీ
బ్రతముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇది మాత్రాకై సిద్ధపఱచఁజేసినది గాన వెనుకదనుండదు. వీధిసాదలును గొనడు
రనియే తక్కువవెల పంచితిమి. వెలస్వల్పమైన ఫలవశికమని యనభరమున తెలి
యినది. దీనికి వెనుకమాత్రమై మాప్రేమమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత
గడియారముల కన్న భేదముగలది. కాన మాగడియారములను గొనవారు మార్కును
జూచి తీరవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానము చేతయెడలి, డెప్టుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
దూము కలిగియుండటచే, చాలకాలము నుండు తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తి
నన, బాణదీనన, గుఱుపు స్వారిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగను. సుయెనకాల
పాడు మాపుచుండును. మే మూరకకర్ణించుటచే ఫలమేమి! ఒకగడియారమును దీని
వంటిమిదిన నత్యధికములు వెలియును. గడియారము వెట్టవై “ఇండియన్ మెయిల్”
అను పేరుండును. వెల్మెమాత్రా గ్యారంటీపత్ర మలికించియుండును.

ఇది మాత్రాకై సిద్ధపఱచఁజేసినది గాన వెనుకదనుండదు. వీధిసాదలును గొనడు
రనియే తక్కువవెల పంచితిమి. వెలస్వల్పమైన ఫలవశికమని యనభరమున తెలి
యినది. దీనికి వెనుకమాత్రమై మాప్రేమమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత
గడియారముల కన్న భేదముగలది. కాన మాగడియారములను గొనవారు మార్కును
జూచి తీరవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానము చేతయెడలి, డెప్టుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
దూము కలిగియుండటచే, చాలకాలము నుండు తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తి
నన, బాణదీనన, గుఱుపు స్వారిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగను. సుయెనకాల
పాడు మాపుచుండును. మే మూరకకర్ణించుటచే ఫలమేమి! ఒకగడియారమును దీని
వంటిమిదిన నత్యధికములు వెలియును. గడియారము వెట్టవై “ఇండియన్ మెయిల్”
అను పేరుండును. వెల్మెమాత్రా గ్యారంటీపత్ర మలికించియుండును.

ఇది మాత్రాకై సిద్ధపఱచఁజేసినది గాన వెనుకదనుండదు. వీధిసాదలును గొనడు
రనియే తక్కువవెల పంచితిమి. వెలస్వల్పమైన ఫలవశికమని యనభరమున తెలి
యినది. దీనికి వెనుకమాత్రమై మాప్రేమమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత
గడియారముల కన్న భేదముగలది. కాన మాగడియారములను గొనవారు మార్కును
జూచి తీరవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానము చేతయెడలి, డెప్టుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
దూము కలిగియుండటచే, చాలకాలము నుండు తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తి
నన, బాణదీనన, గుఱుపు స్వారిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగను. సుయెనకాల
పాడు మాపుచుండును. మే మూరకకర్ణించుటచే ఫలమేమి! ఒకగడియారమును దీని
వంటిమిదిన నత్యధికములు వెలియును. గడియారము వెట్టవై “ఇండియన్ మెయిల్”
అను పేరుండును. వెల్మెమాత్రా గ్యారంటీపత్ర మలికించియుండును.

నైరక్
కాడి
లో
హోయిస్టి
యు జనుల
గలదు. ఆరో
మును గలిగి
లలో గురుత
తేయగలదు.
సిగ్గుత్తు
ధీమనలకు క
యావధము.
అన్నివ
విక్రయించ

వవంచచరి

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వి
ఇం దన్ని జేశముల చరిత్రయ
భాషలో తగినవలన లతో కథల
గును. చందావద్ధతి సంవత్సరమునకు
600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0
(పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సం
త్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.
గలమువాత:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
కొత్తాడిపేట, మదరాసు అని వ్రాయుక.

ఉచితము

ఆయురారోగ్యైక్యములం బొందు మాగ్గమును
చూపుగంధము. దీనిలో అపూర్వమైన 20 వైద్య విష
యములున్నవి, కోరినవారికి ధరగాని పోస్టేజీగాని లేక
ఉచితముగా పంపబడును.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ.
20 చీవాబజార్, మద్రాసు.

ఒక తూరి ఉపయోగించు
వలన జీవామందలి యేభాగ
మునయుండు రోమమును
చెడుపులేక భుద్ధము గాన
చర్మము యొక్క స్వభావ
మైన రంగును కాంతిని పో
గొట్టకనే జీవించియుపోవ
ఒకటి. వెల రీ బిల్లుపెట్టె
18 1-0-0 వి.పి భుచ్చి 4 అ
తో. వి. పండిట్ అంబుకంపెని, 5, బంబరుపేటి, మద్రాసు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెని,
మద్రాసు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.
తండ్రి విలాసము:—“ఉమ్మడియార్”
ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టి ఇతర మైనట్టి
బర్మావైజులకు తగు మొదలు ఇయింతుకే తెంపు
లున్ను వైక్రాంతిమును నక్షరా కమలములాన్ను
బేడకాసులు అణకాకాసులున్ను బంగారుపు నగలు
న్ను వైరామ్యుగల నగలున్ను, వట్టురుక్కాన్ను
కావసినవారు మా కాలటాగులను తెప్పించుకొని
ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదులని
ప్రార్థించుచున్నాము.

